GP SINGH
Immigration
GP SINGH
IMMIGRATION INC.
ਹਰ ਤਰਾਂ ਦੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
Licenced Immigration Consultant
Refugee Cases | Case Appeal
Family PR | Citizenship
Study Permit | Passport
Super Visa | PR Card renew
Visitor Visa | Hearing Practice
5145597525 | 5146131608

Gaganpreet Singh
(MEngg, RCIC-IRB)
Commissioner of Oath
7914 Rue Lefebvre, LaSalle, QC H8N 2A8

Real
ਦੇਸੀ ਟਾਈਮਜ਼
Desi Times
ਹਫਤਾਵਾਰੀ
www.desitimes.ca
QCNA

DESI TIMES WEEKLY | VOLUME 7 | ISSUE #516 | FRIDAY, 13 JUNE 2025

20th Edition of SAWID Business Directory.
2025

To publish your advertisement as low as $100 contact:
COMING SOON
singhatthwal@gmail.com
manjeetatthwal@gmail.com
Mobile No. +1 (438) 500-6024
Office number: 514-798-1794
www.sawidcanada.com

ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਸਟੀਲ ਟੈਰਿਫ ਵਾਧੇ ਨੂੰ "ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ" ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ

ਟੋਰਾਂਟੋ : ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਸਟੀਲ ਅਤੇ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਆਯਾਤ 'ਤੇ ਟੈਰਿਫ ਦੁੱਗਣੇ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਕਦਮ ਨੂੰ "ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਣਉਚਿਤ"ਕਿਹਾ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਉਪਾਅ, ਜੋ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਆਯਾਤ 'ਤੇ ਟੈਰਿਫ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ, ਬੁੱਧਵਾਰ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਸੀਟੀਵੀ ਨਿਊਜ਼ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਨੇ ਅਚਾਨਕ ਵਾਧੇ 'ਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਟੈਰਿਫ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ "ਤੀਬਰ ਅਤੇ ਲਾਈਵ ਗੱਲਬਾਤ"ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪੀਐਮਓ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਟੈਰਿਫ ਤੋਂ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਮਾਲੀਏ, ਜੋ ਕਿ ਕੁੱਲ 90 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਨ, ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਕਦਮ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਮਰੀਕੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਵਾਲੇ ਸਟੀਲ ਅਤੇ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਪਲਾਇਰ ਹੈ, ਜੋ ਹਰ ਸਾਲ ਲਗਭਗ 16 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਮੁੱਲ ਦਾ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਟੀਲਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਧੇ ਹੋਏ ਟੈਰਿਫ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਲਾਂਟਾਂ ਨੂੰ ਵਿਹਲੇ ਹੋਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਲਈ USW ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਮਾਰਟੀ ਵਾਰਨ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ, "ਅਸੀਂ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਟੈਰਿਫ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਢਹਿਣ ਦੀ ਕਗਾਰ 'ਤੇ ਹਾਂ।"ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਾਲਮੇਲ ਵਾਲੀ ਘਰੇਲੂ ਖਰੀਦ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰੰਤਰ ਦਬਾਅ ਆਰਥਿਕ ਝਟਕੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵਪਾਰ ਮੰਤਰੀ ਡੋਮਿਨਿਕ ਲੇਬਲੈਂਕ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਵਣਜ ਸਕੱਤਰ ਹਾਵਰਡ ਲੂਟਨਿਕ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਆਸ਼ਾਵਾਦੀ ਰਹੇ। ਲੇਬਲੈਂਕ ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ "ਸਕਾਰਾਤਮਕ"ਦੱਸਿਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਟੈਰਿਫ ਕੈਨੇਡਾ-ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ-ਮੈਕਸੀਕੋ ਸਮਝੌਤੇ (CUSMA) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਰਾਜਦੂਤ, ਕਿਰਸਟਨ ਹਿਲਮੈਨ, ਨੇ ਉਸ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ, ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਟੈਰਿਫ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਪਾਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੀ ਕੈਨੇਡਾ ਛੋਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ। ਓਨਟਾਰੀਓ ਦੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਡੱਗ ਫੋਰਡ ਨੇ ਵੀ ਨਵੇਂ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਜਦੂਤ ਪੀਟ ਹੋਇਕਸਟ ?ਰਾ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਰੱਖਿਆ, ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। "ਸਾਨੂੰ ਤਾਪਮਾਨ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ,"ਫੋਰਡ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਮੈਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਾਫ਼ੀ ਚੰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਆਵਾਂਗੇ। ਹੋਇਕਸਟ ?ਰਾ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਐਂਪਾਇਰ ਕਲੱਬ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਨ ਚੈਂਬਰ ਆਫ਼ ਕਾਮਰਸ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਆਸ਼ਾਵਾਦੀ ਸੁਰ ਵਿੱਚ ਬੋਲਿਆ। "ਤੁਹਾਡੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ, ਮੇਰੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਉਹ ਇਹ ਜਲਦੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇੱਛਾ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ,"ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ। "ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਇਹ ਉਹ ਟੀਚੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਤਣਾਅ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਘੜੀ ਟਿਕ ਟਿਕ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਨਵੇਂ ਟੈਰਿਫਾਂ ਤੋਂ ਆਰਥਿਕ ਨਤੀਜਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ।

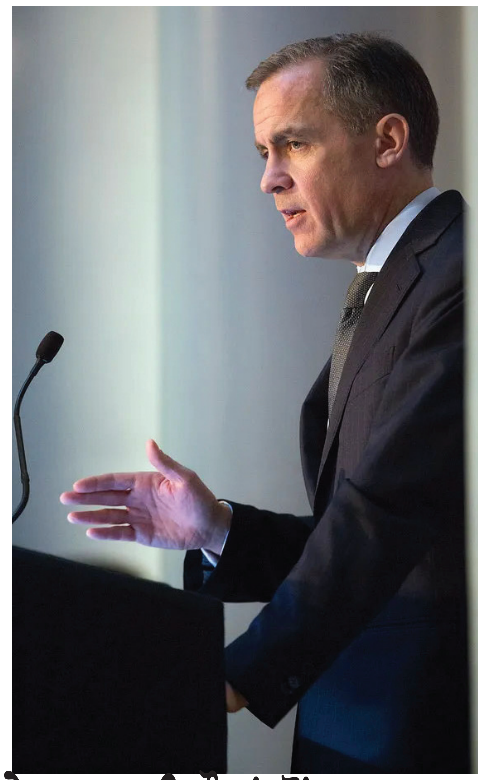

ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾ ਪੀਅਰੇ ਪੋਇਲੀਵਰ ਮਾਰਚ 2026 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਗੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ

ਟੋਰਾਂਟੋ : 2022 ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾ, ਪੀਅਰੇ ਪੋਇਲੀਵਰ, 2025 ਦੀਆਂ ਸੰਘੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸੰਸਦੀ ਸੀਟ ਗੁਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕੁੱਲ ਸੀਟਾਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ, ਕਾਰਲੇਟਨ ਵਿੱਚ ਪੋਇਲੀਵਰ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਹਾਰ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਨੇ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵੋਟ ਕਰਵਾਉਣ ਬਾਰੇ ਪਾਰਟੀ ਰੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਮਾਰਚ 2026 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਸਮੀਖਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਾਸਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੋਇਲੀਵਰ ਨੂੰ ਨੇਤਾ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਡਰਲ ਚੋਣ ਹਾਰਨ ਜਾਂ ਹਾਊਸ ਆਫ ਕਾਮਨਜ਼ ਤੋਂ ਨੇਤਾ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੋਇਲੀਵਰ ਸਮੁੱਚੇ ਪਾਰਟੀ ਨੇਤਾ ਵਜੋਂ ਬਣੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਐਂਡਰਿਊ ਸ਼ੀਅਰ ਨੇ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਸਦੀ ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪੋਇਲੀਵਰ ਇੱਕ ਉਪ-ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਲੜ ਸਕਦਾ, ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੈਟਲ ਰਿਵਰ - ਕਰੌਫੁੱਟ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਲਬਰਟਾ ਰਾਈਡਿੰਗ ਵਿੱਚ। ਪੋਇਲੀਵਰ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਸੰਦੇਸ਼, ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਰਥਿਕ ਫੋਕਸ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਦੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਬਨ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ, ਸੀਬੀਸੀ ਨੂੰ ਡਿਫੰਡ ਕਰਨ, ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਆਡਿਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਘੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੁਝਾਰੂ ਸੁਰ, ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਅਮਰੀਕੀ-ਸ਼ੈਲੀ ਦੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਚਾਲਾਂ, ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਦੋਵਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ-ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਹੱਦ ਨੇੜੇ ਦੁਖਦਾਈ ਮੌਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਤਸਕਰਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ

ਓਟਾਵਾ : ਕੈਨੇਡਾ-ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਹੱਦ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਨੂੰ ਠੰਢਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਘਾਤਕ ਮਨੁੱਖੀ ਤਸਕਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਨੀਸੋਟਾ ਦੇ ਇੱਕ ਜੱਜ ਨੇ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਹਰਸ਼ਕੁਮਾਰ ਪਟੇਲ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਸਿੰਗਾਂ ਦਾ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰਨ ਲਈ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਫਲੋਰੀਡਾ-ਅਧਾਰਤ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਈਵਰ ਸਟੀਵ ਸ਼ੈਂਡ, ਜੋ ਅਮਰੀਕਾ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਨੂੰ 6.5 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। ਇਹ ਸਜ਼ਾ ਜਨਵਰੀ 2022 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਿਲ ਦਹਿਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਆਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਚਾਰ ਜੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ, ਜਗਦੀਸ਼ ਪਟੇਲ, 39; ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਵੈਸ਼ਾਲੀਬੇਨ, 37; ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧੀ ਵਿਹੰਗੀ, 11; ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਧਰਮਿਕ, 3, ਮਿਨੀਸੋਟਾ ਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਸ਼ਹਿਰ ਸੇਂਟ ਵਿਨਸੈਂਟ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜੰਮ ਕੇ ਮਰ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ, ਜਿਸਦਾ ਉਪਨਾਮ ਹਰਸ਼ਕੁਮਾਰ ਪਟੇਲ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ 11 ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ

ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਹਲਕੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾ ਕੇ ਹੀ ਜ਼ੀਰੋ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਜੰਮੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰੇਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਟੇਲ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀਜ਼ਾ 'ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਪਹੁੰਚੇ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪੈਦਲ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਵੈਨ ਚਲਾ ਰਹੇ ਸ਼ੈਂਡ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਚੁੱਕਣਾ ਸੀ।

ਤੁਹਾਡਾ ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਟੋਰ
ROGERS™ fido
Abdul Rehman
6700 Ch de la cote des neiges k-27 H3S2B3
514-638-2222, 514-629-0000

ਟਰੰਪ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਅਮਰੀਕੀ ਯਾਤਰਾ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ

ਓਟਾਵਾ : ਓਟਾਵਾ ਨੇ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਯਾਤਰਾ ਸਲਾਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ, ਪਰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਕਦੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਦ ਗਲੋਬ ਐਂਡ ਮੇਲ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਡਰਾਫਟ ਗਲੋਬਲ ਅਫੇਅਰਜ਼ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਅਤੇ ਯਾਤਰਾ ਸਲਾਹਕਾਰ ਇਕਾਈ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾਗਰਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵੀ ਵਿਤਕਰੇ ‘ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ “ਅਮਰੀਕਾ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ‘ਤੇ ਈਓ ਦਾ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ”ਸੀ, ਗਲੋਬਲ ਅਫੇਅਰਜ਼ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸੀ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧੇ ਹੋਏ ਜੋਖਮਾਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਲਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਝਾਅ ਸੀ ਕਿ ਢੁਕਵੇਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਿਤ ਲਾਗੂਕਰਨ ਵਾਧੇ ਕਾਰਨ ਘਰ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ‘ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ 20 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ‘ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ। ਆਲੋਚਕਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਗਠਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਅਤੇ ਅਰਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਟਰੰਪ-ਯੁੱਗ ਦੀਆਂ ਯਾਤਰਾ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦ ਗਲੋਬ ਦੁਆਰਾ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਦਰੂਨੀ ਡਰਾਫਟਾਂ ਵਿੱਚ ਟਰੰਪ ਦੇ ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਘੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਲਿੰਗ ਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ “ਪੁਰਸ਼”ਅਤੇ “ਔਰਤ”ਤੱਕ ਹੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ “X”ਲਿੰਗ ਪਛਾਣਕਰਤਾ ਨਾਲ ਚਿੰਨ੍ਹਤ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪਾਸਪੋਰਟ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਯਾਤਰਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਪਡੇਟ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਹੱਦੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ‘ਤੇ “✓”ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਯਾਤਰਾ ਸਲਾਹਾਂ ਖੋਜਕਰਤਾ ਕੇਨ ਰੂਬਿਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਬੇਨਤੀ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰਸਮੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਮਾਰਚ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਯਾਤਰਾ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਅਮਰੀਕੀ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਅਤੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਲਈ 30 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਪਡੇਟ ਨੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸਰਹੱਦ ‘ਤੇ ਵਧੀ ਹੋਈ ਜਾਂਚ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਲੈਕਟ ?ਰਾਨਿਕ ਡਿਵਾਈਸਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਜਾਂਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੁਲਾਸੇ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਨੀਤੀਗਤ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਕਾਫ਼ੀ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਸਨ ਪਰ ਉਸਨੇ ਸਾਵਧਾਨ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ, ਵਿਆਪਕ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਸੋਧਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਚੀਨੀ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਮਨ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੇ ਡਰ

ਓਟਾਵਾ : ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਚੀਨੀ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ‘ਤੇ ਹਮਲੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਨੂੰ ਚੀਨੀ ਰਾਜ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਏਜੰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਧਮਕੀਆਂ, ਨਿਗਰਾਨੀ, ਡਿਜੀਟਲ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਅਤੇ ਡਰਾਉਣ-ਧਮਕਾਉਣ ਦੀਆਂ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੀਬੀਸੀ ਨਿਊਜ਼ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕੰਸੋਰਟੀਅਮ ਆਫ਼ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਟਿਵ ਜਰਨਲਿਸਟਸ (ਆਈਸੀਆਈਜੇ) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਜਾਂਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਮਨ ਦੇ ਇੱਕ ਪੈਟਰਨ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਧੇਰੇ ਹਮਲਾਵਰ ਅਤੇ ਸੰਗਠਿਤ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਤਾਈਵਾਨ, ਹਾਂਗ ਕਾਂਗ, ਉਇਗਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਤਿੱਬਤ ਅਤੇ ਫਾਲੂਨ ਗੋਂਗ ਵਰਗੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮੁੱਦਿਆਂ ‘ਤੇ ਬੋਲਦੇ ਹਨ।

ਪੀੜਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਊਬੈਕ-ਅਧਾਰਤ ਪ੍ਰਭਾਵਕ ਯਾਓ ਝਾਂਗ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਡੀਪ-ਫੇਕ ਤਸਵੀਰਾਂ ਔਨਲਾਈਨ ਘੁੰਮਦੀਆਂ ਦੇਖੀਆਂ। ਸੀਬੀਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਓਟਾਵਾ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਲਈ ਚੀਨੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਝਾਂਗ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚੀਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਸਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਔਨਲਾਈਨ ਲੀਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। “ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਤੱਕ ਔਨਲਾਈਨ ਜਾਂ ਚੀਨ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ ਹਨ,”ਝਾਂਗ ਨੇ ਸੀਬੀਸੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ। “ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਰਕਾਰ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸੀਬੀਸੀ-ਆਈਸੀਆਈਜੇ ਰਿਪੋਰਟ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਉਇਗਰ ਵਕੀਲ ਮਹਿਮਤ ਤੋਹਤੀ ਵਰਗੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸੰਸਦ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਿਨਜਿਆਂਗ ਵਿੱਚ ਚੀਨ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤੋਹਤੀ ਨੂੰ ਮਾਂਟਰੀਅਲ ਵਿੱਚ ਟੇਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਚੀਨ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਲਵੇਅਰ ਨੇ ਉਸਦੇ ਡਿਵਾਈਸਾਂ ਨੂੰ ਸੰਕਰਮਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸੰਸਦ ਨੇ ਜੂਨ 2024 ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿੱਲ ਸੀ-70 ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਲਾਗੂਕਰਨ ਅਧੂਰਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਲੋਚਕਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਰੋਕਥਾਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਸਟਿਸ ਮੈਰੀ-ਜੋਸੀ ਹੋਗ, ਜਿਸਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਜਨਤਕ ਜਾਂਚ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਨੇ ਚੀਨ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ “ਸੱਚਾ ਸਰਾਪ”ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਪੀਆਰਸੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਰਗਰਮ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ।

ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹਸਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਂਗ ਕਾਂਗ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋਅ ਟੇ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਔਨਲਾਈਨ ਸਮੀਰ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਘਰ-ਘਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸੀਬੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਾਂਗ ਕਾਂਗ ਵਿੱਚ ਟੇਅ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਟੋਰਾਂਟੋ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੋਕਤੰਤਰ ਪੱਖੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ, ਹਿਊ ਯੂ, ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਮਰਥਕ ਹੁਣ ਚੀਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਡਰ ਕਾਰਨ ਜਨਤਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਝਿਜਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਯੂ ਨੇ ਸੀਬੀਸੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਜਾਂ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਖ਼ਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਗੈਰੀ ਆਨੰਦਸੰਗਾਰੀ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਸੀ-70 ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਏਜੰਟ ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਡੈਨਿਸ ਮੋਲੀਨਾਰੋ ਵਰਗੇ ਮਾਹਰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਆਸਟ ?ਰੇਲੀਆ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹੈ। “ਇਹ ਇੱਕ ਹਮਲਾਵਰ ਰਾਜ ਹੈ ਜੋ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ,”ਉਸਨੇ ਸੀਬੀਸੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ। “ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਹੁਣ ਲਈ, ਝਾਂਗ ਵਰਗੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਬੋਲਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। “ਦਿਨ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮੈਨੂੰ ਚੀਨੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਬਚਾਉਣਗੇ,”ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ। “ਮੈਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਸ ‘ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੀ ਹਾਂ।

ਸਾਲ 2024 ਵਿਚ 80 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕਤਾ

ਓਟਾਵਾ : ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ 2024 ਵਿੱਚ 374,000 ਨਵੇਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਮੂਹ ਸਨ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਕੁੱਲ 87,812 ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਮਿਲੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦਾ 23 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ। ਇਹ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨਾਲੋਂ ਵਾਧਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ 78,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਐਲਾਨ 26 ਮਈ ਤੋਂ 1 ਜੂਨ ਤੱਕ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਹਫ਼ਤੇ ਦੌਰਾਨ ਆਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਵੇਸ਼, ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੌਕਾ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹਰ ਕੋਨੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਰਹੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਨਵੇਂ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ ‘ਤੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਤਨ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਸਫਲਤਾ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਦੌਰਾਨ ਆਯੋਜਿਤ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸਮਾਰੋਹ ਜਨਤਾ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧੀ ਹੈ, ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਟੀਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਨਿਵਾਸੀ ਦਾਖਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਲੋਅਰ ਮੇਨਲੈਂਡ ਵਿੱਚ “ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਰੋਡਚੈੱਕ”ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ 80 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਪਾਰਕ ਟਰੱਕਾਂ ‘ਤੇ ਲਗਾਈ ਪਾਬੰਦੀ

ਲੋਅਰ ਮੇਨਲੈਂਡ: ਬਰਨਾਬੀ, ਨਿਊ ਵੈਸਟਮਿੰਸਟਰ ਅਤੇ ਸਰੀ ‘ਚ 13 ਤੋਂ 15 ਮਈ ਤੱਕ ਚਲਾਈ ਗਈ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੀ “ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਰੋਡਚੈੱਕ”ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ 80 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਪਾਰਕ ਵਾਹਨ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਹੇਠ 128 ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ 195 ਟਿਕਟਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਮੁਹਿੰਮ ਹਰ ਸਾਲ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਵਾਹਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਠਜੋੜ (CVSA) ਵੱਲੋਂ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਭਰ ਵਿੱਚ ਚਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਪਾਰਕ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ, ਚਲਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਹਾਲਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਰਨਾਬੀ RCMP ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ “ਇਹ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਮੁਹਿੰਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਪਾਰਕ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ, ਬਲੈਕ-ਲਿਸਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸਮੇਤ ਕਈ ਪੱਧਰਾਂ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਈ 13 ਨੂੰ ਬਰਨਾਬੀ, ਮਈ 14 ਨੂੰ ਨਿਊ ਵੈਸਟਮਿੰਸਟਰ ਅਤੇ ਮਈ 15 ਨੂੰ ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਾਕੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ “ਨੌਰਥ ਅਮਰੀਕਨ ਸਟੈਂਡਰਡ ਲੈਵਲ-9 ਇੰਸਪੈਕਸ਼ਨ”ਅਨੁਸਾਰ 37 ਕਦਮਾਂ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ, ਰਿਕਾਰਡ ਆਫ ਡਿਊਟੀ ਸਟੇਟਸ (RODS), ਟਾਇਰਾਂ ਅਤੇ ਵਾਹਨ ਦੀ ਮਕੈਨਿਕਲ ਹਾਲਤ ਦੀ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਲੋਅਰ ਮੇਨਲੈਂਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਵਾਹਨ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ (LMDCVE), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਰਨਾਬੀ ਸ਼ੁਰਰਏ ਫੋਲਿਚਏ, ਨਿਊ ਵੈਸਟਮਿੰਸਟਰ ਪੁਲਿਸ, 23 ਹਾਈਵੇ ਪੈਟਰੋਲ, ਮੈਟਰੋ ਵੈਂਕੂਵਰ ਟਰਾਂਜ਼ਿਟ ਪੁਲਿਸ, ਕੋਕਿਊਟਲਮ, ਡੈਲਟਾ, ਲੈਂਗਲੀ ਅਤੇ ਸਰੀ ਦੇ ਬਾਈਲਾਅ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਨੇ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਸਾਂਝੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ।

ਕ੍ਰਿਸਟੀਆ ਫਰੀਲੈਂਡ ਨੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਤਰ-ਸੂਬਾਈ ਵਪਾਰ ਬਿੱਲ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ

ਟੋਰਾਂਟੋ : ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਪਾਰ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਸਟੀਆ ਫਰੀਲੈਂਡ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਘੀ ਅੰਤਰ-ਸੂਬਾਈ ਵਪਾਰ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਿੱਲ ਜਲਦੀ ਹੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੀਟੀਵੀ ਦੇ ਪਾਵਰ ਪਲੇ 'ਤੇ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਫ ?ਰੀਲੈਂਡ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਖੰਡਿਤ ਅੰਦਰੂਨੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ, ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਹ਼ਫਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਕੈਨੇਡਾ ਦਿਵਸ ਤੱਕ ਅੰਤਰ-ਸੂਬਾਈ ਵਪਾਰ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਨੇ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ 1 ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਫ ?ਰੀਲੈਂਡ ਹੁਣ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਘੀ ਸਰਕਾਰ "ਬਹੁਤ, ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ" ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗੀ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸਮਾਂ ਸਾਰਥਕ ਹੈ। "ਹੁਣ ਇੱਕ ਨਾਜ਼ੁਕ ਪਲ ਹੈ," ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, "ਅਤੇ ਹੁਣ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਢਿੱਲ-ਮੱਠ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਰੀਲੈਂਡ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਾਰਨੀ ਅਤੇ ਸੂਬਾਈ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਮੀਟਿੰਗ ਲਈ ਸਸਕੈਟੂਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਫੇਰੀ ਦੌਰਾਨ ਆਈਆਂ, ਜਿੱਥੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਪਾਰ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੰਘੀ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਬਹੁਮਤ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਘੀ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕਪਾਸੜ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਮੀਅਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਲਈ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਂਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੁਵੱਲੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਪਾਰ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਜੇ ਵੀ ਹਨ, ਭੂਗੋਲਿਕ ਵਿਕਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਸੰਗਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਰਤ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਤੱਕ। ਫਰੀਲੈਂਡ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਦਮ ਕਿੰਨਾ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ 2019 ਦੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁਦਰਾ ਫੰਡ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਪਾਰ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿੱਚ £200 ਬਿਲੀਅਨ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਨਿਰਯਾਤ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਸਨੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਰਥਿਕ ਲਚਕਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੌਕੇ ਵਜੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਨੋਵਾ ਸਕੋਸ਼ੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਟਿਮ ਹਿਊਸਟਨ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਆਸ਼ਾਵਾਦ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ, ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ "ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਕਾਰਾਤਮਕ" ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਕਾਰਨੀ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਹਿਊਸਟਨ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸੰਘੀ ਕਾਨੂੰਨਸਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ, "ਇਸ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੌਕੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਬਾਲਗ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨਾ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅੰਤਰ-ਸੂਬਾਈ ਵਪਾਰ ਸੁਧਾਰ ਹੁਣ ਵਿਧਾਨਕ ਮੋਹਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਫ ?ਰੀਲੈਂਡ ਅਤੇ ਕਾਰਨੀ ਦੀ ਟੀਮ ਉਮੀਦ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰ-ਪਾਰਟੀ ਏਕਤਾ ਸੰਘੀ-ਸੂਬਾਈ ਸਹਿਯੋਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ।

ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਦੁਰਲੱਭ ਧਰਤੀ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਅਤੇ ਤਾਜ਼ੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਧਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ

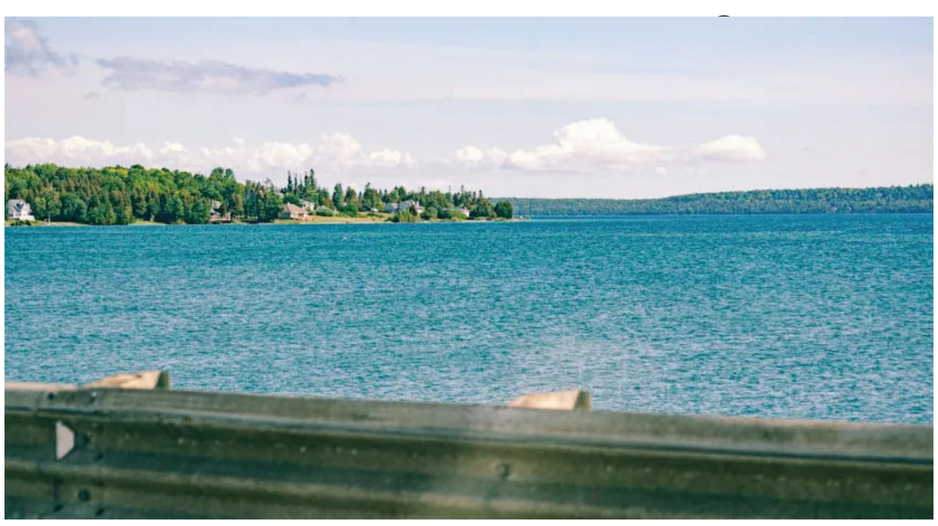

ਓਟਾਵਾ : ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਦੂਜੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕਾਰਜਕਾਲ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਵਪਾਰਕ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਹੈ, ਕੈਨੇਡਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਧਦੀ ਹਮਲਾਵਰ ਅਮਰੀਕੀ ਏਜੰਡੇ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦੁਰਲੱਭ ਧਰਤੀ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਅਤੇ ਤਾਜ਼ੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਧਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਟਰੰਪ ਦੀ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਅਸਪਸ਼ਟ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਤੋਂ ਬਦਲ ਕੇ ਮਿਲਾਉਣ ਦੇ ਸੰਕੇਤਕ ਸੁਝਾਵਾਂ ਵੱਲ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਦੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਇਸਦੇ ਰਣਨੀਤਕ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਭਰਪੂਰਤਾ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਕੋਲ ਕੋਬਾਲਟ, ਗੈਲਿਅਮ ਅਤੇ ਨਿਓਬੀਅਮ ਵਰਗੇ ਦੁਰਲੱਭ ਖਣਿਜਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਭੰਡਾਰ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਫ਼ ਊਰਜਾ, ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉੱਚ-ਤਕਨੀਕੀ ਉਦਯੋਗਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਾਤਾਂ ਹਨ। ਚੀਨ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਤੱਤਾਂ ਲਈ ਗਲੋਬਲ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਸਮਰੱਥਾ 'ਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਤੁਰੰਤ ਵਿਕਲਪਕ ਸਪਲਾਇਰਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ, ਆਪਣੇ ਸਥਾਪਿਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਨੇੜਤਾ ਦੇ ਨਾਲ, ਇੱਕ ਤਰਕਪੂਰਨ ਹੱਲ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ, ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਖਣਿਜ ਕੱਢਣ ਅਤੇ ਰਿਫਾਈਨਿੰਗ ਵਿੱਚ ਲੱਖਾਂ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਓਨਟਾਰੀਓ ਵਿੱਚ ਪੈਂਟਾਗਨ-ਸਮਰਥਿਤ ਕੋਬਾਲਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਮੋਟਰਜ਼ ਨਾਲ ਇੱਕ ਗ੍ਰੇਫਾਈਟ ਸੌਦਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਪਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਖਣਨ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਤਾਜ਼ੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਭੰਡਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ "ਨੱਕ" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮ ਦੇ ਵਿਗੜਦੇ ਸੋਕੇ ਦੇ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਨਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, NAWAPA ਅਤ GRAND ਨਹਿਰ ਵਰਗੀਆਂ ਸ਼ੀਤ ਯੁੱਧ-ਯੁੱਗ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪਾਣੀ ਦੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਲਵਾਯੂ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਜ਼ਰੂਰੀਤਾ ਨਾਲ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗੇ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪੱਖੋਂ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਪਰ ਸਥਾਪਤ ਸਰਹੱਦਾਂ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਟਰੰਪ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸੋਚੇ ਨਾ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੁਰਖੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਹਰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਲਈ ਖਤਰੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਲਪਨਿਕ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਆਰਕਟਿਕ ਵਿੱਚ, ਪਿਘਲਦੀ ਹੋਈ ਬਰਫ਼ ਨਵੀਆਂ ਮਾਈਨਿੰਗ ਸਰਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਰਹੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਇੱਛਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੰਗੋਲੀਆ ਵਿੱਚ ਚੀਨ ਦੀਆਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਖਿੱਚੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਸਰੋਤ ਕੱਢਣ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਵਿਸਥਾਪਨ ਨੂੰ ਰਾਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੈਨੇਡਾ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇੱਕ ਸਰੋਤ ਉਪਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਖਣਿਜ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ 'ਤੇ ਹਾਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਸਰੋਤ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਲੋਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨਾਟਕ ਵਜੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਰਣਨੀਤੀ ਹੈ। ਪਰ ਦੂਸਰੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਣੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਰਕੁਨ ਮੌਡ ਬਾਰਲੋ, ਹੋਰ ਹਮਲਾਵਰ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਟਰੰਪ 2008 ਦੇ ਗ੍ਰੇਟ ਲੇਕਸ ਕੰਪੈਕਟ ਵਰਗੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਟਾਲ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਝੀਲ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਹੋਰ ਜਲ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਲਈ "ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ" ਜੋਖਮ ਦੱਸਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇਜ਼ ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਵਪਾਰ, ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਖਣਿਜ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਹਥਿਆਰੀਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕੂਟਨੀਤੀ, ਆਰਥਿਕ ਦਬਾਅ, ਜਾਂ ਸਿੱਧੇ ਨੀਤੀਗਤ ਵਿਘਨ ਰਾਹੀਂ, ਟਰੰਪ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਮਰੀਕੀ ਰਣਨੀਤਕ ਲਾਭ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਕਦੇ ਇੱਕ ਅਟੱਲ ਸਹਿਯੋਗੀ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਹੁਣ ਇੱਕ ਚੌਰਾਹੇ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਸਰੋਤਾਂ, ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੈ।

ਚੋਰਾਂ ਨੇ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰੈਂਪਟਨ ਆਰਬੀਸੀ ਵਿੱਚ ਭੰਨ-ਤੋੜ ਕੀਤੀ, ਸਵੇਰੇ ਤੜਕੇ ਏਟੀਐਮ ਚੋਰੀ ਕੀਤਾ

ਟੋਰਾਂਟੋ : ਪੀਲ ਪੁਲਿਸ ਮੰਗਲਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਬ੍ਰੈਂਪਟਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਰਬੀਸੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤੋਂ ਲੰਘਣ ਲਈ ਸ਼ੱਕੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਵਾਹਨ, ਸ਼ਾਇਦ ਇੱਕ ਟਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਹੋਈ ਏਟੀਐਮ ਚੋਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 5:30 ਵਜੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਸੀਸਾਗਾ ਰੋਡ ਅਤੇ ਲਾਇਨਹੈੱਡ ਗੋਲਫ ਕਲੱਬ ਰੋਡ ਦੇ ਨੇੜੇ 8355 ਫਾਈਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਡਰਾਈਵ 'ਤੇ ਆਰਬੀਸੀ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਅਲਾਰਮ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ। ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕੰਧ ਤੋਂ ਛੱਤ ਤੱਕ ਦੀ ਖਿੜਕੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟੁੱਟ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਏਟੀਐਮ ਚੋਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਨੇ ਇੱਕ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਦੇਖਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸਵੇਰੇ 6 ਵਜੇ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਪਹਿਲਾਂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਟੈਪ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨਾਟਕੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੋਈ ਜ਼ਖਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕੀ ਜਾਂ ਵਾਹਨ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਬਰੈਂਪਟਨ ਦੇ ਚਾਰ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਲਈ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ

ਬਰੈਂਪਟਨ : ਪੀਲ ਪਬਲਿਕ ਹੈਲਥ ਨੇ ਬਰੈਂਪਟਨ ਦੇ ਚਾਰ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਤੀਆ ਪਾਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਫਾਈ, ਭੋਜਨ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਕੀਟ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਮਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਫਲੈਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 35 ਮੇਨ ਸਟਰੀਟ ਐਨ. ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਟਾਡਕਾ ਕਿੰਗ ਦਾ 2 ਜੂਨ ਨੂੰ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਈ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾਕਾਰੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭੋਜਨ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਤਹਾਂ ਦੀ ਮਾੜੀ ਦੇਖਭਾਲ, ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਹੱਥ ਧੋਣ ਵਾਲੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਘਾਟ, ਸਹੀ ਸੈਨੀਟਾਈਜ਼ਰ ਟੈਸਟਿੰਗ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਅਤੇ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਡਿਸ਼ਵਾਸ਼ਿੰਗ ਉਪਕਰਣ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਨੇ ਘਟੀਆ ਹਾਊਸਕੀਪਿੰਗ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ। HIHB ਚਿੰਗੁਆਕੋਸੀ ਰੋਡ, ਯੂਨਿਟ 4 ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਲਾਜ਼ੀਜ਼ ਸ਼ਵਰਮਾ ਦਾ 28 ਮਈ ਨੂੰ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਭੋਜਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤਾਪਮਾਨ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੋਗਾਣੂ ਮੁਕਤ ਨਾ ਕਰਨ ਵਰਗੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਫਾਲੋ-ਅੱਪ ਨਿਰੀਖਣ ਪਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ। 27 ਮਈ ਨੂੰ 184 ਮੇਨ ਸਟ ?ਰੀਟ, ਯੂਨਿਟ ਡੀ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਦਿੱਲੀ ਹੱਬ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਨੇ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਗੰਦਾ ਪਾਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੀਟ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਮਾੜੇ ਉਪਾਅ, ਗੰਦੇ ਨਾਨ-ਫੂਡ ਸੰਪਰਕ ਸਤਹਾਂ, ਅਤੇ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਸਥਾਨ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਰੀਖਣ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। 49 ਕੈਨੇਡੀ ਰੋਡ ਐਸ., ਯੂਨਿਟ 1 ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਤਾਜ਼ਾਹ ਟੇਸਟ ਦੇਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ 27 ਮਈ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਕਈ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਭਾਂਡਿਆਂ ਦੀ ਸੈਨੀਟਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ, ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਭੋਜਨ ਹੈਂਡਲਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ, ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਹਵਾਦਾਰੀ, ਅਤੇ ਮਾੜੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸਫਾਈ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਤਾਜ਼ਾ ਨਿਰੀਖਣ ਨੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੀਲ ਪਬਲਿਕ ਹੈਲਥ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਸ਼ਰਤੀਆ ਪਾਸ (ਪੀਲਾ ਚਿੰਨ੍ਹ) ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸਥਾਪਨਾ ਸਾਰੀਆਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਠੀਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਹਰਾ ਪਾਸ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਲਾਲ ਚਿੰਨ੍ਹ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸਿਹਤ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੀਲ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭੋਜਨ ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਬਨ ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ

ਸਰੀ : ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਹਕ ਕਾਰਬਨ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਮੌਸਮੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਅੰਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਲਿਬਰਲ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮੌਸਮੀ ਤਬਦੀਲੀ ਰਣਨੀਤੀ ਦੀ ਧੁਰਾ ਸੀ। ਹਾਊਸ ਆਫ਼ ਕਾਮਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਕਾਰ ਉਮੀਦ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮਾਰਚ ਮਹੀਨੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਗ੍ਰਾਹਕ ਕਾਰਬਨ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਰਾਹੀਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੂਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਫੈਸਲਾ ਸੀ। ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੀਬਰਲ ਆਗੂ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੌੜ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਕਨਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਆਗੂ ਪੀਅਰ ਪੌਲੀਵੀਅਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰਨੀ ਇਹ ਨੀਤੀ ਮੁੜ ਲਾਗੂ ਕਰਨਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਤਦ ਤੱਕ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ? ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸੰਸਦ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਪੌਲੀਵੀਅਰ ਨੇ 14 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸੰਮੇਲਨ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ 'ਕਾਰਬਨ ਟੈਕਸ ਧੋਖਾ' ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ,"ਜਦੋਂ ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਗ੍ਰਾਹਕ ਕਾਰਬਨ

ਕੀਮਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਇਸ ਟੈਕਸ ਨੂੰ 60 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਛੁਪਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਜੇ ਮੁੜ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਲਾਗੂ ਕਰਨਗੇ ਉਹ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੀਬੇਟ ਦੇ। ਮਾਰਚ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਨਿਯਮ ਰਾਹੀਂ ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਬਨ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਜ਼ੀਰੋ ਸੈੱਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਰੀਬੇਟ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕਲਾਈਮਟ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਵੱਲੋਂ 2024 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਕਾਰਬਨ ਕੀਮਤ ਨਾਲ ਇਮੀਸ਼ਨ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਘੱਟ ਰਹਿਣਗੇ, ਜਦਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਨਿਕਾਸਕਰਤਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਮਤ ਦੁਆਰਾ ਕੁੱਲ ਘਟਾਏ ਗਏ ਨਿਕਾਸ ਦਾ 80% ਹਿੱਸਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਤਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਇਹ ਕਰਨਗੇ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਕਾਰਨੀ ਕੋਲੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕਾਰਬਨ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਾਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ, ਗ੍ਰਾਹਕ ਟੈਕਸ ਸੰਬੰਧੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਤਰੀਕ ਨਾਲ ਅਪ੍ਰੈਲ 1, 2025 ਤੱਕ ਵਾਪਸੀ ਅਥਵਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਰੀਬੇਟ ਸੰਬੰਧੀ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਸੰਬੰਧੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਕਤੂਬਰ ਅੰਤ ਤੱਕ ਚੱਲਣਗੀਆਂ। ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2035 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

ਟੋਰਾਂਟੋ ਹਸਪਤਾਲ ਨੇ ਕਥਿਤ ਉਸਾਰੀ ਨੁਕਸ ਲਈ 100 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ

ਟੋਰਾਂਟੋ : ਹੰਬਰ ਰਿਵਰ ਹੈਲਥ ਨੇ ਪਲੇਨਰੀ ਹੈਲਥ ਕੇਅਰ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਹੰਬਰ ਐਲ.ਪੀ. ਦੇ ਖਿਲਾਫ 100 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਟੋਰਾਂਟੋ ਸਹੂਲਤ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਉਸਾਰੀ ਖਾਮੀਆਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਲਗਭਗ ਹਰ ਵਿੰਗ ਵਿੱਚ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਫਰਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਦਹਾਕਾ ਪਹਿਲਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿਜੀਟਲ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤ ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹਸਪਤਾਲ ਨੇ ਜਨਤਕ-ਨਿੱਜੀ ਮਾਡਲ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਲੇਨਰੀ ਗਰੁੱਪ ਨਾਲ ਭਾਈਵਾਲੀ ਕੀਤੀ। 2011 ਵਿੱਚ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਨੇ ਪਲੇਨਰੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸੰਘ ਨੂੰ 30 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੰਬਰ ਰਿਵਰ ਹੈਲਥ ਹੁਣ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾੜੀ ਕਾਰੀਗਰੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕੰਕਰੀਟ ਸਲੈਬਾਂ ਅਤੇ ਘਟੀਆ ਫਿਨਿਸ਼ਿੰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਨੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਅਕੁਸ਼ਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੀਟੀਵੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਨਿਊਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਢਲਾਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਬੁਲਬੁਲੇ ਵਾਲੇ ਫ਼ਰਸ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਪਹੀਏ ਵਾਲੇ ਉਪਕਰਣਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਰਬੜ ਦੇ ਸਟੌਪਰਾਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿਭਾਗ, ਜਨਮ ਯੂਨਿਟ ਅਤੇ ਰਿਕਵਰੀ ਰੂਮ ਵਰਗੀਆਂ ਉੱਚ-ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਟੋਰਾਂਟੋ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਸੰਸਥਾਨ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਮੈਟੀ ਸੀਮੀਆਟੀਕੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਓਨਟਾਰੀਓ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। "ਇਹ ਸਿਰਫ 10 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਹਸਪਤਾਲ ਹੈ,"ਉਸਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਨਤਕ-ਨਿੱਜੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੋਖਮ ਘਟਾਉਣਾ ਅਸਫਲ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਟੈਕਸਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਪਲੇਨਰੀ ਗਰੁੱਪ, ਜਿਸਨੂੰ ਟੋਰਾਂਟੋ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸਬਵੇਅ ਲਾਈਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਸਮੇਤ ਓਨਟਾਰੀਓ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਠੇਕੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹੰਬਰ ਰਿਵਰ ਹੈਲਥ ਅਤੇ ਓਨਟਾਰੀਓ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਵੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਟਿੱਪਣੀ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ।

ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਉਲਟ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਨਰਸ 'ਤੇ ਪੰਜ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਲਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ

ਸਰੀ : ਸਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨਰਸ ਨੂੰ ਨਰਸਿੰਗ ਅਮਲ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਕਾਰਨ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਕਾਲਜ ਆਫ ਨਰਸੇਜ਼ ਐਂਡ ਮਿਡਵਾਈਵਜ਼ (ਭਛਛਂ) ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕ ਸਰਵਜਨਕ ਨੋਟਿਸ ਰਾਹੀਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਇਸ ਨੋਟਿਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਰਸ ਸਿੰਥੀਆ ਫੰਗ ਨੇ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2024 ਨੂੰ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਉਲਟ ਇੱਕ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ (ਪਾਸ) ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਮਰੀਜ਼ ਲਈ ਖਾਸ ਹਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਨਰਸ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ। "ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਮਰੀਜ਼ ਲਈ ਖਾਸ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਰਸ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਉਸ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਰਸਾਂ ਉੱਤੇ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਮਿਆਰਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ। ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਜ਼ਾਈ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ ?ਰੇਸ਼ਨ ਮੁਅੱਤਲੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਮੁਅੱਤਲੀ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਰਸ ਉੱਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਜਨਵਰੀ 2025 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਰਸਿੰਗ ਲਾਈਸੰਸ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ 'ਚ ਐਸੇਸਮੈਂਟ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗੇ ਸਨ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਘਟਨਾਵਾਂ 29 ਦਸੰਬਰ, 2022 ਨੂੰ ਵਾਪਰੀਆਂ ਸਨ। ਭਛਛਂ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਨਰਸਿੰਗ ਪੇਸ਼ੇ ਦੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਉੱਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਦੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਵੀ ਖਤਰਾ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਰਾਹੀਂ ਨਰਸਿੰਗ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਮਿਆਰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੇ ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿਚ ਨਰਸਾਂ ਲਈ ਇਕ ਵੱਡਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਰਸਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਦੌਰਾਨ ਹਰ ਨਿਰਣੈ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉੱਚ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਮਿਆਰ ਅਤੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇਣੀ ਨਰਸਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ।

ਟੋਰਾਂਟੋ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਹਾਊਸਿੰਗ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਤ ਨਵੇਂ ਉੱਚ-ਉੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ

ਟੋਰਾਂਟੋ : ਟੋਰਾਂਟੋ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਈ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਵੱਡੇ ਉੱਚ-ਉੱਚ ਵਿਕਾਸਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮਹੱਤਵਾਕਾਂਖੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸੂਬੇ ਦਾ ਟੀਚਾ 2030 ਤੱਕ 1.5 ਮਿਲੀਅਨ ਨਵੇਂ ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਹੈ - ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 285,000 ਟੋਰਾਂਟੋ ਵਿੱਚ ਹਨ - ਇਹ ਨਵੀਆਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਦਬਾਅ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਹਨ।

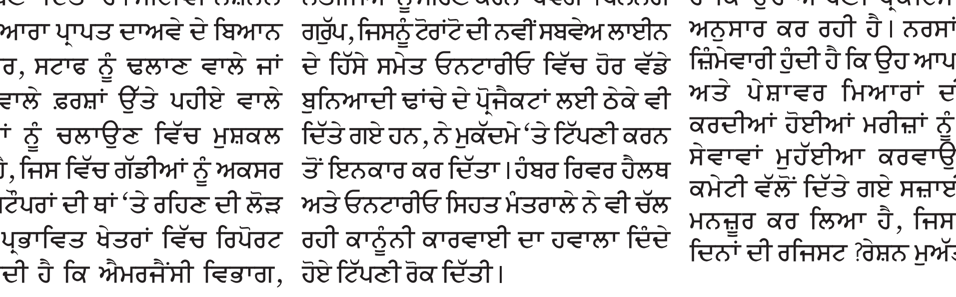

123 ਪਾਰਕਵੇਅ ਫੋਰੈਸਟ ਡਰਾਈਵ (ਚੋਇਸ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ REIT)

ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 2021 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ, ਇਸ ਉੱਤਰੀ ਯੌਰਕ ਸਾਈਟ ਦਾ ਪੁਨਰ ਵਿਕਾਸ 384 ਕਿਰਾਏ ਦੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ 33-ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਟਾਵਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਛੇ ਕਿਫਾਇਤੀ ਇਕਾਈਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਅਗਲੇ 20 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਕਿਰਾਏ ਵਜੋਂ 193 ਇਕਾਈਆਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਯੂਨਿਟ ਮਿਸ਼ਰਣ ਵਿੱਚ 58 ਸਟੂਡੀਓ, 198 ਇੱਕ-ਬੈੱਡਰੂਮ, 81 ਦੋ-ਬੈੱਡਰੂਮ, ਅਤੇ 47 ਤਿੰਨ-ਬੈੱਡਰੂਮ ਯੂਨਿਟ ਹਨ।

72 ਪਰਥ ਐਵੇਨਿਊ (ਕੈਸਲਪੁਆਇੰਟ ਨੂਮਾ)

2018 ਤੋਂ ਕਈ ਸੋਧਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਵਿੱਚ ਹੁਣ 262 ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਾਲੀ 18-ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਮਾਰਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 13 ਕਿਫਾਇਤੀ ਕਿਰਾਏ ਦੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਬ੍ਰੇਕਡਾਊਨ ਵਿੱਚ 26 ਸਟੂਡੀਓ, 118 ਇੱਕ-ਬੈੱਡਰੂਮ, 92 ਦੋ-ਬੈੱਡਰੂਮ, ਅਤੇ 26 ਤਿੰਨ-ਬੈੱਡਰੂਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

1798-1812 ਵੈਸਟਨ ਰੋਡ (ਕੈਸਲਪੁਆਇੰਟ ਨੂਮਾ)

ਇਸ 40-ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਮਿਸ਼ਰਤ-ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਲਈ ਛੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਦਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ 490 ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਕਾਈਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਯੂਨਿਟ ਮਿਸ਼ਰਣ ਵਿੱਚ 72 ਸਟੂਡੀਓ, 296 ਇੱਕ-ਬੈੱਡਰੂਮ, 73 ਦੋ-ਬੈੱਡਰੂਮ, ਅਤੇ 49 ਤਿੰਨ-ਬੈੱਡਰੂਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਜ਼ਮੀਨੀ-ਪੱਧਰੀ ਵਪਾਰਕ ਜਗਾ ਦੀ ਵੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ।

21-25 ਵਿੰਡਸਰ, 18 ਬਕਿੰਘਮ, 60 ਨਿਊਕੈਸਲ, ਅਤੇ 95 ਪੋਰਟਲੈਂਡ (ਡਾਇਮੈਂਟ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ)

ਬਹੁ-ਇਮਾਰਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿੱਚ 46, 32, ਅਤੇ 14 ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਦੇ ਟਾਵਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਨਾਲ ਹੀ ਇੱਕ ਸੱਤ-ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਇਮਾਰਤ ਜੋ ਏਲੀਸਾ ਹਾਊਸ ਮਹਿਲਾ ਆਸਰਾ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਕੱਠੇ, ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਟਾਵਰ ਯੂਨਿਟ ਆਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮਿਸ਼ਰਣ ਵਿੱਚ 1,117 ਯੂਨਿਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ 36 ਸਹਾਇਕ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਯੂਨਿਟਾਂ, 16 ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਆਸਰਾ ਬਿਸਤਰੇ, ਅਤੇ 72 ਵਾਧੂ ਆਸਰਾ ਬਿਸਤਰੇ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਇੱਕ ਸਹਿ-ਅਪ ਮਾਡਲ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚੂਨ, ਦਫਤਰ, ਡੇਅਕੇਅਰ, ਅਤੇ ਕਿਫਾਇਤੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

2595 ਸੇਂਟ ਕਲੇਅਰ ਐਵੇਨਿਊ ਵੈਸਟ (ਓਲਡ ਮਿੱਲ ਕੈਡਿਲੈਕ ਸ਼ੈਵਰਲੇਟ ਬੁਇਕ ਜੀਐਮਸੀ ਲਿਮਟਿਡ)

ਇੱਕ ਵਾਹਨ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ 20-ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਟਾਵਰ ਨਾਲ ਜੁੜੀ 11-ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਮੱਧ-ਉਭਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ 505 ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਯੂਨਿਟ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ-ਮੰਜ਼ਿਲ ਵਪਾਰਕ ਜਗ ?ਹਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਯੂਨਿਟ ਸਟੂਡੀਓ ਜਾਂ ਇੱਕ-ਬੈੱਡਰੂਮ (ਕੁੱਲ 345) ਹੋਣਗੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 111 ਦੋ-ਬੈੱਡਰੂਮ ਅਤੇ 49 ਤਿੰਨ-ਬੈੱਡਰੂਮ ਹੋਣਗੇ।

23-29 ਗ੍ਰੀਨਬ੍ਰੀਅਰ ਰੋਡ (ਗ੍ਰੀਨਬ੍ਰੀਅਰ ਰੋਡ ਇੰਕ.)

ਚਾਰ ਘੱਟ-ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਕਿਰਾਏ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ, 25-ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਟਾਵਰ ਵਿੱਚ 325 ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਯੂਨਿਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਇੱਕ-ਬੈੱਡਰੂਮ ਅਤੇ 18 ਦੋ-ਬੈੱਡਰੂਮ ਬਦਲਣ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਕੁੱਲ ਯੂਨਿਟ ਮਿਸ਼ਰਣ ਵਿੱਚ 20 ਸਟੂਡੀਓ, 175 ਇੱਕ-ਬੈੱਡਰੂਮ, 97 ਦੋ-ਬੈੱਡਰੂਮ, ਅਤੇ 33 ਤਿੰਨ-ਬੈੱਡਰੂਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਮੈਨੀਟੋਬਾ ਵਿਚ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਹੋਰ ਵੀ ਭਿਆਨਕ ਹੋਈ

ਮੈਨੀਟੋਬਾ : ਮੈਨੀਟੋਬਾ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲ ਰਹੀ ਜੰਗਲੀ ਅੱਗ ਤੋਂ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਫੌਜੀ ਜਹਾਜ਼ ਅਤੇ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੂਬੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦਰਜਨਾਂ ਬੇਕਾਬੂ ਅੱਗਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਥਿਤੀ ਹੋਰ ਵੀ ਭਿਆਨਕ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਪੱਛਮੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ 180 ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੰਗਲੀ ਅੱਗਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਘਣੇ ਧੂੰਏਂ ਨੇ ਘੇਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਮੈਨੀਟੋਬਾ ਅਤੇ ਗੁਆਂਢੀ ਸਸਕੈਚਵਨ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅੱਗ ਬੁਝਾਊ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਨੀਟੋਬਾ ਵਿੱਚ, ਪੁਕਾਟਾਵਾਗਨ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਖ਼ਤਰੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, 2,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਨਿਕਾਸੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਮੈਨੀਟੋਬਾ ਵਾਈਲਡਫਾਇਰ ਸਰਵਿਸ ਅਤੇ ਹੈਵੀ ਅਰਬਨ ਸਰਚ ਐਂਡ ਰੈਸਕਿਊ ਟੀਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਉੱਤਰੀ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। 5,000 ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਫਲਿਨ ਫਲੋਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ ਫਾਇਰਫਾਈਟਰ ਅਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸਟਾਫ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਨੀਟੋਬਾ ਦੀ ਨਵੀਨਤਮ ਅੱਗ ਸਥਿਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 25 ਅੱਗਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਰਗਰਮ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 10 ਕਾਬੂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ। ਸਸਕੈਚਵਨ ਵੀ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, 16 ਅੱਗਾਂ ਸੜ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੱਤ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਸਥਾ ਬਹਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ?

ਟੋਰਾਂਟੋ : ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ: ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਕਿ ਰਵਾਇਤੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਜੇ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਰੋਧੀ ਨੇਤਾ ਪੀਅਰੇ ਪੋਇਲੀਵਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯਤਾ ਦੇ ਵਧ ਰਹੇ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕਰਨਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਅਸਥਿਰਤਾ, ਘਰੇਲੂ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਚਿੰਤਾ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਾਰਨੀ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਸੰਸਥਾਗਤ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਵੱਲ ਮੁੜਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯਤਾਵਾਦੀ ਮਾਰਗ ਵੱਲ ਹੋਰ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ। ਪੋਇਲੀਵਰ, ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਥ ?ਰੋਨ ਸਪੀਚ ਦੌਰਾਨ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਸੰਸਦੀ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਸ਼ਾਹੀ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਸੁਰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਨੇ ਆਪਣਾ ਬ੍ਰਾਂਡ ਸਥਾਪਤੀ ਵਿਰੋਧੀ ਭਾਵਨਾ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। "ਆਜ਼ਾਦੀ ਕਾਫਲੇ" ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ "ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਮੀਡੀਆ" ਵਰਗੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੇਲਿੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਹ ਇੱਕ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਰਣਨੀਤੀ ਵੱਲ ਝੁਕਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕੁਲੀਨ ਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਰਾਜਸ਼ਾਹੀ ਵਰਗੇ ਰਵਾਇਤੀ ਪ੍ਰਤੀਕਾਂ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਛਾਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਗਵਰਨਰ ਅਤੇ ਗੋਲਡਮੈਨ ਸਾਕਸ ਕਾਰਜਕਾਰੀ, ਕਾਰਨੀ, ਲੋਕਪ੍ਰਿਯਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਸੰਭਵ ਵਿਰੋਧੀ ਜਾਪ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਡੂੰਘੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਮੁਹਿੰਮ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਉਸਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਗਏ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਟੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੋਇਲੀਵਰ ਅਕਸਰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਾਰਨੀ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀਆਂ ਨੀਂਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀਗਤ ਅਸਫਲਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹੈ।ਕਾਰਨੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ-ਲੋਕਪ੍ਰਿਯਤਾਵਾਦੀ ਏਜੰਡੇ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਹੈ। ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਉਸਦੇ ਲਿਬਰਲਾਂ ਨੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਸਪਲਾਈ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਦਲੇਰ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਕੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਫਾਇਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਅਸਲ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਭਾਵੇਂ ਕਾਰਨੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਡੂੰਘੀਆਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਨਿਰਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯਤਾ ਦੀ ਗਤੀ ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸੀ ਵਿਅੰਗਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਨੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਦੇ ਹਮਲਾਵਰ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆਵਾਦੀ ਵਪਾਰ ਨੀਤੀਆਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਨੀ ਦੇ ਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕਜੁੱਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਨਵੇਂ ਟੈਰਿਫਾਂ ਅਤੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ, ਸਥਿਰ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਇੱਛਾ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਅਪੀਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੂਡ ਵਿੱਚ ਗੁੱਸੇ ਤੋਂ ਭਰੋਸਾ ਲਈ ਸਮੂਹਿਕ ਇੱਛਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆਵੇ। ਫਿਰ ਵੀ, ਕਾਰਨੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ, ਜਿੱਥੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਦੋ-ਪੱਖੀ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਕਿਫਾਇਤੀਤਾ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਰਗੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਪ੍ਰਗਤੀ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਲੋਕਪ੍ਰਿਯਤਾ ਉੱਥੇ ਵਧਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਾਰਨੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਭਰੋਸਾ ਦੇਣ ਦਾ ਯੁੱਗ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਗੁੱਸੇ ਦਾ ਯੁੱਗ ਵਾਪਸ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਗਏ 26 UPSC ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਰ 'ਚ ਸੂਬੇ ਦੇ ਅਮੀਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਦੂਤ ਬਣਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਯੂਨੀਅਨ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਯੂ.ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ.) ਦੇ ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸੂਬੇ ਦੇ ਅਮੀਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਬ੍ਰਾਂਡ ਅੰਬੈਸਡਰ ਬਣਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵਿਖੇ ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਗਏ 26 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਫ਼ਲਤਾ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸਦਾ ਸਿਹਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ, ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਅਤੇ ਲਗਨ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਡਰ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੈਰਿਟ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ @ਤੇ ਆਪਣੇ ਜੱਦੀ ਸੂਬੇ ਦੀ ਮਹਿਕ ਜ਼ਰੂਰ ਫੈਲਾਉਣ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ, ਲਚਕੀਲੇਪਣ ਅਤੇ ਨਵੀਨ ਪਹੁੰਚ ਲਈ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ @ਤੇ ਆਪਣੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਅਮਿੱਟ ਛਾਪ ਛੱਡਣ ਛੱਡਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਪੂਰੀ ਲਗਨ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਜੋਸ਼ ਭਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਉਮੀਦ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਨਵ-ਨਿਯੁਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਨ ਦੇ ਸਿਖਰ @ਤੇ ਲੈ ਜਾਣਗੇ। ਯੂਪੀਐਸਸੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 5 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 14,627 ਮੇਨਸ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਜਦਕਿ 2845 ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ 1009 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਅਫ਼ਸਰ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 26 ਸੂਬੇ ਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਤੱਕ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਤੰਤਰ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

Pro-Active Drayage TRANSPORT PAD
Thank you for allowing us to be part of your business

CLASS 1 DRIVERS NEEDED

Transport PAD is looking for drivers with **at least 3 years Class 1 experience within North America** to join our team here in Montreal. Experience at CP, CN and Port is an asset. This will be an employee driver (on our payroll), not incorporated. Will be entitled to vacation days, sick days and paid for all federal statutory holidays.

Transport PAD is a family-owned business operating for almost 40 years, totally independent and not affiliated with any third party or logistics company. We are a leader in **intermodal drayage** in Quebec, serving many logistics partners. We have an experienced operations team that take pride in treating our drivers with respect. The safety and security of our drivers is our top priority. We offer a competitive renumeration package (including monthly and annual bonuses) and a great work environment.

We are located at 10765 Chemin Côte de Liesse in Dorval Montreal. If you are interested in joining our team, please call Marc at 514-264-4630.
Transport PAD
http://www.transportpad.com

DAN-IPTV

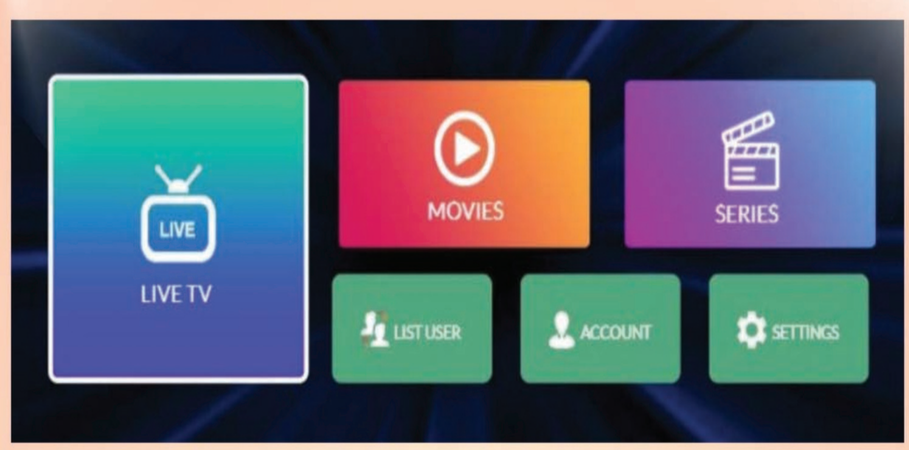

contact Info:438:929:8017
CHANNELS FROM AROUND THE GLOBE.
live channels,Punjabi,all Indian, Pakistani,English and All over The World with Sports package, Movies,Ppv,HBO,Sports, Netflix,Amazon,Disney,Apple,
ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਇੰਡੀਅਨ ਲਾਈਵ ਚੈਨਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤੁਸੀਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਚੈਨਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਸਪੋਰਟਸ ਚੈਨਲਾਂ, ਮੂਵੀਜ਼ ਚੈਨਲਾਂ, ਐਚਬੀਓ, ਨੈਟਫਲਿਕਸ, ਡਿਸਨੀ ਅਤੇ ਐਪਲ ਦੇ ਚੈਨਲਾਂ ਦਾ ਵੀ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਸਕਦੇ ਹੋ
Instagram:IAMDJDANNY
FACEBOOK: DANNY DANNY

ਅੱਜ ਦਾ ਵਿਚਾਰ | **ਭੈੜੇ ਨਿਯਮ ਘਟੀਆ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਿੰਦੇ ਹਨ : ਬੁਰਕ**

ਸੰਪਾਦਕੀ........

ਅਕਾਦਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਕੀ ਹੈ ?

ਸੱਤਿਆਜੀਤ ਰੇਅ ਦੀ 1980 ਦੀ ਵਿਅੰਗਮਈ ਕਲਪਨਾ ਫਿਲਮ ਹੀਰਕ ਰਾਜਾ ਦੇਸ਼, ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਾਇਮੰਡ ਕਿੰਗ ਦੇ ਰਾਜ, ਵਿੱਚ ਰਾਜੇ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਮੰਤਰੀ ਸਕੂਲ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਕਹਾਣੀ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਮਕਾਲੀ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਸੱਚਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਹੈ ? ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਆਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਜਾਂਚ ਕਈ ਸੰਦਰਭਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਡਾਇਮੰਡ ਕਿੰਗ ਦੇ ਕਾਲਪਨਿਕ ਰਾਜ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਸਲ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੱਕ। ਇਹ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੋਲੰਬੀਆ, ਇੱਕ ਆਈਵੀ ਲੀਗ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤੀ, ਅਤੇ ਹਾਰਵਰਡ, ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀ ਅਤੇ ਅਮੀਰ ਅਮਰੀਕੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਸੋਚੇਗਾ ਕਿ ਅਕਾਦਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪ੍ਰਣਬ ਮੁਖਰਜੀ ਨੇ 2017 ਵਿੱਚ ਨਾਲੰਦਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬੋਧੀ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਨਾਲੰਦਾ ਅਤੇ ਤਕਸ਼ਿਲਾ, ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤ, ਗੁੱਸੇ, ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਮਾਹੌਲ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਸੁਤੰਤਰ ਪ੍ਰਵਾਹ ਬੌਧਿਕ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੰਨਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜਿਹੜੇ ਵਿਦਵਾਨ ਚਰਚ ਦੇ ਧਰਮ ਸ਼ਾਸਤਰ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਸਨ ਜਾਂ ਚਰਚ ਦੁਆਰਾ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ

ਲੇਖਕ : ਕੁੱਕੀ ਗਿੱਲ

ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੱਧਯੁਗੀ ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਅਤਿਆਚਾਰ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ, ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਵਿਲਹੈਲਮ ਵਾਨ ਹੰਬੋਲਟ ਨੇ 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਬਰਲਿਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਣਾਈ। ਅਕਾਦਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ - ਵਿਗਿਆਨਕ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਖੋਜ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਏਕੀਕਰਨ - ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਹਮਬੋਲਟੀਅਨ ਮਾਡਲ ਸੰਸਥਾਗਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲਾਏ ਗਏ। ਅਕਾਦਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਅੱਜ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਅਕਾਦਮਿਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਆਲੋਚਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੈ। ਹਿਊਸਟਨ ਲਾਅ ਰਿਵਿਊ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ 2022 ਦੇ ਇੱਕ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ, ਯੇਲ ਲਾਅ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਕੀਥ ਈ. ਵਿਟਿੰਗਟਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਭਾਲ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਗਿਆਨ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਇੰਸਟ੍ਰਕਟਰਾਂ ਲਈ ਅਕਾਦਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ? ?ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। 1950 ਵਿੱਚ ਨਾਇਸ ਵਿੱਚ ਯੂਨੈਸਕੋ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ, ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੱਚ ਦੀ ਖੋਜ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਉੱਥੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ 2005 ਵਿੱਚ ਕੋਲੰਬੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲਾਨਾ ਗਲੋਬਲ ਬੋਲਚਿਅਮ ਵਿੱਚ ਅਕਾਦਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਖੋਜ ਕਰਨ, ਸਿਖਾਉਣ, ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਵਿਦਵਤਾਪੂਰਨ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਸੱਚ ਅਤੇ ਸਮਝ ਦੀ ਖੋਜ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਕੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇੰਨਾ ਸਿੱਧਾ ਹੈ ? ਮੌਜੂਦਾ ਅਕਾਦਮਿਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਲ, ਤਰੱਕੀਆਂ, ਤਨਖਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ, ਖੋਜ ਫੰਡਿੰਗ, ਅਤੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਨਮਾਨ ਸਾਰੇ ਖੋਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਨੇੜਿਓਂ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅੱਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹਨ। ਅਤੇ ਫੰਡਿੰਗ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਅਕਾਦਮਿਕ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੀ ਖੋਜ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਰਜਾਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਚਿੰਤਤ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੋਜ ਪੱਤਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ। ਅੱਜ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ ਜਾਂ ਨਾਸ਼ ਕਰੋ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ? ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਪਵਾਦ 2013 ਦੇ ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨੀ ਪੀਟਰ ਹਿਗਸ ਸਨ, ਜੋ ਹਿਗਸ ਬੋਸਨ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਨ। ਹਿਗਸ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਹਮਲਾਵਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਜਦੋਂ ਖੋਜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ 1980 ਵਿੱਚ ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਐਡਿਨਬਰਗ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਉਤਪਾਦਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਕੋਈ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਉਸਨੂੰ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅੱਜ ਦੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਨੋਬਲ ਜੇਤੂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੋਜ ਪੱਤਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਵਕ ਆਪਣੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਛੋਟ ਦੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਜੀਵ-ਵਿਗਿਆਨੀ ਜੈਰੀ ਕੋਇਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਇੱਕ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨ ਅਧਿਆਪਕ ਜੋ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਤੀ ਸਮਤਲ ਹੈ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਧਰਤੀ ਦੀ ਹੰਢਣਸਾਰਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ

ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ 'ਗ੍ਰੇਟ ਇੰਡੀਅਨ ਬਸਟਰ' (ਭਾਰਤ ਦੇ ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮੀ ਮੈਦਾਨੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਪੰਛੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੋਨ ਚਿੜੀ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਕੇਸ ਸਬੰਧੀ ਸੁਣਾਏ ਫ਼ੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਲਵਾਯੂ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਉਲਟ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਨੀਤੀ ਘਾੜਿ ?ਆਂ ਅਤੇ ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਊਰਜਾ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ 'ਤੇ ਮਾਯੂਸੀ ਜਤਾਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਵਿਗਿਆਨਕ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਰਾਇ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰ ਕੇ ਜਲਵਾਯੂ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਮੋੜਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦਾ ਸਬਬ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਲਵਾਯੂ ਤਬਦੀਲੀ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਹੁਤ ਵਸੀਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਹੱਲ ਉਸੇ ਸੋਚ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਲਵਾਯੂ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਗ਼ੈਰ-ਟਿਕਾਊ ਸਾਇੰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਬੌਧਿਕ ਚੌਖਟਿਆਂ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਤੇ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਅਰਥਚਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਕੁਦਰਤੀ ਪੂੰਜੀ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਗਿਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਰਾਜੇ/ਰਾਣੇ ਜਲ, ਜੰਗਲ ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਗੀਰਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਵੀ ਮਾਲਕ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਤੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਦੇ ਵੀ ਮਾਲਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਰਜਵਾੜੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਆਪ ਵੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਗਿਲਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਜੰਗਲਾਂ ਤੇ ਫ਼ਸਲਾਂ ਨੂੰ ਵਧਦਾ ਫੁੱਲਦਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਪਸੀਨਾ ਵਹਾਉਂਦਿਆਂ ਤੇ ਇਸ ਨਿਜ਼ਾਮ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਸਨ; ਉੱਥੋਂ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਜਗੀਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ/ਲਗਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਸੋਕੇ ਜਾਂ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਮਾੜੀ ਦਸ਼ਾ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵਜੋ ਵਾਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਜਿਣਸ ਮੰਡੀਆਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਪਸ਼ੂਆਂ, ਖੇਤੀ ਜਿਣਸਾਂ, ਲੱਕੜ, ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ ਆਦਿ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਖਰੀਦੇ ਵੇਚੇ ਜਾਣ ਲੱਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਪਾਰੀ ਤੈਅ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸੰਪਦਾ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਪੂੰਜੀ ਦਾ ਰੂਪ ਦਿੰਦੇ। ਵਿੱਤੀ ਮੰਡੀਆਂ ਨੇ ਪੂੰਜੀਪਤੀਆਂ ਦਾ ਨਵਾਂ ਵਰਗ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਗ਼ੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਰਜਵਾੜਿ ?ਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਕੀਕਤ ਤੋਂ ਟੁੱਟੇ ਹੁੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ; ਜੋ ਜਿਣਸ ਅਤੇ ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਚਾਰਟ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਹੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਿਰਤ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟ ਕੇ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿਚ ਚਲੀ ਗਈ ਤਾਂ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿਚ ਬਿਤਾਏ ਸਮੇਂ ਬਦਲੇ ਉਜਰਤ ਮਿਲਣ ਲੱਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਕਿਰਤ ਜਿਣਸਾਂ ਦਾ ਰੂਪ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਫੈਕਟਰੀ ਮਾਲਕ ਕੀਮਤ ਤਾਰ ਕੇ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਪੁਰਾਤਨ ਸਿਧਾਂਤ ਹਨ। ਕਾਫ਼ੀ ਅਰਸੇ ਬਾਅਦ ਗ਼ੁਲਾਮ ਦੇ ਖਾਤਮੇ, ਕੰਮ ਬਦਲੇ ਵਾਜਿਬ ਉਜਰਤ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੰਮਕਾਜੀ ਮਾਹੌਲ ਲਈ ਸਿਆਸੀ ਲਹਿਰਾਂ ਜੋ ਅਕਸਰ ਹਿੰਸਕ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ, ਚੱਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲੀ। ਇੱਕੀਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਗਿਗ ਕੰਮਕਾਜ, ਕਿਰਤ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜਿਣਸ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਜ਼ਰੀਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਮੇ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਬਦਲੇ ਉਜਰਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਸਮਾਜਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਹ ਤਰੀਕਾ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਲਈ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮਾੜਾ ਹੈ। ਗੈਰੇਟ ਹਾਰਡਿਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ 'ਟ੍ਰੈਜਡੀ ਆਫ ਕਾਮਨਜ਼' ਵਿਚ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਸੰਪਤੀ ਸਭਨਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਖਭਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲਾਭ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਸਾਂਝੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਕੁਸ਼ਲ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਭਨਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਆਲਮੀ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰ ਕੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਆਲਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਵਾਪਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਨਾਲ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਆਲਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ, ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਸਤਾਰਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਯੂਰੋਪੀਅਨ

ਲੇਖਕ : ਅਰੁਣ ਮੈਰਾ

ਜਾਗ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਉਥਾਨ ਸਮੇਂ ਫਰਾਂਸਿਸ ਬੇਕਨ ਨੇ ਫੜ੍ਹ ਮਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਵਿਗਿਆਨ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਬੇਮੁਹਾਰ ਕੁਦਰਤ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਵੇਗਾ। ਭੌਤਿਕ, ਰਸਾਇਣ ਅਤੇ ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨਕ ਖੋਜਾਂ ਕਰ ਕੇ ਧਰਤੀ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਔਜ਼ਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਪਦਾਰਥਕ ਤਰੱਕੀ ਵਿਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨਤ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਰਸ਼ਕ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਪਦਾਰਥਕ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨਗੇ। ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਹੱਦੋਂ ਵੱਧ ਵਰਤੋਂ ਨੇ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵਿਗਾੜ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇੰਝ, ਤਕਨੀਕ ਦੇ ਘਮੰਡ ਵਿੱਚ ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਸਾਡੇ ਗ੍ਰਹਿ ਦੀ ਹੰਢਣਸਾਰਤਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਢਾਂਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗੁੰਝਲਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਚ ਤੋੜਿ ?ਆ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਗਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਬਾਰੀਕ ਤੋਂ ਬਾਰੀਕ ਚੀਜ਼ ਬਾਰੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਹਾਥੀ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਬੰਦਿਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰੀ ਹਕੀਕਤ ਦਾ ਨਹੀਂ ਪਤਾ। ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਨੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਚਮਤਕਾਰੀ ਦਵਾਈਆਂ ਤੇ ਸਰਜਰੀਆਂ ਖੋਜ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਰੋਗਗ੍ਰਸਤ ਅੰਗ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੇ 'ਸਾਈਡ ਇਫੈਕਟਸ' (ਮਾੜੇ ਅਸਰ) ਦੂਜੇ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਕੇ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਹਾਲਤ ਹੋਰ ਵੀ ਬਦਤਰ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਹਰਫ਼ਨਮੌਲਾ ਸਿਹਤ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਬੰਦੇ ਦੇ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਣ। ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਪਿਛਲੀ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟ ਕੇ ਵੱਖ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਵਿਗਿਆਨ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਕੋਠਿਆਂ 'ਚ ਵੜ ਗਏ। ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਕੁਦਰਤੀ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਉਤਪਾਦਕਤਾ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਜੀਡੀਪੀ ਵਧਾਈ ਜਾਵੇ। ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਦਾਇਰਾ ਕਿਵੇਂ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਰਥਚਾਰੇ 'ਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਵਾਜਿਬ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਨਵਿਆਉਣਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ਦੂਜੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਵਾਂਗ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਵੀ ਕਿਸੇ ਤੰਤਰ ਅੰਦਰਲੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਗੈਰ-ਰਵਾਇਤੀ ਸਬੰਧ ਲੱਭਦੇ ਹਨ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਇਕੋ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਪਹੁੰਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦੀ ਜੋ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਉਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋ ਕੇ ਉੱਭਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਕਾਰਨ ਤੇ ਅਸਰ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਗੋਲਾਕਾਰ ਸਬੰਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਜਿਹੜੇ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ ਵੱਧ ਸਰੋਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਖ਼ਾਤਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਜੀਡੀਪੀ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਮਗਰੋਂ ਵਾਤਾਵਰਨ ਸਥਿਰਤਾ ਵੱਲ ਰੁਖ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮ ਹਨ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਟਿਕਾਊ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤ ਹਨ ਤੇ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਮਿੱਟੀ, ਜਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੇ ਬੂਟਿਆਂ, ਜਾਨਵਰਾਂ ਅਤੇ ਕੀਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਮਨੁੱਖ ਵੀ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਤੰਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸਰੀਰਕ-ਮਾਨਸਿਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਕੁਦਰਤ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸੰਪੂਰਨ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਕੇਵਲ ਇਕ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਰੱਖਤ ਲਾਉਣ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਬਾਘ ਵਰਗੀ ਸਿਰਫ਼ ਇਕੋ ਨਸਲ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਰਹੇ; ਤੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੰਗਲਾਤ ਤੇ ਬਾਘਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੀ ਧਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਸ ਰਿਹਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਵੀ ਇਸ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਅਨਿੱਖੜ ਅੰਗ ਹਨ। ਟਿਕਾਊ ਢਾਂਚਾ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਹੱਲ ਸੁਝਾਉਣੇ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਹਨ। ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਹੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ-ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਜਲਦ ਨਿਆਂ ਹੀ ਵਿੱਤੀ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮੁਲਕ ਵੱਲ ਖਿੱਚਦੇ ਹਨ; ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋਵੇਗੀ। ਚੰਗੀ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਸਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਸੁਣਨ ।ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਮਾਹਿਰ ਆਪਣੇ ਸੀਮਤ ਦਾਇਰੇ ਕਾਰਨ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ। ਅੱਡ-ਅੱਡ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਰੱਖਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੀ ਸੁਣਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਦੇਸੀ ਟਾਈਮਜ਼

Address:
140-6, Windsor Ave.
Lachine,
QC H8R1P7

singhatthwal@gmail.com
manjeetatthwal@gmail.com
Mobile No. +1 (438) 500-6024
Office number: 514-798-1794

Publisher	:	Manjeet Singh Athwal
Managing Director	:	Manpreet Singh
Editor-in-Chief	:	Amarjit singh
Office Admin	:	Satnam Singh
Design by	:	MANPREET SINGH
Videographer	:	Navjeet Sharma
Photographer	:	Paul Awasthi, Nirmal Bal GKB Media
Arts Critic	:	Wendy Rockburn
Free Lance Reporter	:	Joanne Penhale

Publishers Note

Desi Times and people associated with it are not responsible for any claims made by the advertisers or endorse any of their products or service advertised within. The views expressed in the Desi Times don not necessarily reflect the views of the publisher and editor. Desi Times is in the business of selling space but does not test or confirm the legilmacy of the claim made in the paper. Desi Times dones promote a healthy forum for discussion of a myriad of views in peaceful civilized manner while trying to dissuade any form of discrimination and abuse.

Contribution to the growth of the paper is most appreciated and sponsors and advertisers are trained for their support. We would like to thanks all the well wishers and supporters of Desi Times for making this endeavor possible. Let us be proud of our roots, humble in our temperament and rigorous in our efforts to attain greatness in our achievements

ਕਤਲੇਆਮ ਅਤੇ ਤਬਾਹੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਹਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ 'ਲੋਕਤੰਤਰ'

ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮੂਦਪੁਰ

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮਾਓਵਾਦੀ ਆਗੂ ਬਸਵਾ ਰਾਜੂ ਤੇ ਹੋਰ ਮਾਓਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਸੁਰਖ਼ੀਆਂ ਬਣੀ। ਮਾਓਵਾਦੀ ਕੌਣ ਹਨ, ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਵਿਰੁੱਧ ਹਥਿਆਰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਕਿਉਂ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ 'ਚ ਮਕਬੂਲ ਕਿਉਂ ਹਨ। ਆਦਿਵਾਸੀ ਲੋਕ ਸੱਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ 'ਵਿਕਾਸ' ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ। ਕੀ ਬਸਵਾ ਰਾਜੂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਮਾਓਵਾਦੀ ਲਹਿਰ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਸਾਡੇ ਕਾਲਮਨਵੀਸ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੇਖ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਹੈ।-ਸੰਪਾਦਕ॥

21 ਮਈ ਨੂੰ ਆਨ-ਲਾਈਨ ਮੀਡੀਆ ਪਲੈਟਫਾਰਮਾਂ ਉੱਪਰ ਇਹ ਖ਼ਬਰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫਲੈਸ਼ ਹੋਈ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤਿਆਂ ਨੇ ਮਾਓਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਕਾ. ਨੰਬਾਲਾ ਕੇਸ਼ਵ ਰਾਓ ਉਰਫ਼ ਬਸਵਾ ਰਾਜੂ (70 ਸਾਲ) ਨੂੰ 26 ਹੋਰ ਮਾਓਵਾਦੀਆਂ ਸਮੇਤ ਅਬੂਝਮਾੜ ਦੇ ਜੰਗਲਾਂ ਅੰਦਰ 'ਮੁਕਾਬਲੇ' 'ਚ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ 26 ਮਾਓਵਾਦੀਆਂ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ 20 ਤੋਂ 30 ਸਾਲ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਆਦਿਵਾਸੀ ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਸਵਾ ਰਾਜੂ ਸਮੇਤ ਇਹ ਸਾਰੇ 50 ਘੰਟਿਆਂ ਤੱਕ ਚੱਲੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਉਸਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਟੁਕੜੀ, ਕੰਪਨੀ ਨੰ. 7, ਦੇ ਇਨਾਮੀ ਮਾਓਵਾਦੀ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰੇਗੁੱਟਾ ਪਹਾੜੀਆਂ ਵਿਚ 21 ਦਿਨ ਚੱਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 31 ਮਾਓਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਆਈ ਸੀ। ਜਨਵਰੀ 2024 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 'ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਕਗਾਰ' ਤਹਿਤ ਕਤਲੇਆਮ ਵਿਚ ਖ਼ਾਸ ਤੇਜ਼ੀ ਆਈ ਹੈ ਅਤੇ 2025 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਜ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਬਸਤਰ ਵਿਚ 200 ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਮਾਓਵਾਦੀ 'ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ' ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ ਨੌਜਵਾਨ ਕੁੜੀਆਂ/ਔਰਤਾਂ ਹਨ। ਮਾਓਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਦੰਡਕਾਰਣੀਆ ਸਪੈਸ਼ਲ ਜ਼ੋਨਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਵਿਕਲਪ ਵੱਲੋਂ ਅਧਿਕਾਰਕ ਪ੍ਰੈੱਸ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਬਸਵਾ ਰਾਜੂ ਨੂੰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨੀਮ-ਫ਼ੌਜੀ ਓਪਰੇਸ਼ਨਾਂ ਜ਼ਰੀਏ ਮਾਓਵਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਆਦਿਵਾਸੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਤਹਿਤ ਬਣਾਇਆ ਇਹ 'ਮੁਕਾਬਲਾ' ਦਰਅਸਲ ਅਤਿ ਘਿਣਾਉਣਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਕਤਲੇਆਮ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤਾਕਤਾਂ ਦੀ 'ਇਤਿਹਾਸਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ' ਕਹਿ ਕੇ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮਾਓਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ 'ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਿਆ' ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਹਕੂਮਤ ਦੀ ਖ਼ੂੰਖ਼ਾਰ ਖਸਲਤ ਦਾ ਐਲਾਨੀਆ ਇਕਬਾਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਅੱਗੇ ਆਪਣੇ ਲਹੂ ਲਿਬੜੇ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਲੁਕੋਣ ਲਈ ਇਹ ਮਖੌਟਾ ਪਾਉਣ ਦੀ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ 'ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਡੀ.ਐੱਨ.ਏ. ਵਿਚ ਹੈ।' ਬਸਵਾ ਰਾਜੂ ਦਾ ਕਤਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. (ਮਾਓਵਾਦੀ) ਵੱਲੋਂ ਇਕਤਰਫ਼ਾ ਯੁੱਧਬੰਦੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਾਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਮਾਹੌਲ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਉੱਪਰੋਥਲੀ ਛੇ ਜਨਤਕ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਹੁੰਗਾਰਾ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਸਗੋਂ ਕਰੇਗੁੱਟਾ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੀ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਕਰਕੇ ਕਤਲੇਆਮ ਕਰਨ ਲਈ 24,000 ਨੀਮ-ਫ਼ੌਜੀ ਨਫ਼ਰੀ ਝੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। 'ਮੁਕਾਬਲੇ' ਦੀ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਉਸੇ ਤਰਜ਼ ਦੀ ਮਨਘੜਤ ਕਹਾਣੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਬੇਹੱਦ ਬਦਨਾਮ ਬਿਰਤਾਂਤ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਭਾਰਤੀ ਹੁਕਮਰਾਨ ਸਟੇਟ ਵਿਰੋਧੀ ਬਾਗ਼ੀ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਕਤਲਾਂ ਉੱਪਰ ਪਰਦਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸੱਤ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈਂਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਐਨੀ ਘਿਣਾਉਣੀ ਹੈ ਕਿ 'ਮੁੱਖਧਾਰਾ' ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਖੱਬੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗ਼ੈਰਅਦਾਲਤੀ ਕਤਲ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਨਿਰਪੱਖ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਜਾਂਚ ਕਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਤਲੇਆਮ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਉੱਪਰ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਵੀ ਸਿਤਮ-ਜ਼ਰੀਫ਼ੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਂਧਰਾ-ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਤੋਂ ਆਏ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਟਾਲ-ਮਟੋਲ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਮਾਓਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਅੰਤਮ-ਸੰਸਕਾਰ ਮੌਕੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਇਕੱਠਾਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਭੈਭੀਤ ਹਨ। ਗਰਮੀ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿਚ 27 ਲਾਸ਼ਾਂ ਬਿਨਾਂ ਫਰੀਜ਼ਰਾਂ ਤੋਂ, ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ੈੱਡ ਹੇਠ ਰੱਖ ਕੇ ਸੜਨ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਆਖਿਰਕਾਰ ਬਸਵਾ ਰਾਜੂ ਸਮੇਤ 7 ਮਾਓਵਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਵਾਰਿਸਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਨਰਾਇਣਪੁਰ ਵਿਚ ਹੀ ਜਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਬਹਾਨਾ ਇਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਲਾਸ਼ਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਰਿਸ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਅਤੇ ਲਾਸ਼ਾਂ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਸੰਬੰਧਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨਰਾਇਣਪੁਰ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਖੱਜਲ-ਖੁਆਰ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ 'ਇਤਿਹਾਸਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ' ਉੱਪਰ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਦੇ ਸੱਤਾ ਦੇ ਗਲਿਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਜਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੈ। ਭਗਵਾ ਹਕੂਮਤ ਜਿੱਤ ਦੇ ਢੋਲ ਵਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗੋਦੀ ਮੀਡੀਆ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਧੂੰਆਂ-ਧਾਰ ਜ਼ਹਿਰ ਉਗਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਓਵਾਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿੱਪ ਦਾ ਸਫ਼ਾਇਆ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਭਰਤੀ ਦੀ ਤੋਟ ਕਾਰਨ ਮਾਓਵਾਦੀ ਲਹਿਰ ਆਖ਼ਰੀ ਸਾਹ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਵੀ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਗਵਾ ਪ੍ਰਚਾਰ-ਤੰਤਰ ਅਤੇ ਗੋਦੀ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਾਲ ਗੁੰਮਰਾਹ ਹੋਇਆ ਸਮਾਜ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਕਤਲੇਆਮ ਉੱਪਰ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਮਨਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸਰਮਾਏ ਦੇ ਬੇਸ਼ਰਮ ਦਲਾਲ ਭਗਵਾ ਕੋੜਮੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹੁਕਮਰਾਨ ਧੜਿਆਂ ਲਈ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਗੂ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹੋਂ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਆਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਨਕਸਲੀ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਜਿਸਮਾਨੀ ਸਫ਼ਾਇਆ ਕਰਕੇ ਨਕਸਲਵਾਦ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦੇਣ ਦੇ ਲਲਕਾਰੇ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਨਕਸਲੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਮੋਢੀ ਆਗੂ ਚਾਰੂ ਮਜ਼ੂਮਦਾਰ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਕਤਲ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਵੀ, ਅਤੇ ਫਿਰ 2010 'ਚ ਮਾਓਵਾਦੀ ਬੁਲਾਰੇ ਆਜ਼ਾਦ ਅਤੇ 2011 'ਚ ਇਕ ਹੋਰ ਮੁੱਖ ਆਗੂ ਕਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ ਕਤਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਜੇਤੂ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਨਵੇਂ ਆਗੂ ਮਾਰੇ ਗਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਆਰਜ਼ੀ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲਹਿਰ ਮੁੜ ਜਥੇਬੰਦ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੁਕਮਰਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਮਾਓਵਾਦੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਛਾਪਾਮਾਰ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਇਕਤਰਫ਼ਾ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਇਸ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਚਲਾਕੀ ਨਾਲ ਲੁਕੋ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਨਕਸਲੀ/ਮਾਓਵਾਦੀ ਲਹਿਰ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਦਾ ਜੁਝਾਰੂ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਇਨਕਲਾਬ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਤਿਆਗ ਕੇ ਸੜਿਆਂਦ ਮਾਰਦੀ 'ਮੁੱਖਧਾਰਾ' ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਤਾਰ ਕੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਮਾਜੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਜੁੱਟੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੜਾਈ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੂਲ ਉਦੇਸ਼ ਆਮ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਲੁੱਟ, ਦਾਬੇ ਅਤੇ ਨੰਗੇ ਅਨਿਆਂ ਤੋਂ ਨਿਜ਼ਾਤ ਦਿਵਾਉਣਾ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਖ਼ੁਦ ਮੰਨਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 'ਨਕਸਲੀ ਸੱਚੇ ਦੇਸ਼ਭਗਤ ਹਨ'। ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ 'ਚ 'ਨਕਸਲਵਾਦ ਮੁਲਕ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਖ਼ਤਰਾ' ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਭਾਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ 'ਚ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਕੈਂਪ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ 'ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਮੱਧਵਰਗੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਪ੍ਰਤੀ ਹਮਦਰਦੀ ਤਿਆਗ ਕੇ ਆਪਣਾ ਭਵਿੱਖ ਭਗਵਾ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਮੰਡੀ ਦੀ ਆਰਜ਼ੀ ਜਿੱਤ ਵਿਚ ਦੇਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੇਸ਼ਵ ਰਾਓ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਓਵਾਦੀ ਇਨਕਲਾਬੀਆਂ ਦਾ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਜੰਗਲਾਂ-ਪਹਾੜਾਂ ਨਾਲ ਪੰਜ ਦਹਾਕੇ ਲੰਮਾ ਗੂੜ੍ਹਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਚੱਪੇ-ਚੱਪੇ ਦੇ ਭੇਤੀ ਹਨ। ਇਹੀ ਵਜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ 'ਅਬੂਝਮਾੜ' ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਸੰਘਣੇ ਜੰਗਲੀ-ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਮਾਓਵਾਦੀ ਲਹਿਰ ਦਾ ਸਫ਼ਾਇਆ ਕਰਕੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈਣ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਨੂੰ ਡੇਢ ਦਹਾਕੇ 'ਤੋਂ ਜੰਗੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਫ਼ੌਜੀ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਚਲਾਉਣੇ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਜੋਕਾ ਰੂਪ 'ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਕਗਾਰ' (ਆਖ਼ਰੀ ਹੱਲਾ) ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹਕੂਮਤ ਵੀ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਣਾ ਸਕੀ ਅਤੇ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਤੋਂ ਪੰਜ ਦਹਾਕੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਦੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮੂਲਵਾਸੀ ਬਾਸ਼ਿੰਦਿਆਂ ਦੀ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਈ। ਨਕਸਲੀ ਜਥੇਬੰਦੀ 'ਪੀਪਲਜ਼ ਵਾਰ' ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਸ ਸੰਘਣੇ ਜੰਗਲੀ-ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਵ-ਜਮਹੂਰੀ ਇਨਕਲਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ 'ਗੁਰੀਲਾ ਆਧਾਰ ਇਲਾਕਾ' ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ। ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ ਤਹਿਤ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਭੇਜੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਜੱਥੇ ਇਸ ਅਣਜਾਣੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਧੁਰ ਅੰਦਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਮੂਲਵਾਸੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ ਵਿਚ ਭਾਈਵਾਲ ਬਣੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਹਰਲੀ ਦੁਨੀਆ ਤੋਂ ਅਟੰਕ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰਚ-ਮਿਚ ਗਏ।

‘ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ’: ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਮਨ੍ਹਾ ਹੈ !

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮਾਮੂਲੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪੋਸਟਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ’ਤੇ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨਾ ਆਮ ਵਰਤਾਰਾ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਜਿਹੇ ਦੋ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਧਿਰ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਜਬਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੋਈ ਖ਼ਾਸ ਹਲਚਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੱਖਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਸਾਡੇ ਕਾਲਮਨਵੀਸ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਲੇਖ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਹੈ।-ਸੰਪਾਦਕ

ਹਿਟਲਰ-ਮੁਸੋਲਿਨੀ ਦੀ ਪੈਰੋਕਾਰ ਭਗਵਾ ਹਕੂਮਤ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਉੱਪਰ ਲਗਾਤਾਰ ਹਮਲੇ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੋ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ, ਅਲੀ ਖ਼ਾਨ ਮਹਿਮੂਦਾਬਾਦ ਅਤੇ ਰੇਜਾਜ਼ ਐੱਮ ਸ਼ੀਬਾ ਸਿਦੀਕ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਇਸ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਦੀਆਂ ਤਾਜ਼ਾ ਮਿਸਾਲਾਂ ਹਨ। ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਲੀ ਖ਼ਾਨ ਰਾਜਨੀਤੀ-ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਅਸ਼ੋਕਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਹਨ। ਰੇਜਾਜ਼ ਕੇਰਲਾ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਤੇ ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨ ਹਨ। ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਧਾਰਮਿਕ ਫਿਰਕੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹਨ, ਜੋ ਆਰ.ਐੱਸ.ਐੱਸ.-ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿਚ ਦੋਇਮ-ਦਰਜੇ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ।ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਲੀ ਨੇ ‘ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਧੂਰ’ ਨਾਲ ਬਣੇ ਮਾਹੌਲ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪੋਸਟ ਪਾਈ ਸੀ। ਸੋਨੀਪਤ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ‘ਯੁਵਾ ਮੋਰਚਾ’ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ’ਤੇ ਸੰਗੀਨ ਧਾਰਾਵਾਂ ਲਗਾ ਕੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ-ਕਰਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਭਗਵਾ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਧਿਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਹਰਿਆਣਾ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੀ ਬੇਹੱਦ ਸੰਗੀਨ ਧਾਰਾਵਾਂ ਲਗਾ ਕੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਸੈਂਕੜੇ ਉੱਘੀਆਂ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਸ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਪਰ ਉਸਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਿਚ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਮੁਹਿੰਮ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ।ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ‘ਮਹਿਲਾ ਕਮਿਸ਼ਨ’ ਨੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਖਰਾ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪੋਸਟ ਵਿਚ ਫ਼ੌਜ ਦੀਆਂ ਔਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਉਸ ਪੋਸਟ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਨੇ ਮਹਿਲਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਜਨਤਕ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਬੇ-ਬੁਨਿਆਦ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਸਹਿਤ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਹਰਿਆਣੇ ਦਾ ਉਹੀ ‘ਮਹਿਲਾ ਕਮਿਸ਼ਨ’ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਾ ਪੂਰੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਉੱਪਰ ਹੋ ਰਹੇ ਜ਼ੁਲਮ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਇਸਨੂੰ ਹਰਿਆਣੇ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲਵਾਨ ਕੁੜੀਆਂ ਦਾ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ ਸੀ। ਪ੍ਰੋ. ਅਲੀ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀ ਲਿਖਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਗਵਾ ਅਨਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਭੜਕ ਉੱਠੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਫਿਰਕਿਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਨਫ਼ਰਤ ਭੜਕਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮੰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ? ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪੋਸਟ ਪੜ੍ਹਨੀ ਠੀਕ ਰਹੇਗੀ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ:ਯੁੱਧਨੀਤਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਨੇ ਹੁਣ ਇਕ ਨਵੇਂ ਪੜਾਅ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦੀ ਅਤੇ ਫ਼ੌਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਦੀ ਰਵਾਇਤੀ ਰੇਖਾ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਹਮਲੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਰਵਾਇਤੀ ਫ਼ੌਜੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਇਹ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਫ਼ੌਜ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਤਰੀਕੇ-ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਅਤੇ ਗ਼ੈਰ-ਰਾਜ ਪੱਖੀ ਅਨਸਰਾਂ ਦੀ ਓਟ ਲੈਣ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ। ਦਰਅਸਲ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਅਸਥਿਰਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਥਿਆਰਬੰਦ

ਗ਼ੈਰ-ਰਾਜ ਐਕਟਰਾਂ (ਨਾਨ-ਸਟੇਟ ਐਕਟਰਾਂ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੰਚਾਂ ‘ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੀੜਤ ਦੱਸ ਕੇ ਹਮਦਰਦੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ—ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਚ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ—ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਫਿਰਕੂ ਤਣਾਅ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ‘ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਧੂਰ’ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਸਮਝਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸਿੱਧੀ ਫ਼ੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਜੰਗ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਭਾਸ਼ਾਈ ਜਾਂ ਯੁੱਧਨੀਤਕ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਫ਼ਰਕ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਜਮ ਅਤੇ ਯੁੱਧਨੀਤਕ ਸੂਝ ਦਿਖਾਈ ਹੈ—ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕਿਸੇ ਫ਼ੌਜੀ ਛਾਉਣੀ, ਨਾਗਰਿਕ ਢਾਂਚੇ ਜਾਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਤਣਾਅ ਕੰਟਰੋਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ।’ ਸੰਦੇਸ਼ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਫ਼ ਹੈ—ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੇ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਰਾਂਗੇ। ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ—ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਕ ਦੇ ਹੋਣ—ਦੁਖਦਾਈ ਅਤੇ ਮਾਫ਼ੀ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹੀ ਇਕ ਮੁੱਖ ਵਜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਹਰ ਹਾਲਤ ’ਚ ਬਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਕੁਝ ਲੋਕ ਸੋਚੇ-ਸਮਝੇ ਬਿਨਾਂ ਯੁੱਧ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਨਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਯੁੱਧ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਯੁੱਧ ਪੀੜਤ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਭਿਆਸ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਫ਼ੌਜੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦੇ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਉਸ ਪੀੜਾ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੋ ਕਿਸੇ ਯੁੱਧ-ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਹਿਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਯੁੱਧ ਇਕ ਵਹਿਸ਼ਤ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਮਿਆਜ਼ਾ ਗਰੀਬਾਂ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਲਾਭ ਕੇਵਲ ਰਾਜਨੀਤਕਾਂ ਅਤੇ ਡਿਫੈਂਸ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਂ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤੀ ਆਖਿਰਕਾਰ ਹਿੰਸਾ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਚੱਲਦੀ ਆਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸੇ ਲਈ ਕਈ ਵਾਰੀ ਯੁੱਧ ਅਟੱਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਰਾਜਨੀਤਕ ਝਗੜਾ ਸਿਰਫ਼ ਫ਼ੌਜੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੱਲ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ।ਅਖੀਰ ਵਿਚ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਕਿ ਕਈ ਸੱਜੇਪੱਖੀ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰ ਕਰਨਲ ਸੋਫ਼ੀਆ ਕੁਰੈਸ਼ੀ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਏਨੀ ਹੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਜੂਮੀ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ, ਬਿਨਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਘਰਾਂ ‘ਤੇ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਨਫ਼ਰਤ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਹੋਰ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਤੌਰ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਿਲੇ। ਦੋ ਔਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਨਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਦ ਤੱਕ ਇਹ ਮੰਜ਼ਰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਠੋਸ ਬਦਲਾਅ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ, ਓਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ‘ਦ੍ਰਿਸ਼ ਰਾਜਨੀਤੀ’ (optics) ਹੀ ਰਹੇਗਾ—ਇਕ ਝੂਠਾ ਦਿਖਾਵਾ। ਜਦ ਇਕ ਮੁੱਖ ਮੁਸਲਮਾਨ ਆਗੂ ਨੇ ‘ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਮੁਰਦਾਬਾਦ’ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਟਰੋਲਜ਼ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ, ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੱਜੇਪੱਖੀ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਕੀਤੀ: ‘ਉਹ ਸਾਡੇ ਮੁੱਲਾ ਹਨ।’ ਇਹ ਗੱਲ ਹਾਸੋ-ਹੀਣੀ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਭਾਰਤੀ ਸਿਆਸਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਰਗ-ਰਗ ਵਿਚ ਕਿੰਨੀ ਡੂੰਘੀ ਸਮਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ‘ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਮਹਿਜ਼ ਪਲਾਂ ਦੀ ਝਲਕ ਸੀ—ਇਕ ਭਰਮਾਊ ਸੰਕੇਤ—ਉਸ ਭਾਰਤ ਦੀ, ਜੋ ਕਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਤਰਕਹੀਣਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਡੱਟਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ—ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਮ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤ, ਉੱਥੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਰਕਾਰੀ ਤਸਵੀਰ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨਤਾ ਵਿਚ ਏਕਤਾ ਵਾਲਾ ਭਾਰਤ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਸਾਹ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੈ ਹਿੰਦ।’ ਇਸ ਪੂਰੀ ਟਿੱਪਣੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪਾਠਕ ਆਪ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਲੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਕਿੰਨੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਦੋ ਫਿਰਕਿਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਭੜਕਾਉਣ ਦਾ ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਉਸ ਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤੀ ਹਮਲੇ ਬਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀ ਹੈ: ‘ਮੇਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਪਹਿਲਗਾਮ ਵਿਚ ਹੋਏ ਬੁਜ਼ਦਿਲ ਅਤੇ ਵਹਿਸ਼ਤੀ ਹਮਲੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨਾਲ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਟਹਿਰੇ ’ਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਜੀਅ ਖੋਹ ਲਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਦੁਆਵਾਂ। ਜੋ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ, ਉਹ ਬੇਹੱਦ ਦਿਲ ਦਹਿਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ।’ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਲੀ ਦੀ ਸੰਜੀਦਾ ਸੋਚ ਯੁੱਧਬੰਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੜਕਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਜੰਗਬਾਜ਼ ਜਨੂੰਨ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਟਿੱਪਣੀ ‘ਯੁੱਧ ਦੀ ਅੰਨ੍ਹੀ ਪਿਆਸ’ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ: ‘ਸੀਜ਼ਫਾਇਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੁਝ ਲੋਕ ਯੁੱਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਖ਼ੂਨ ਚਾਹੀਦਾ ਹੋਵੇ। ਯੁੱਧ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਇਕ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ—ਇਹ ਹੁਣ ਹਰ ਥਾਂ ਹੈ, ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਾਗਰਿਕ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਯੁੱਧ ਦੀ ਲਪੇਟ ▾ਚ ਆਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਫ਼ੌਜੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਕਰਕੇ ਹੁਣ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ-ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦੋ ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ- ਕਈ ਗੁਣਾ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਾਂ ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਯੁੱਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਜਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ‘ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਦਿਓ’ ਤਾਂ ਅਸਲ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਪੂਰੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ? ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਇਹ ਸਭ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ—ਅਤੇ ਕੁਝ ਭਾਰਤੀ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ—ਪਰ ਕੀ ਅਸੀਂ ਵਾਕਈ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹਿਕ ਕਤਲੇਆਮ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਸੰਭਾਵਿਤ ‘ਭਵਿੱਖੀ ਦੁਸ਼ਮਣ’ ਹਨ ? ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਰਹੱਦ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਏਨੀ ਨਫ਼ਰਤ ਭਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਮੁਲਕ, ਭਾਈਚਾਰੇ, ਧਰਮ, ਜਾਤੀ ਸਮੂਹ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਨ ਮੰਨਣਾ ਹੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ—ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋ। ਇਹ ਗੱਲ ਹਰ ਥਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਟਕਰਾਅ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਪੂਰੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਹੀ ਜੋੜ ਕੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ, ਆਖ਼ਿਰਕਾਰ ਯੁੱਧ ਸਭ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ—ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਵਕਤ ਦੀ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਰਾ ਸੋਚੋ ਕਿ ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਦਿਓ,’ ‘ਖਤਮ ਕਰ ਦਿਓ,’ ‘ਨੇਸਤਨਾਬੂਦ ਕਰ ਦਿਓ’—ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਅਸਲ ਚ ਕੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋ ?

ਤੁਸੀਂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋ—ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ, ਬਜ਼ੁਰਗ, ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ, ਯੁੱਧ-ਵਿਰੋਧੀ ਲੋਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਨਾਗਰਿਕ—ਜੋ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਂਗ ਇਕ ਪਿਓ, ਮਾਂ, ਧੀ, ਪੁੱਤਰ, ਦਾਦੀ-ਨਾਨੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਦੋਸਤ ਬਣ ਕੇ ਜੀਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ—ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿਓ। ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ‘ਗ਼ੈਰ-ਇਨਸਾਨ’ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਹੀ ਤਾਂ ਮੀਡੀਆ, ਧਾਰਮਿਕ ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਆਗੂਆਂ, ਰਾਜਨੀਤਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ—ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਅਮਾਨਵੀ ਬਣਾ ਦਿਓ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਨ ਵਜੋਂ ਦੇਖਣਾ ਹੀ ਛੱਡ ਦਿਓ। ਇਹ ਦੋਹਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਹੈ—ਰੈਡਕਲਿਫ਼ ਲਾਈਨ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ। ਪਾਗਲ ਤਾਂ ਹਰ ਪਾਸੇ ਹਨ, ਪਰ ਜੋ ਲੋਕ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯੁੱਧ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ—ਮਨਮਾਨੀ, ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੇ ਬੇਮਤਲਬ ਮੌਤ। ਜੋ ਲੋਕ ਸਰਹੱਦ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹਨ, ਉਹ ਤਾਂ ਯੁੱਧ ਨੂੰ ਵੀਡੀਓ ਗੇਮ ਸਮਝਣ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਇਹ ਅਮਾਨਵੀਕਰਨ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰਲੀ ਡੂੰਘੀ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ—ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਸੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਗ਼ੈਰ-ਇਨਸਾਨ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ ਹੋ—ਚਾਹੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਜੀਵਨ ਮੁੱਲਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹੋਵੇ—ਉਸੇ ਪਲ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹੋ।ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਦਾ ਬੀਜ ਬੀਜ ਦਿੰਦੇ ਹੋ। ਲੋਕ ਕਹਿਣਗੇ ਕਿ ਜੋ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਡਰਪੋਕ ਹਨ। ਨਹੀਂ ! ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ—ਜੋ ਲੋਕ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਯੁੱਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਸਲ ਡਰਪੋਕ ਉਹ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ-ਧੀਆਂ ਮਰਦੇ ਹਨ, ਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਉੱਜੜਦੇ ਹਨ। ਆਖਿਰਕਾਰ, ਯੁੱਧ ਕਦੇ ਅਮਨ ਕਿਵੇਂ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ?ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਫ਼ੌਜੀ-ਉਦਯੋਗਿਕ ਤੰਤਰ (ਮਿਲਟਰੀ-ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਅਲ ਕੰਪਲੈਕਸ) ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਹੈ—2.46 ਖਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ। ਇਸਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਵਾ ਉਦਯੋਗ ਸਿਰਫ਼ 1.6 ਖਰਬ ਡਾਲਰ ਅਤੇ ਤੇਲ ਉਦਯੋਗ 750 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਹੈ। ਅੱਜ ਯੁੱਧ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਭ ਦੀ ਖੇਡ ਹੈ—ਨਾ ਕਿ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਮੁੱਲਾਂ ਦੀ। ਜੇ ਕੋਈ ਐਸਾ ਯੁੱਗ ਹੋਇਆ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਜਦੋਂ ਯੁੱਧ ‘ਧਰਮ ਯੁੱਧ’ ਹੋਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਹੁਣ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।ਹੋਰ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਾਂਗ ਗੀਤਾ ਵੀ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਨੈਤਿਕ ਦੁਬਿਧਾਵਾਂ ਦੀ ਗਹਿਰੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦੀ ਹੈ—ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਹਰਮਨ-ਪਿਆਰੇ ਭਰਮ ਦੇ ਉਲਟ, ਗੀਤਾ ਯੁੱਧ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ- ਧਰਮ, ਕਰਤੱਵ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਉੱਪਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕੀ ਯੁੱਧ ‘ਨਿਆਂਪੂਰਨ’ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ?ਜੋ ਯੁੱਧ ਸਿਰਫ਼ ਘਮੰਡ, ਹਉਮੈ ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਲੜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ‘ਨਿਆਂਪੂਰਨ’ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ।’ ਪ੍ਰੋ. ਅਲੀ ਨੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਬਤ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਬਹਿਸ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਰਾਇ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ। ਭਗਵਾ ਹਕੂਮਤ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਸੰਵਾਦ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੰਘ ਦੇ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਤੋਂ ਸਿਵਾਏ ਅਜਿਹੇ ਬੁੱਧੀਮਾਨ, ਦੂਰਅੰਦੇਸ਼ ਵਿਦਵਾਨ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਕੀ ਵਾਜਬੀਅਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰੇਜਾਜ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਬਣਾਇਆ ਕੇਸ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਬੇਤੁਕਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਉੱਪਰ ਲਗਾਏ ਦੋਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂਚ ਵਿਚ ਟਿਕ ਨਹੀਂ ਸਕਣਗੇ, ਇਸ ਲਈ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਬਦਲੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਅਕਾਊਂਟ ਉੱਪਰ ‘ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਵਿਰੁੱਧ’ ਅਤੇ ‘ਭਾਰਤ ਵਿਰੋਧੀ’ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਕਾਊਂਟ ਉੱਪਰ ਆਪਣੀ ਦੋਸਤ ਨਾਲ ਦੋ ਹਥਿਆਰਾਂ ਵਾਲੀ ਤਸਵੀਰ ਪੋਸਟ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ’ਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਾਂਚ ਕਰਨ ’ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਿ ਸੰਬੰਧਤ ਤਸਵੀਰ ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਇਕ ਗੰਨ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਏਅਰਗੰਨਾਂ ਨਾਲ ਲਈ ਸੈਲਫੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਸ ਉੱਪਰ ਸੀਪੀਆਈ (ਮਾਓਵਾਦੀ), ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ ਫਰੰਟ ਅਤੇ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲ ਮੁਜਾਹਿਦੀਨ ਆਦਿ ‘ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ’ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਰੱਖਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਨਵਾਂ ਦੋਸ਼ ਘੜ ਲਿਆ ਕਿ ਉਸਦਾ ਸੰਬੰਧ ਪੁਣੇ ਆਧਾਰਤ ਕਬੀਰ ਕਲਾ ਮੰਚ ਨਾਲ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਇਹ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੰਡਲੀ ਵੀ ਆਵਾਮੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਾਲੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਕਾਰਨ ਲਗਾਤਾਰ ਪੁਲਿਸ ਜਬਰ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਤਿੰਨ ਕਲਾਕਾਰ ‘ਭੀਮਾ-ਕੋਰੇਗਾਓਂ’ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕੇਸ ਵਿਚ ਫਸਾ ਕੇ ਬਿਨਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਡੱਕੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਦਰਅਸਲ, ਰੇਜਾਜ਼ ਆਪਣੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਖਿਆਲਾਂ ਕਾਰਨ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ’ਤੇ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਝੁਕਾਅ ਖੱਬੇਪੱਖੀ ਸਿਆਸਤ ਵੱਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਭਗਵਾ ਹਕੂਮਤ ਦੀਆਂ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਲੋਕ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਲਿਖਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ‘ਕੈਂਪੇਨ ਅਗੇਂਸਟ ਸਟੇਟ ਰਿਪਰੈਸ਼ਨ’ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਤ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉੱਥੋਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਇਕ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਨਾਗਪੁਰ ਚਲਾ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੋਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਟਲ ਵਿਚੋਂ ਚੁੱਕ ਲਿਆ। ਉਸਦੀ ਦੋਸਤ ਸਿੰਬਾਇਓਸਿਸ ਲਾਅ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਲਾਅ ਦੀ ਆਖ਼ਰੀ ਸਾਲ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਿਤਮ-ਜ਼ਰੀਫ਼ੀ ਇਹ ਕਿ ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਉਸ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਾਗਪੁਰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਅਰਾਜਕ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ

ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਅਰਾਜਕ ਨੀਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਦੌੜ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਰੂਸ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚਕਾਰ ਠੰਢੀ ਜੰਗ ਸਮੇਂ ਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੌਕਿਆਂ ‘ਤੇ ਤੀਜੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਮੰਡਰਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਜੰਗ ਦੇ ਪਰਮਾਣੂ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਵਟਣ ਦੇ ਖ਼ਦਸ਼ੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸਾਮਰਾਜੀ ਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਜੰਗ ਵਿਰੁੱਧ ਕੌਮੀ ਮੁਕਤੀ ਲਹਿਰ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਹਿਰ ਵੀ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚਲਦੀ ਰਹੀ। ਸੰਸਾਰ ਤਾਕਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਰਮਾਣੂ ਜੰਗ ਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਪਸਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕਈ ਸੰਧੀਆਂ-ਸਮਝੌਤੇ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ। ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਰੋਕ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਪਸਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਸੰਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਯੂਐੱਨ ਦਾ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਰਿਹਾ। ਯੂਐੱਨ ਦਾ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਵਾਲਾ ਰੋਲ ਰਹਿਣ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦਾ ਫੈਲਾਅ ਰੋਕਣ, ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਉਪਯੋਗ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਰਹਿਤ ਸੰਸਾਰ ਸਿਰਜਣ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਯੂਐੱਨ ਦੀ ਵਿਚੋਲਗਿਰੀ ਕਾਰਨ ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰ ਪਰਮਾਣੂ ਅ-ਪ੍ਰਸਾਰ ਸੰਧੀ (ਐੱਨਪੀਟੀ) ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਜੋ 1968 ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਈ ਅਤੇ 1970 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਪਰਮਾਣੂ ਅ-ਪਸਾਰ ਸੰਧੀ ਨੂੰ ਪੰਜ ਪਰਮਾਣੂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਰਹਿਤ ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਆਧਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਰਮਾਣੂ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਪਰਮਾਣੂ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰ ਪੰਜ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਹਾਸਲ ਹੋਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਉੱਤੇ ਇਜਾਰੇਦਾਰੀ ਹੋਣ ਨਾਲ ਬਾਕੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਪਰਮਾਣੂ ਦੇਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਯੂਐੱਨ ਦੇ ਨਿਸ਼ਸਤਰੀਕਰਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਨੀਤੀ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਕੰਟਰੋਲ ਅਧੀਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਯੂਐੱਨ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਵਿੱਚ ਕੌਮਾਂਤੀ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਏਜੰਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਪਰਮਾਣੂ ਅ-ਪਸਾਰ ਸੰਧੀ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਵਿਕਸਤ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਏਜੰਸੀ ਪਰਮਾਣੂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰਾਹੀਂ ਸੰਧੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪਰਮਾਣੂ ਅ-ਪਸਾਰ ਸੰਧੀ 1995 ਵਿੱਚ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਊਰਜਾ ਏਜੰਸੀ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਉੱਤੇ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਮਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਪਰਮਾਣੂ ਅ-ਪਸਾਰ ਸੰਧੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਫੈਲਾਓ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਨਿਸ਼ਸਤਰੀਕਰਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਹਿਮ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸੰਧੀ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਠੰਢੀ ਜੰਗ ਦੇ ਖ਼ਾਤਮੇ ਅਤੇ ਸੋਵੀਅਤ ਸੰਘ ਦੇ ਖਿੰਡਾਅ ਬਾਅਦ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਹੋਰ ਵੀ ਬਦਲ ਗਏ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈ। ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਹਾਵੀ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ, ਇਰਾਕ, ਸੀਰੀਆ ਆਦਿ ਦੇਸ਼ਾਂ ਉਤੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਯੂਐੱਨ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਗਈ। ਹੁਣ ਟਰੰਪ ਦੇ ਉਭਾਰ ਨਾਲ ਸੰਸਾਰ ਹਾਲਾਤ ਹੋਰ ਬਦਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨਮਾਨੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਕੇ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਰੁਖ਼ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਮਲ ਚਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਦੂਜੀ ਵਿਸ਼ਵ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਅੰਦਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੌਜੀ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਅੱਡੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਨੇ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ ਮਾਤ ਦੇਣ ਲਈ ਨਾਟੋ ਗੁੱਟ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਲਈ ਯੂਐੱਸਏਡ ਏਜੰਸੀ ਵੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਖਿੰਡਾਓ ਮਗਰੋਂ ਹੁਣ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਾ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਜਟ ਘਟਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਪਾਸੇ 86% ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਫੰਡ ਘਟਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਨਾਟੋ ਮੁਲਕਾਂ ਉੱਤੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫ਼ੌਜੀ ਖ਼ਰਚੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਂਝ, ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਫਸੇ ਨਾਟੋ ਮੁਲਕ ਹੁਣ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਰੱਖਿਆ ਖ਼ਰਚੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੇ।

ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰ ਲਗਾਤਾਰ ਤਬਦੀਲੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਰਜ਼ਈ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਿਰ 32 ਖਰਬ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਫੌਜੀ ਬਜਟ 988 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ ਜੋ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਮਾੜੀ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਖੋਜ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬਜਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਖੋਜ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਚੀਨ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰ ਚੀਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਚੁਣੌਤੀਕਾਰ ਹੈ, ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਨਾਟੋ ਦੇ ਫੌਜੀ ਅੱਡਿਆਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਘਟਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਟੋ ਦਾ ਬਜਟ ਘਟਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਅਮਰੀਕਾ ਉਪਰ ਨਿਰਭਰਤਾ ਹੈ। ਉਧਰ, ਟਰੰਪ ਅਮਰੀਕਾ ਅੰਦਰ ਖਰਚੇ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਛਾਂਟੀ ਲਈ ਬਜਟ ਉਪਰ ਕਟੌਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਟੈਰਿਫ ਵਧਾਉਣ ਰਾਹੀਂ ਖਜ਼ਾਨਾ ਭਰਨ ਅਤੇ ਦਰਾਮਦਾਂ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਟੈਰਿਫਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 2 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਟੈਰਿਫ ਲਾਏ ਹਨ, ਉਹ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਭੁੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਟੈਰਿਫਾਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਮਹਿੰਗਾਈ ਵਧਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟੈਰਿਫਾਂ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰ ਹਾਹਾਕਾਰ ਮੱਚ ਗਈ ਹੈ। ਟੈਰਿਫ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਮਰੀਕਾ ਜੰਗੀ ਤਿਆਰੀਆਂ ਵੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਪੈਂਟਾਗਨ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਹਥਿਆਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਨਾਟੋ ਤੋਂ ਪਿਛਾਂਹ ਹਟਣ ਨਾਲ ਚਿਰਾਂ ਤੋਂ ਨਿਸ਼ਸਤਰੀਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ ਜਾਪਾਨ ਮਿਲਟਰੀ ਤਿਆਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਬੰਬਾਂ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਰਾਨ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਜੰਗੀ ਘੁਰਕੀਆਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਵਾਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਬਰਤਾਨੀਆ ਅਤੇ ਫਰਾਂਸ ਵੱਲੋਂ ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ ਪਰਮਾਣੂ ਛਤਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਰਹੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮਾਣੂ ਬਦਲ ਦੀ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ- ਯੂਐੱਨ, ਵਿਸ਼ਵ ਵਪਾਰ ਸੰਸਥਾ, ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ, ਵਾਤਾਵਰਨ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਆਦਿ ਛੱਡ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰ ਅਰਾਜਕਤਾ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਉਂ ਟਰੰਪ ਦੇ ਟੈਰਿਫਾਂ ਦੀ ਜੰਗ ਪੂਰੀ ਸੂਰੀ ਫੌਜੀ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਜੰਗ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋਣ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਚੀਨ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਟੈਰਿਫ ਜੰਗ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖਰਬਾਂ ਡਾਲਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਟੈਰਿਫ ਜੰਗ ਲੜਨ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਦਮਗਜ਼ੇ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ, ਪਿਛਲੀ ਤਿਮਾਹੀ ਵਿਚ ਚੀਨ ਦੀ ਕੁੱਲ ਘਰੇਲੂ ਪੈਦਾਵਾਰ ਵਿੱਚ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਅਮਰੀਕਾ ਚੀਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਵਪਾਰਕ ਭਾਈਵਾਲ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਦਾ ਚੀਨ ਦੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ‘ਤੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ; ਇਕੱਲੇ ਚੀਨ ਉਪਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਸ ਦਾ ਸੰਸਾਰ ਅਰਥਚਾਰੇ ਉੱਪਰ ਵੀ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲ ਸਾਮਰਾਜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਆਪਸੀ ਪਾੜਾ ਬਹੁਤ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੀ ਅਮਰੀਕਾ ਉਪਰ ਨਿਰਭਰਤਾ ਵਧ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਬਹੁਪੱਖੀ ਸਮੂਹਿਕ ਸਮਝ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਰੂਸ-ਯੂਕਰੇਨ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ-ਫਲਸਤੀਨ, ਤਾਈਵਾਨ-ਚੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਭਾਈਵਾਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਟੈਰਿਫ ਲਾਉਣ ਸਮੇਂ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਸਦਨਾਂ ਅੰਦਰ ਬਹੁਸੰਮਤੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਾਕਤਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਅਰਾਜਕਤਾਵਾਦੀ ਵਿਹਾਰ ਦੀਆਂ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕੌੜਾ ਸੁਆਦ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜੇ ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਆਪ ਹੁਦਰੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਨਾ ਪਾਈ ਗਈ ਤਾਂ ਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਅਮਨ ਲਈ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

Best Indian Beauty Salon in Montreal

Spa et Sourcils

EYEBROWS 7$

ਸਾਨੂੰ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਪਾਰਟ ਟਾਈਮ ਜਾਂ ਫੁੱਲ ਟਾਈਮ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਵਧੀਆ ਤਨਖਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

Both Salon are two minutes from Metro

• Threading • Waxing • Facial • Henna

4.8 RATING & REVIEWS ★★★★★ 450 +

Spaetsourcils.com

1444 Cote-Vertu
514.439.7020

8071- A Saint Denis
514.382.9333

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀ ਅਧਾਰਤ ਜਨਗਣਨਾ ਇਸ ਪਿਛੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਕੀ ਹੈ ਸਿਆਸਤ ?

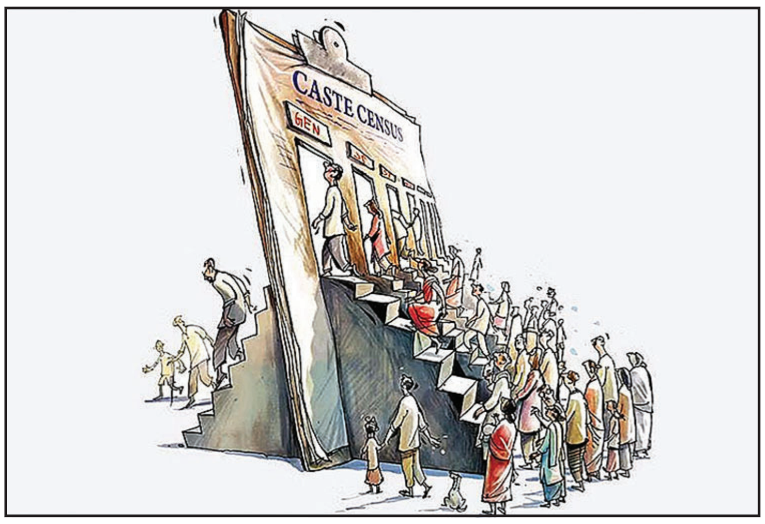

ਲੇਖਕ : ਅਪੂਰਵਾਨੰਦ

ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਤੀ ਅਧਾਰਤ ਜਨਗਣਨਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਇਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਭਾਜਪਾ) ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਇਸ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਤੋਂ ਉਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮੁੱਦਾ ਖੋਹ ਲਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਿੱਤ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੋ ਭਾਜਪਾ ਜਾਤੀ ਅਧਾਰਤ ਜਨਗਣਨਾ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕਹਿੰਦੀ ਸੀ, ਉਹ ਹੁਣ ਖੁਦ ਜਾਤੀ ਜਨਗਣਨਾ ਦੇ ਐਲਾਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਗੌਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਐਲਾਨ ਪਹਿਲਗਾਮ ਵਿੱਚ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇਕ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਉਤੇਜਨਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਨਫ਼ਰਤ ਭੜਕ ਉੱਠੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਥਾਂ ਹਿੰਦੂ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਤੋਂ ਸਵਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲੱਗੇ। ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ‘ਤੇ ਹਮਲੇ ਹੋਏ। ਪਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਲੋਕ ਇਹ ਵੀ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਆਖ਼ਰ 5 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ ? ਇਹ ਸਵਾਲ ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਪੁੱਛ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਮੀਡੀਆ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਮ ਹਿੰਦੂ ਵੀ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਾਤੀ ਅਧਾਰਤ ਜਨਗਣਨਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਟੀਵੀ ਚੈਨਲਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਸਵਾਲ ਤੋਂ ਹਟਾ ਸਕਣ।ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜਾਣੀ-ਪਛਾਣੀ ਚਤੁਰਾਈ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਜਾਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ।ਹੁਣ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਕੋਲ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਿਆ, ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਸਮਰਥਕ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾ ਰਹੇ ਹਨ।ਇਸ ਐਲਾਨ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਗਾਮ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪੋਸਟਰ ਜਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ: ਧਰਮ ਪੁੱਛਿਆ, ਜਾਤੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਇੱਕ ਪੋਸਟਰ ਨਾਲ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਜ਼ਾਲਮਾਨਾ ਅਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ। ਇਸ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵੀ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜਾਤੀਵਾਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲੀ । ਇਸ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾ ਕੇ ਉਹ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਸੱਚਾਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਜਾਤੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ ਧਰਮ ਪੁੱਛ ਕੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਜਾਤੀ ਪੁੱਛ ਕੇ। ਪਰ ਹੁਣ ਉਹੀ ਸਰਕਾਰ ਭਾਰਤੀਆਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਤੀ ਪੁੱਛਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।ਜਿਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਤੀ ਅਧਾਰਤ ਜਨਗਣਨਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਨਕਸਲੀ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਹੁਣ ਜਾਤੀ ਜਨਗਣਨਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੋ ਲੋਕ ਜਾਤੀ ਜਨਗਣਨਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰਾਵਣ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, ਹੁਣ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਰਕ ਲੱਭ ਰਹੇ ਹਨ।ਵੰਡੇਗਾ ਤਾਂ ਕੱਟੇਗਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹਨ ਤਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ ਵਰਗੇ ਨਾਅਰਿਆਂ ਦਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ? ਭਾਜਪਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਅਰਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੱਚਾਈ ਜਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਜਾਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ‘ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਫੂਲੇ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੈਂਸਰ ਬੋਰਡ ਨੇ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਕੂਲੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਹਟਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸੰਗਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਇਹ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਦਿਨ ਜਾਤੀ ਅਧਾਰਤ ਜਨਗਣਨਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੋਇਆ, ਉਸੇ ਦਿਨ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫ ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਖਬਰ ਛਾਪੀ ਕਿ ਐਨਸੀਈਆਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਸਥਿਰ ਸਮਾਜਿਕ ਇਕਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ੇ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀ। ਇਹ ਕੋਈ ਦਮਨਕਾਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸਥਿਰਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕੀਤਾ।ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਗਠਨ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਵੈਮਸੇਵਕ ਸੰਘ (ਆਰਐਸਐਸ) ਦਾ ਦੋਮੂੰਹਾਪਣ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਆਪਣੀ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਗੇ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਉਹ ਜਾਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਆਰਐਸਐਸ ਜਾਤੀ ਵਿਰੋਧੀ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਨਹੀਂ ਚਲਾ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਅੰਬੇਡਕਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗਾਂਧੀ ਵਰਗਾ ਸਾਹਸ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰ ਸਕੇ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਫਿਰਕੂਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਕਾਰਨ ਗਾਂਧੀ ‘ਤੇ ਜਾਨਲੇਵਾ ਹਮਲੇ ਹੋਏ ਸਨ।ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਏਕਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਭਾਜਪਾ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਸਿਆਸੀ ਫੈਸਲੇ ਜਾਤੀਗਤ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। 2013-14 ਵਿੱਚ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਨਾਇਕ ਕਹਿਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਿਛੜੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਨੇਤਾ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੋਦੀ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਆਪਣੀ ਜਾਤੀਗਤ ਪਿਛੋਕੜ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਮਦਰਦੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।ਪਿਛੜੀਆਂ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਜਾਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਜਾਤੀਆਂ ਦਾ ਗਠਜੋੜ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਵਾਲੀ ਜਾਤੀ ਅਧਾਰਤ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਿੰਦੂਤਵਵਾਦੀ ਜਾਤੀਵਾਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਯਾਨੀ ਭਾਜਪਾ ਜਾਤੀ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਵੀ ਉਠਾਉਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਹਿੰਦੂਤਵਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਜਾਤੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਉਹ ਇੱਕ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।ਭਾਜਪਾ ਜਾਤੀ ਦਾ ਲਾਭ ਤਾਂ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਸਮਰਸ ਹਿੰਦੂਪਣ ਦਾ ਭਰਮਲੋਕ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਰਐਸਐਸ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਛਤਰੀ ਹੇਠ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੂ ਹਨ, ਕੋਈ ਜਾਤੀ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਭਵਰ ਮੇਘਵੰਸ਼ੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਆਰਐਸਐਸ ਦਾ ਇਹ ਝੂਠ ਵੀ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਵੇਗਾ।ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜੋ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਨੇਕ ਨੀਅਤ ਨਾਲ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਸਾਡੀ ਪਛਾਣ ਆਖ਼ਰਕਾਰ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗੀ ? ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਾਤੀ ਅਧਾਰਤ ਜਨਗਣਨਾ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਪਛਾਣ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਜਕੜ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਾਤੀ ਅਧਾਰਤ ਜਨਗਣਨਾ ਦਾ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ। ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਚਾਹੀਏ ਜਾਂ ਨਾ। ਇਸ ਲਈ ਜਾਤੀ ਆਧਾਰਿਤ ਜਨਗਣਨਾ ਨੂੰ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਲਈ ਜਾਤੀ ਅਧਾਰਤ ਜਨਗਣਨਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਰਥਪੂਰਨ ਸਾਂਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ: ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਦੁਸ਼ਮਣ, ਮੁਸਲਮਾਨ, ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਾਰੇ ਮਿਲ ਕੇ ਹਿੰਦੂ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।ਫਿਰ ਵੀ, ਜਾਤੀ ਅਧਾਰਤ ਜਨਗਣਨਾ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਤੰਤਰ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਜਾਤੀ ਨਾਸ਼ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ?ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਾਤੀ ਅਧਾਰਤ ਜਨਗਣਨਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਲਈ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਜਾਤੀਵਾਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਬਣਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦਲਿਤ ਅਤੇ ਅਤਿ ਪਿਛੜੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਬਣਨ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀ ਅਧਾਰਤ ਜਨਗਣਨਾ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਲਾਲਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਖਤਮ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਆਸੀ ਗੋਲਬੰਦੀ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸੌਖੀ ਇਕਾਈ ਹੈ। ਉਹ ਇਕਾਈ ਜਿਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਜਨਮਤ ਨੂੰ ਸੌਖੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਜਨਮਤ ਕੁਝ ਹੋਰ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਜਾਤੀਗਤ ਜੋੜ-ਤੋੜ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨਾਮ ਹੈ।ਪਰ ਜੇ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਮਨੁੱਖ ਬਣਨ ਦੀ ਮਹੱਤਵਾਕਾਂਖ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਸ਼ੁਭ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਅਰਾਜਕ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ

ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ (ਡਾ.),
ਸੰਪਰਕ: 78883-27695

ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਅਰਾਜਕ ਨੀਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਦੌੜ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਰੂਸ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚਕਾਰ ਠੰਢੀ ਜੰਗ ਸਮੇਂ ਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੌਕਿਆਂ ‘ਤੇ ਤੀਜੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਮੰਡਰਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਜੰਗ ਦੇ ਪਰਮਾਣੂ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਵਟਣ ਦੇ ਖ਼ਦਸ਼ੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸਾਮਰਾਜੀ ਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਜੰਗ ਵਿਰੁੱਧ ਕੌਮੀ ਮੁਕਤੀ ਲਹਿਰ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਹਿਰ ਵੀ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚਲਦੀ ਰਹੀ। ਸੰਸਾਰ ਤਾਕਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਰਮਾਣੂ ਜੰਗ ਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਪਸਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕਈ ਸੰਧੀਆਂ-ਸਮਝੌਤੇ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ। ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਰੋਕ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਪਸਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਸੰਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਯੂਐੱਨ ਦਾ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਰਿਹਾ।

ਯੂਐੱਨ ਦਾ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਵਾਲਾ ਰੋਲ ਰਹਿਣ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦਾ ਫੈਲਾਅ ਰੋਕਣ, ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਉਪਯੋਗ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਰਹਿਤ ਸੰਸਾਰ ਸਿਰਜਣ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਯੂਐੱਨ ਦੀ ਵਿਚੋਲਗਿਰੀ ਕਾਰਨ ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰ ਪਰਮਾਣੂ ਅ-ਪ੍ਰਸਾਰ ਸੰਧੀ (ਐੱਨਪੀਟੀ) ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਜੋ 1968 ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਈ ਅਤੇ 1970 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਪਰਮਾਣੂ ਅ-ਪਸਾਰ ਸੰਧੀ ਨੂੰ ਪੰਜ ਪਰਮਾਣੂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਰਹਿਤ ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਆਧਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਰਮਾਣੂ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਪਰਮਾਣੂ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰ ਪੰਜ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਹਾਸਲ ਹੋਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਉੱਤੇ ਇਜਾਰੇਦਾਰੀ ਹੋਣ ਨਾਲ ਬਾਕੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਪਰਮਾਣੂ ਦੇਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਯੂਐੱਨ ਦੇ ਨਿਸ਼ਸਤਰੀਕਰਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਨੀਤੀ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਕੰਟਰੋਲ ਅਧੀਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਯੂਐੱਨ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਵਿੱਚ ਕੌਮਾਂਤੀ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਏਜੰਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਪਰਮਾਣੂ ਅ-ਪਸਾਰ ਸੰਧੀ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਵਿਕਸਤ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਏਜੰਸੀ ਪਰਮਾਣੂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰਾਹੀਂ ਸੰਧੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪਰਮਾਣੂ ਅ-ਪਸਾਰ ਸੰਧੀ 1995 ਵਿੱਚ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਊਰਜਾ ਏਜੰਸੀ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਉੱਤੇ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਮਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਪਰਮਾਣੂ ਅ-ਪਸਾਰ ਸੰਧੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਫੈਲਾਓ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਨਿਸ਼ਸਤਰੀਕਰਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਹਿਮ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸੰਧੀ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਠੰਢੀ ਜੰਗ ਦੇ ਖ਼ਾਤਮੇ ਅਤੇ ਸੋਵੀਅਤ ਸੰਘ ਦੇ ਖਿੰਡਾਅ ਬਾਅਦ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਹੋਰ ਵੀ ਬਦਲ ਗਏ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈ। ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਹਾਵੀ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ, ਇਰਾਕ, ਸੀਰੀਆ ਆਦਿ ਦੇਸ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਯੂਐੱਨ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਗਈ। ਹੁਣ ਟਰੰਪ ਦੇ ਉਭਾਰ ਨਾਲ ਸੰਸਾਰ ਹਾਲਾਤ ਹੋਰ ਬਦਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨਮਾਨੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਕੇ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਰੁਖ਼ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਮਲ ਚਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਦੂਜੀ ਵਿਸ਼ਵ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਅੰਦਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੌਜੀ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਅੱਡੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਨੇ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ ਮਾਤ ਦੇਣ ਲਈ ਨਾਟੋ ਗੁੱਟ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਲਈ ਯੂਐੱਸਏਡ ਏਜੰਸੀ ਵੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਖਿੰਡਾਓ ਮਗਰੋਂ ਹੁਣ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਾ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਜਟ ਘਟਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਪਾਸੇ 86% ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਫੰਡ ਘਟਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਨਾਟੋ ਮੁਲਕਾਂ ਉੱਤੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫ਼ੌਜੀ ਖ਼ਰਚੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਂਝ, ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਫਸੇ ਨਾਟੋ ਮੁਲਕ ਹੁਣ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਰੱਖਿਆ ਖ਼ਰਚੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੇ। ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰ ਲਗਾਤਾਰ ਤਬਦੀਲੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਰਜ਼ਈ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਿਰ 32 ਖਰਬ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਫੌਜੀ ਬਜਟ 988 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ ਜੋ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਮਾੜੀ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਖੋਜ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬਜਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਖੋਜ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਚੀਨ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰ ਚੀਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਚੁਣੌਤੀਕਾਰ ਹੈ, ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਨਾਟੋ ਦੇ ਫੌਜੀ ਅੱਡਿਆਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਘਟਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਟੋ ਦਾ ਬਜਟ ਘਟਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਅਮਰੀਕਾ ਉਪਰ ਨਿਰਭਰਤਾ ਹੈ। ਉਧਰ, ਟਰੰਪ ਅਮਰੀਕਾ ਅੰਦਰ ਖਰਚੇ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਛਾਂਟੀ ਲਈ ਬਜਟ ਉਪਰ ਕਟੌਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਟੈਰਿਫ ਵਧਾਉਣ ਰਾਹੀਂ ਖਜ਼ਾਨਾ ਭਰਨ ਅਤੇ ਦਰਾਮਦਾਂ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਟੈਰਿਫਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 2 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਟੈਰਿਫ ਲਾਏ ਹਨ, ਉਹ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਭੁੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਟੈਰਿਫਾਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਮਹਿੰਗਾਈ ਵਧਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟੈਰਿਫਾਂ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰ ਹਾਹਾਕਾਰ ਮੱਚ ਗਈ ਹੈ। ਟੈਰਿਫ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਮਰੀਕਾ ਜੰਗੀ ਤਿਆਰੀਆਂ ਵੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਪੈਂਟਾਗਨ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਹਥਿਆਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਨਾਟੋ ਤੋਂ ਪਿਛਾਂਹ ਹਟਣ ਨਾਲ ਚਿਰਾਂ ਤੋਂ ਨਿਸ਼ਸਤਰੀਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ ਜਾਪਾਨ ਮਿਲਟਰੀ ਤਿਆਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਬੰਬਾਂ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਰਾਨ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਜੰਗੀ ਘੁਰਕੀਆਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਵਾਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਬਰਤਾਨੀਆ ਅਤੇ ਫਰਾਂਸ ਵੱਲੋਂ ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ ਪਰਮਾਣੂ ਛਤਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਰਹੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮਾਣੂ ਬਦਲ ਦੀ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ- ਯੂਐੱਨ, ਵਿਸ਼ਵ ਵਪਾਰ ਸੰਸਥਾ, ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ, ਵਾਤਾਵਰਨ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਆਦਿ ਛੱਡ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰ ਅਰਾ ਇਉਂ ਟਰੰਪ ਦੇ ਟੈਰਿਫਾਂ ਦੀ ਜੰਗ ਪੂਰੀ ਸੂਰੀ ਫੌਜੀ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਜੰਗ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋਣ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਚੀਨ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਟੈਰਿਫ ਜੰਗ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖਰਬਾਂ ਡਾਲਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਟੈਰਿਫ ਜੰਗ ਲੜਨ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਦਮਗਜ਼ੇ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ, ਪਿਛਲੀ ਤਿਮਾਹੀ ਵਿਚ ਚੀਨ ਦੀ ਕੁੱਲ ਘਰੇਲੂ ਪੈਦਾਵਾਰ ਵਿੱਚ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਅਮਰੀਕਾ ਚੀਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਵਪਾਰਕ ਭਾਈਵਾਲ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਦਾ ਚੀਨ ਦੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ‘ਤੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ; ਇਕੱਲੇ ਚੀਨ ਉਪਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਸ ਦਾ ਸੰਸਾਰ ਅਰਥਚਾਰੇ ਉੱਪਰ ਵੀ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ।ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲ ਸਾਮਰਾਜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਆਪਸੀ ਪਾੜਾ ਬਹੁਤ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੀ ਅਮਰੀਕਾ ਉਪਰ ਨਿਰਭਰਤਾ ਵਧ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਬਹੁਪੱਖੀ ਸਮੂਹਿਕ ਸਮਝ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਰੂਸ-ਯੂਕਰੇਨ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ-ਫਲਸਤੀਨ, ਤਾਈਵਾਨ-ਚੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਭਾਈਵਾਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਟੈਰਿਫ ਲਾਉਣ ਸਮੇਂ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਸਦਨਾਂ ਅੰਦਰ ਬਹੁਸੰਮਤੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਾਕਤਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਅਰਾਜਕਤਾਵਾਦੀ ਵਿਹਾਰ ਦੀਆਂ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕੌੜਾ ਸੁਆਦ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਜੇ ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਆਪ ਹੁਦਰੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਨਾ ਪਾਈ ਗਈ ਤਾਂ ਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਅਮਨ ਲਈ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਵਧਾਰੇ ਲਈ ਇਨਕਲਾਬੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦਾ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਂਝਾ ਮੋਰਚਾ ਉਸਾਰਨ ਦੀ ਫੌਰੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀ ਸਿਆਸੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਅਣਸੁਲਝੇ ਸਵਾਲ

ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ
ਸੰਪਰਕ: 98151-15429

ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਸਵਾਲ ਮੁੜ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਪੇਚੀਦਗੀਆਂ ਵੱਲ ਵਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੰਡ ਵਿਚਲੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਉੱਪਰ ਮੁੜ ਨਵੇਂ ਕਿਸਮ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਕਾਣੀ ਵੰਡ ਵੱਲ ਨੂੰ ਵਧਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਸਵਾਲ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੰਕਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਗੁੰਝਲਾਂ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਉਲਝਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇੱਕਜੁਟ ਹੋ ਕੇ ਕਹਿ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਬੂੰਦ ਪਾਣੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿਆਂਗੇ, ਪਰ ਇਹ ਉਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨਾਂ ਕਾਰਨ ਹੀ ਪਾਣੀ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਅੰਦਰਲੀਆਂ ਵੰਨਗੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਮਝਣਾ ਅਤੇ ਸਹੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਬਣਾਉਣਾ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਅਣਸਰਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਸੂਬਾਈ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹੋਣੀ ਅਤੇ ਅਣਹੋਣੀ ਡੂੰਘੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚਲੇ ਆ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਸਿਆਸਤ, ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਮੁਫ਼ਾਦਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਲਝਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਅਜਿਹੇ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕਈ ਤ੍ਰਾਸਦੀਆਂ ਵੀ ਹੰਢਾਉਣੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਇਤਿਹਾਸ ਇਸ ਦਾ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਖ਼ੂਨ ਵੀ ਵਹਿਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਹੁਣ ਸਿੰਧ ਜਲ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਆਪਸੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰਲੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਿਆਈ ਮਸਲਿਆਂ ਉੱਪਰ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਈ ਮੋੜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਮੁੜ ਸੰਕਟਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ, ਰਾਜਨੀਤਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਹੋਈਆਂ ਸੰਧੀਆਂ/ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਗਏ ਖੱਪਿਆਂ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਕਿਸਮ ਨਾਲ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਪਰਤ-ਦਰ-ਪਰਤ ਫਰੋਲਿਆ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ (ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ 'ਪੰਜਾਬ ਰਿਵਰ ਵਾਟਰਜ਼ ਡਿਸਪਿਊਟ ਇਨ ਸਾਊਥ ਏਸ਼ੀਆ' ਵਿੱਚ ਪਾਣੀਆਂ ਬਾਰੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਮੁੱਲਵਾਨ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਅਜੋਕੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਬੇਹੱਦ ਸਾਰਥਿਕਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਰਿਪੇਅਰੀਅਨ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਲਾਂਭੇ ਹੋ ਕੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਾਲ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋਰ ਵੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਥਾਨ ਨਾ ਦੇ ਕੇ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ, ਉਲਝਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕਾਰਜ ਹੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਦੌਰ ਨੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਤ੍ਰਾਸਦੀਆਂ ਉਪਜਾਈਆਂ ਹਨ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਵੋਟ ਰਾਜਨੀਤੀ ਲਈ ਕਿਸਾਨੀ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨੀ ਦੇ ਰਖਵਾਲੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਹੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਬੀਬੀਐੱਮਬੀ ਦੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਸਬੰਧੀ ਚੱਲ ਰਹੇ ਰੇੜਕੇ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਨਵੇਂ ਕਿਸਮ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸਿਰਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਬੰਧਾਂ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਫੈਡਰਲਿਜ਼ਮ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਵੀ ਨਵੇਂ ਵਿਵਾਦ ਉਤਪੰਨ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਖਟਾਸ ਹੀ ਆਈ ਹੈ।

ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਨ 1947 ਤੋਂ 1979 ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਵੰਡਦਿਆਂ ਸਿਆਸੀ ਚਿੰਤਕ ਪ੍ਰੋ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਸਵਾਲ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਹੱਕਾਂ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਹਟਾ ਕੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ। 1966 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਹੋਈ ਤਾਂ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਲ 1976 ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਐਵਾਰਡ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਵੱਲ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਸਾਲ 1981 ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਘੇਰਾ ਤਿੰਨ ਧਿਰਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਐੱਸ.ਵਾਈ.ਐੱਲ. ਨਹਿਰ ਰੋਕੋ ਅੰਦੋਲਨ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਕਟਾਂ ਤੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਰਾਜੀਵ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਸਮਝੌਤਾ, ਇਰਾਡੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਰਿਪੋਰਟ, ਟਰਮੀਨੇਸ਼ਨ ਐਕਟ 2004, ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਬਿਲ 2016 ਆਦਿ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਤੋਂ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਗ਼ਲਤੀਆਂ, ਸਿਆਸੀ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਰੱਖਿਅਕ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਾਪਤ ਸਿਆਸਤ ਨੇ ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਤੋਂ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚਲੀਆਂ ਗੁੰਝਲਾਂ, ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਹੋਏ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੋਜ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਫਰੋਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੁਖਾਂਤਕ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਢੰਗ ਤਰੀਕਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਉੱਤੇ ਪਏ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸੰਕਟਗ੍ਰਸਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਸਿਧਾਂਤ ਬਾਰੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਖੰਘਾਲਦਿਆਂ ਕਈ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਦੇ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਰਾਮਾਸੁਆਸੀ.ਆਰ. ਅਈਅਰ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਵਿਚਲੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਲੇਖਕ ਨੇ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਹਾਅ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਹਟ ਕੇ ਸਿਰਫ਼ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੱਲ ਨਵੇਂ ਸੰਕਟਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਜਨਮ ਦੇਣਗੇ। ਸਾਲ 1981 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦਰਮਿਆਨ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਤਹਿਤ ਹੋਏ ਤਿੰਨ ਧਿਰੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨੇ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ।

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਨਵੀਂ ਸੋਚ ਤੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਲੋੜ

ਲੇਖਕ : ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਲਾਲਪੁਰਾ
ਸੰਪਰਕ : 9780003333

ਕੌਮ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਈ ਦੂਰ ਅੰਦੇਸ਼ ਤੇ ਸਮਰਪਿਤ ਆਗੂ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ।

ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਨੰਦੇੜ ਤੋਂ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੂੰ ਥਾਪੜਾ ਦੇ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਿੰਘ ਵੀ ਸਹਾਇਕ ਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਜੋਂ ਭੇਜੇ। ਪਰ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਚੜ੍ਹਤ ਸਮੇਂ ਹੀ ,ਮੁਗਲ ਸਰਕਾਰ ਖਾਲਸਾ ਅੰਦਰ ਫੁੱਟ ਪਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਲ ਰਹੀ , ਨਤੀਜਾ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਗੁਰਦਾਸ ਨੰਗਲ ਦੀ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚੋਂ,ਅੱਠ ਮਹੀਨੇ ਬਾਹਰੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਆਸ ਕਰਦਾ ਹੀ ਗਿ ?ਫਤਾਰ ਹੋ ,1716 ਈ ਵਿਚ ਤਸੀਹੇ ਦੇ ਕੇ ਸਤ ਸੌ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਿਆ । ਜਿਸ ਸਿੰਘ ਨੇ ,ਗੁਰੂ ਦੇ ਭਾਣੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਤੇ ਗੁਰੂ ਦੋਖੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਹਲੇਮੀ ਰਾਜ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਕੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਤੀ , ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਇਕ ਧੜੇ ਨੇ ਕੌਮੀ ਗਦਾਰ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਿੱਤਾ । ਮੁਗਲ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸਾਜਿਸ਼ਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦਈ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਤੱਤ ਖਾਲਸਾ ਦੋ ਧੜਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ। ਪੱਲੇ ਤੱਤ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਵੀ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ।

ਹੁਣ ਵਾਰੀ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੀ । ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇਣੀ ਪਈ । ਗੱਲ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਜੱਥੇ ਬਣ ਅੱਗੇ ਤੁਰੀ , ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਸੀ । ਪਰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਪਸ਼ਟ ਸੀ , ਖਾਲਸਾ ਇਕੱਠੇ ਬੈਠ ਕੇ , ਗੁਰਮਤਾ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ,ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਸੀ ਕਿ ,ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਕਰਕੇ ,ਮੁਗਲ ਰਾਜ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਪੁਟਨੀ ਹੈ। ਨਵਾਬ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ,ਇਕ ਆਗੂ ਹੇਠ ,ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਸੀ , ਇਸ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ,ਕੋਈ ਵੀ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ । ਫੈਸਲੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ,ਪਰ ਆਗੂ ਇਕ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ । ਗਿਆਰਾਂ ਮਿਸਲਾਂ ਨੇ ਵੀ ਬਾਬਾ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਨੂੰ ਸੁਲਤਾਨ ਉਲ ਕੌਮ ਥਾਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਲਾਹੌਰ , ਸਰਹਿੰਦ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤਖ਼ਤ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ।ਆਪਸੀ ਫੁੱਟ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਬਾਬਾ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਨੇ 1783 ਈ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਤਖ਼ਤ ਜਿੱਤ ਕੇ ਵੀ , ਟੈਕਸ ਲਾ ਕੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸ਼ਾਹ ਆਲਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ । ਬਾਬਾ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਸਲਾਂ ਵੀ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਟਕਰਾਉਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ, ਸਾਂਝਾਂ ਤੇ ਸਰਬ ਪਰਵਾਨਿਤ ਆਗੂ ਕੋਈ ਨਾ ਬਣ ਸਕਿਆ । ਕਾਨਪੁਰ, ਤਰਾਈ ਤੇ ਰਾਜਸ਼ਥਾਨ ਤੱਕ ਸਰਦਾਰੀ ਕਰਦਾ ,ਖਾਲਸਾ ਇਕ ਆਗੂ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਵਾਰੀ ਸ਼ੁਕਰਚਕੀਆ ਸਰਦਾਰ ਚੜਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੋਤਰੇ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੀ , ਜਿਸ ਨੇ ਸਰਦਾਰਨੀ ਸਦਾ ਕੌਰ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ,ਮੁੜ ਖਾਲਸਾ ਸ਼ਕਤੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਆਪੇ ਬਣੀ ਬਾਹਰਵੀਂ ਮਿਸਲ ਫੂਲਕੀਆ ਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਸਰਦਾਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਥੀ ਬਣ ਗਏ । ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਰਾ ਖੈਬਰ ਤੋਂ ਰੋਪੜ ਤੱਕ ਵੱਡਾ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਕਰ ਲਿਆ ,ਜਿਸਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਚੀਨ ਤੇ ਸਿੰਧ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀਆਂ ਸਨ ,ਪਰ ਕੌਮ ਵਿੱਚ, ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਇੱਕ ਧੜਾ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲ ਵਧਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ,ਬਲਕਿ ਜਿੱਤੇ ਹੋਏ ਕੁਝ ਇਲਾਕੇ ਵੀ ਖਾਲੀ ਕਰਨੇ ਪਏ । ਜੇਕਰ ਕੌਮ ਵਿੱਚ ਏਕਤਾ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ 1783 ਈ ਵਾਂਗ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤਖ਼ਤ ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਮਾਮੂਲੀ ਗੱਲ ਸੀ। 1839 ਈ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਨਾਲ ਹੀ , ਲਾਹੌਰ ਦਰਬਾਰ ਅੰਦਰ ,ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੂਹੀਏ ਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ । ਅਗਲੇ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਨੌਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਮਾਰੇ ਗਏ ਤੇ 1845- 1846 ਈ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅੰਗਰੇਜ਼-ਖਾਲਸਾ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ , ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਲਾਹੌਰ ਤੇ ਕਾਬਜ ਹੋ ਗਈ ।ਫੇਰੂਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਜੰਗ ਸਮੇਂ ,ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੀ ਹਾਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ , ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ ਲਿਖਦਾ ਹੈਃ-

ਪਹਾੜਾ ਸਿੰਘ ਸੀ ਯਾਰ ਫਰੰਗੀਆ ਦਾ
ਸਿੰਘਾ ਨਾਲ ਸੀ ਉਸ ਸੀ ਗੈਰਸਾਲੀ
ਉਸ ਨੇ ਜਾ ਫਰੰਗੀ ਨੂੰ ਖਬਰ ਦਿੱਤੀ
ਗੱਲ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰੀ ਭੇਦ ਵਾਲੀ
ਏਥੋ ਹੋ ਗਿਆ ਹਰਨ ਹੈ ਖਾਲਸਾ ਜੀ
ਚੌਦਾ ਹੱਥ ਦੀ ਮਾਰ ਕੇ ਮਿਰਗਛਾਲੀ
ਸਾਹ ਮੁਹੰਮਦਾ ਸਾਂਭ ਲਓ ਤੋਪਖਾਨੇ
ਛੱਡ ਗਏ ਨੇ ਸਿੰਘ ਮੈਦਾਨ ਖਾਲੀ

ਪਹਾੜਾ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਫੌਜ ਦਾ ਸਾਥੀ ਤੇ ਰਹਿਬਰ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ । ਗੱਲ ਆਪਸੀ ਫੁੱਟ , ਕੌਮੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦੀ ਥਾਂ ,ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਤੋਂ ਰਾਜਾ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਤੇ ਕੁਝ ਜਮੀਨ ਲੈ ਕੇ ,ਕੌਮੀ ਗਦਾਰੀ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੋ ਗਈ । 1849 ਈ ਵਿੱਚ ਲਾਹੌਰ ਦਰਬਾਰ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਤਾਂ ਇਕ ਛਲਾਵਾ ਸੀ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਮਹਾਰਾਣੀ ਜਿੰਦਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ।1849 ਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਨੇ , ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ , ਸਿੱਖ ਸਰਦਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਬਰਬਾਦ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ।ਧਾਰਮਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ । ਸਰਬਰਾਹ ਜਾਂ ਮੈਨੇਜਰ ਸਰਕਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਈ। ਕੁੱਝ ਰਾਜੇ ਤੇ ਰਾਜ ਪਰਿਵਾਰ ਇਸਾਈ ਬਣ ਗਏ। ਬਾਕੀਆਂ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਅਪਣਾ ਲਈ ।ਨਿਰਮਲ ਪੰਥ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਬੰਦ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ, ਕੁਝ ਫੌਜੀ ਬਾਬੇ ਬਣ ਵੱਖਰੇ ਡੇਰੇਦਾਰ ਤੇ ਟਕਸਾਲੀ ਬਣ ਗਏ। ਦੂਜੇ ਧਰਮਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਆਏ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪਿਛਲੇ ਧਰਮ ਵੱਲ ਮੋੜਨ ਲਈ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਚੱਲ ਪਈਆਂ। ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਫੁੱਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਾਮਯਾਬ ਵੀ ਹੋਏ ।ਕੰਨਿਘਮ ਕੇ ਮੈਕਾਲਿਫ , ਲੈਪਲ ਅੱਜ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਕਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਉਪਰਾਲਾ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਾਰੇ ਖੋਜ ਕਰਨ ਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ । ਸੋਹਨ ਲਾਲ ਸੂਰੀ ਵੱਲੋਂ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਜ ਸਮੇਂ ਲਿਖਿਆ ਇਤਿਹਾਸ ਵੀ ਹੋਰ ਖੋਜ ਲਈ ਨਾ ਤਾਂ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਤੱਕ ਪੁੱਜਿਆ ਹੀ ਹੈ ।ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇੜੇ , ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ,ਖਾਲਸਾ ਸਰਦਾਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ,ਅਗਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ,ਅਠਾਰਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ,ਗੁਰਮਤੇ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ,ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਕਾਰਜ ਆਰੰਭ ਕਰਦੇ ਸਨ । ਵੱਡੀਆਂ ਸਫਲਤਾਵਾਂ ਤੇ ਕੌਮੀ ਫੈਸਲੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ ।ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 1864 ਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਆਰੰਭ ਹੋਏ, ਪਰ ਕੌਮੀ ਏਕਤਾ, ਧਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ , ਵਿੱਦਿਆ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸ਼ਕਤੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਪਾਤ ਕਰਨਾ ,ਕਦੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ।

1849 ਈ ਤੇ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਜਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀ ,ਅੰਗਰੇਜ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚੋ ,ਖੜੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ। ਕੂਕਾ ਲਹਿਰ, ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਨੇ ,ਫੁੱਟ ਪਾ ਕੇ ਜਾ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਦਬਾ ਦਿਤੀ । ਸਿੱਖ ਹਮਾਇਤੀ ਬਨਣ ਲਈ ,ਚੀਫ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਬਣਾ ਕੇ ,ਅੰਗਰੇਜ਼ ਪ੍ਰਸਤ ਸਿੱਖਾਂ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ , ਵਿੱਦਿਆ ਲਈ ਕੰਮ ਆਰੰਭ ਕੀਤਾ , ਪਰ ਇਹ ਵੱਡੇ ਸਰਦਾਰ ਆਮ ਆਦਮੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਸਨ ।1920 ਈ ਵਿੱਚ ਕੌਮ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਨੇ ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ, ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ,ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਐਕਟ 1925 ਈ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ । ਇਹ ਸਮਾਂ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੀ ਤਾਰ ,ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਜੰਗ ਜਿੱਤ ਲਈ ਹੈ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ,ਅੱਗੇ ਹੋਏ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ , ਸਰਗਰਮ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵੱਲ ਲੈ ਗਈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਦੇ ਚਰਚੇ ,ਇਥੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ । ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ, ਨਵਾਬ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ, ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਾਜ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਣ ਤੇ ਵੀ ,ਦੂਜੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਰਾਜ ਨੀਤੀ ਕੀਤੀ ।ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ,1936 ਵਿੱਚ ਧਰਮ ਦੇ ਪਸਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਵਿਉਂਤਵੰਦੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ,ਜਦੋਂ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਦਕਰ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਪਨਾਉਣ ਵੱਲ ਹੋਇਆ ,ਅਤੇ ਦੱਖਣ , ਪੱਛਮ ਤੇ ਮੱਧ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੇਂਦਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਚੀਫ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਵਾਲੇ ਵੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ,ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਅੰਬੇਦਕਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ , ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਮੁੜ ਘਰ ਬੈਠ ਗਏ ।ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ,ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਧਨ ਨਾਲ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ ,ਵਿੱਦਿਆ ਲੈ ਕੇ ਬਣੇ ਅਕਾਲੀ ਰਾਜਸੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ,ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ,ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸੂਬੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ,ਲਾਹੇਵੰਦ ਲੱਗਾ ਤੇ ਉਹ ਪੱਕੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਬਣ ਗਏ । ਦੂਜਿਆਂ ਨੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁਰਸੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਮੋਰਚੇ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤੇ । ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਰਗਰਮ ਰਾਜਸੀ ਆਗੂ ਬਣਦੇ ਰਹੇ ਸਨ । ਹੁਣ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਧਰਮ ਤੇ ਸਿੱਖ ਰਾਜਨੀਤੀ ਭਾਰੀ ਹੋ ਗਈ।

ਅੰਗਰੇਜ਼ ਰਾਜ ਵੇਲੇ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਜਾਂ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ , ਕੌਮ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼,ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਆ ਗਈ ਸੀ ,ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਥਾ ਅੱਜ ਵੀ ਚਾਲੂ ਹੈ ਫਰਕ ਕੇਵਲ ਇਹ ਹੈ .ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪੁਜਾਰੀ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਸੰਸਥਾ ,ਜਥੇਦਾਰ ਅਖਵਾਉਣ ਲੱਗ ਪਈ ਹੈ ।

ਤੁਹਾਡਾ ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਟੋਰ

Abdul Rehman

514-638-2222, 514-629-0000

Authorized Dealer of Rogers and Fido

ROGERS™ fido™

GET ANY PHONE FOR

$0 Down

Get unlimited internet for very less price

6700 Ch de la cote des neiges k-27 H3S2B3

Abdul Rehman

Authorized dealer of Rogers fido and chatr

Scientists map the hidden architecture of the brain's default mode network

A new study published in Nature Neuroscience sheds light on the structural foundations of the brain's default mode network, a system of regions long associated with internally focused thought, memory, and self-reflection. Using postmortem brain tissue and advanced neuroimaging, researchers found that this network is composed of distinct anatomical types of brain tissue, each with different roles in processing information. The findings help explain why the default mode network is involved in such a wide variety of mental states—from introspection to decision-making—and suggest that its structure enables a unique balance of communication across the brain.

The default mode network, or DMN, is one of the most widely studied yet poorly understood brain systems in neuroscience. It was originally discovered through brain scans showing that certain regions become less active when a person focuses on an external task, like solving a math problem. But over time, researchers noticed these same regions were also active during a wide range of cognitive activities, such as daydreaming, remembering the past, imagining the future, and even making complex decisions. This unexpected versatility raised fundamental questions about what the DMN does and how it manages to participate in such seemingly contradictory mental functions.

One key to solving this puzzle, the researchers hypothesized, lies in the network's anatomy. Much of the past research on the DMN has used functional MRI to track patterns of activity, but less attention has been paid to the underlying microstructure that might shape those functions. The authors of the new study believed that a deeper understanding of the DMN's cellular and anatomical features could clarify how it supports such a diverse array of mental processes.

"The default mode network has a fascinating history in neuroscience. It was first identified as a group of brain regions that become less active when people engage in a specific task," explained study author Casey Paquola, the head of the Multiscale Neurodevelopment Lab at the Institute of Neuroscience and Medicine (INM-7) at the Helmholtz Associations' Research Center Jülich.

"But over time, researchers noticed that these same regions were actually activated during a wide variety of tasks — from recognizing faces to making decisions. This led to a lot of diverse theories about what the DMN is and what its role is in cognition. So, despite being discussed in tens of thousands of studies since 2001, it remained enigmatic."

"Notably, the vast majority of those studies used fMRI to study the DMN. As I work at the intersection of neuroanatomy and neuroimaging, I thought it would be a novel angle to investigate this functional entity through the lens of neuroanatomy. We wanted to test whether the hypotheses based on functional MRI were supported or rejected based on the architecture of the DMN."

To do this, the research team combined two powerful tools: postmortem brain histology and in vivo neuroimaging. The histological data came from a high-resolution 3D reconstruction of a human brain donated after death, allowing for precise mapping of cell densities and tissue types across the cortex. The team analyzed nearly 7,400 thinly sliced brain sections, stained to reveal the shapes and layers of cells, and reconstructed them into a 3D model known as "BigBrain." These anatomical maps were then compared with functional brain networks defined by resting-state MRI scans in living participants.

The researchers focused on how different parts of the DMN varied in their cytoarchitecture—the arrangement and characteristics of cells across different layers of the cortex. They identified several types of cortical microstructure within the DMN, ranging from areas specialized for processing sensory information to regions associated with memory and internal thought. This showed that the DMN is not uniform but rather includes a mix of cell types, each potentially suited for different tasks.

Using data-driven modeling, the team found a spectrum—or axis—of cytoarchitectural variation across the DMN. Some regions had highly layered structures with dense mid-level cell populations, while others had flatter, less differentiated profiles. These differences aligned with known anatomical types, such as eulaminate regions that process external information and agranular areas often linked to self-generated thought and emotion.

The researchers then examined how these anatomical differences relate to the DMN's connectivity. By analyzing diffusion MRI data from healthy adults, they assessed how efficiently information could travel along structural pathways linking different brain regions. They found that parts of the DMN with highly layered cytoarchitecture were more strongly connected to other brain regions, particularly those involved in sensory processing. These regions appeared to serve as "receivers," efficiently gathering input from across the brain.

In contrast, areas with flatter cytoarchitecture were relatively isolated from sensory input, suggesting that they form an "insulated core" within the DMN. These more internally focused regions, like the anterior cingulate cortex, may support self-referential processing or maintain mental representations that are less dependent on immediate sensory information.

To further understand the flow of information within the DMN, the researchers used a modeling technique called regression dynamic causal modeling. This method estimates how activity in one brain region influences another, providing a measure of functional input and output. The results confirmed that "receiver" regions in the DMN received strong input from a variety of other brain systems, while the more insulated areas were relatively unaffected by outside signals. Perhaps most strikingly, the researchers found that the DMN differs from other brain networks in how it sends information back out. While many networks tend to favor certain types of connections, the DMN distributed its output evenly across all levels of the brain's processing hierarchy—from low-level sensory areas to high-level association regions. This suggests that the DMN plays a unique integrative role, capable of influencing thought and behavior at multiple levels.

To verify that these patterns weren't just artifacts of group-level analyses, the team conducted a replication study using ultra-high field 7-Tesla MRI in individual participants. This allowed them to map microstructural variation and connectivity within each person's brain. The results were consistent with the earlier findings, supporting the idea that the DMN's unique structure and connectivity patterns are present at the level of individual brains.

"Given the DMN is largely expanded in humans relative to other mammals, more so than any other functional network, an interesting take-away from this study is that this unique network of brain regions is capable of enriching our interpretation of the world, by coloring our world view with other types of information, from autobiographical memory or social perspectives," Paquola told PsyPost. "In other words, this network operates in a very different way to standard sensory processing, and that may help humans to have a richer understanding of the world around us."

But as with all research, there are limitations. The detailed anatomical mapping was based on a single postmortem brain, and while replication was attempted with high-resolution imaging in living subjects, further validation across more diverse samples is needed. The study also focused on healthy adults, leaving open questions about how the DMN might develop during childhood or change in mental illness.

Future research will aim to understand how the DMN's anatomy evolves over time and how it interacts with cognitive development and psychiatric symptoms. For example, if certain subregions mature more slowly or become disrupted in disorders such as depression or schizophrenia, this could help explain why these conditions involve changes in self-perception or thought patterns.

"I'm very interested in how the brain develops, that is how it changes from infancy to adulthood," Paquola said. "Moving forward, we'd like to understand more about how the maturation of the DMN coincides with cognitive maturation and changes in mental health."

Vijay Garg Retired Principal

Indian Student Found Dead in Toronto Canal, Family Seeks Clarity Amid Unanswered Questions

The family of Vedatman Poduval, a 21-year-old student from Tripunithura, Kerala, is grappling with grief and uncertainty after his body was discovered in a canal in Toronto, Canada. Vedatman, a third-year Computer Science student at York University's Lassonde School of Engineering, had been reported missing on June 2 and was found dead four days later in the Seaton Channel on June 6. According to Toronto Police, Vedatman was last seen by friends near his residence close to campus on the evening of June 1. CCTV footage later confirmed he was alone near Keele Street and Finch Avenue West around 8:40 pm that night. Despite an alert suggesting he may have been in the Waterloo region, his last confirmed location remained Toronto. After his disappearance, a public search was launched and his details, height, weight, attire, and physical features, were widely circulated. The footage was initially released on police websites but removed following the discovery of his body. His uncle, who lives in Seattle and had previously resided in Canada, was the first relative to be informed and later confirmed the identification of the body. While Toronto Police have stated that no signs of foul play or criminal activity have been detected, the official cause of death remains pending. The autopsy was completed on June 9, with the final report expected within two weeks. In an official email, police declined to provide further details, citing the non-criminal nature of the case. Vedatman's family remains in Kerala, waiting for answers. Relatives expressed disbelief that he would have voluntarily approached a water body late at night, especially since he had been in good spirits during a phone conversation with his younger brother hours before his disappearance. "We've been told it was drowning, but we still don't understand how or why," said a family member. Having moved to Canada in 2022, Vedatman had never returned home. He was focused on his studies and was not employed part-time. A former student of Chinmaya Vidyalaya in Kochi, he is survived by his parents and younger brother. So far, Malayali associations in Canada and local police have shared limited details with the public, leaving the family in emotional and informational limbo.

One Canadian Among 240 Dead in Devastating Air India Plane Crash Near Ahmedabad

In a catastrophic tragedy, an Air India Boeing 787 Dreamliner en route to London's Gatwick Airport crashed shortly after takeoff from Ahmedabad, India, killing all 240 people on board. The crash occurred in a densely populated area known as Meghani Nagar, five minutes after the aircraft took off at 1:38 p.m. local time. The plane, fully loaded with fuel, ignited a massive blaze as it slammed into a residential complex, with fire and smoke engulfing parts of a nearby medical college hostel. Canadian Prime Minister Mark Carney confirmed that one Canadian was among the victims and expressed his sorrow on social media, calling the news "devastating." Carney stated that Canadian transportation officials are in contact with international counterparts as more details unfold. British Prime Minister Keir Starmer also responded, noting that many British nationals were aboard the flight and described the incident as "devastating." Air India reported that among the 242 passengers and crew, 169 were Indian citizens, 53 were British, seven were Portuguese, and one was Canadian. Indian authorities, including Police Commissioner G.S. Malik, confirmed there were no survivors and warned that locals may also have perished due to the crash site's proximity to residential and academic facilities. Firefighters worked to extinguish the flames from both the wreckage and surrounding buildings. Faiz Ahmed Kidwai of the Directorate of Civil Aviation said 244 people were on the flight, though Air India's official figure was two fewer, and the discrepancy is under review. The Boeing 787 involved in the crash marks the first time this aircraft model has experienced a fatal accident since its introduction in 2009. Boeing has acknowledged the incident and stated it is collecting more information. With over 1,000 Dreamliners in operation worldwide, the crash has renewed scrutiny of Boeing's safety record just days ahead of the Paris Air Show. India's Civil Aviation Minister Ram Mohan Naidu Kinjarapu said relief and medical support efforts are underway at the crash site. Air India Chairman Natarajan Chandrasekaran announced the creation of a crisis center and support teams for the families of the victims, offering condolences and pledging full assistance. The United Kingdom, with its strong diaspora ties to India, also committed to providing support to families affected both in the U.K. and abroad. This incident is India's deadliest air disaster since 2020 and adds to a long history of aviation tragedies in the region.

Honeymoon Tragedy: Bride Accused of Orchestrating Husband's Murder in India

A shocking twist has emerged in a honeymoon murder case that has captivated India, as police allege that newlywed Sonam Raghuvanshi plotted the killing of her husband, Raja Raghuvanshi, during their trip to the northeastern state of Meghalaya. Sonam, 25, who had been missing since the incident, is now in police custody after surrendering to authorities in Uttar Pradesh.

The couple, residents of Indore and married in an arranged ceremony on May 11, had traveled to Meghalaya for their honeymoon. They disappeared just four days into the trip, prompting a widespread search through dense forest terrain. After a week-long hunt, Raja's body was found in a gorge, his throat slit and personal belongings, including a gold ring and wallet, missing. Sonam was nowhere to be found at the time. Initial fears that Sonam had also been abducted led both families to campaign for greater action from local authorities. However, police have now charged Sonam as the prime suspect in what they describe as a premeditated murder. According to the Meghalaya police, four men have been arrested in connection with the crime, including individuals from Madhya Pradesh and one from Uttar Pradesh. One of the suspects is reportedly an acquaintance from Sonam's workplace. Despite the charges, Sonam's father, Devi Singh, insists she is innocent and accuses the police of framing her. He stated that Sonam contacted her brother late Sunday night using a borrowed phone, leading to her eventual surrender. Meanwhile, Raja's family remains divided, with his brother Vipin stating he would only accept Sonam's guilt if she confessed, though he acknowledged that one of the accused had previously worked with her. Police have not ruled out the possibility that Sonam may have had a relationship with one of the arrested suspects, suggesting a deeper conspiracy that is still under investigation. The families had previously written to Prime Minister Narendra Modi, demanding justice and a federal inquiry. The case has drawn nationwide attention, raising questions about trust, motive, and the dark underside of what was supposed to be a joyful beginning.

Four Decades After Air India Bombing, Families Still Seek Justice and Recognition in Canada

Forty years after the bombing of Air India Flight 182, the pain still lingers for families like that of Mahesh Sharma, who lost his wife, two daughters, and mother-in-law in what remains the deadliest terrorist attack in Canadian history. Sharma, who still keeps their belongings in a plastic bag untouched since the tragedy, recalls the last moments he saw them before their flight to India. The 1985 explosion, caused by a bomb planted on the aircraft, killed all 329 people aboard as the plane flew over the Atlantic Ocean en route to London. Among those lost were 286 Canadians, many of them children excited for a summer vacation. As reported by City News Toronto The attack, orchestrated by extremists based in Canada, also involved a second bombing at Japan's Narita Airport that killed two baggage handlers. Victims were from all walks of life: scientists, students, and professionals, including Sharma's wife Uma, a zoologist, and his young daughters, Sandhya and Swati. Despite this being a Canadian tragedy, many families felt the federal government treated the incident as a foreign issue. Survivors and loved ones say their citizenship was overlooked because they were immigrants of Indian origin, as reflected in decades of silence, lack of support, and a delayed investigation. Dr. Bal Gupta, who lost his wife Ramwati, noted the complete absence of Canadian officials when he arrived in Ireland to identify her body. He became a key figure in advocacy through the Air India Victims Family Association, expressing disappointment in how the government failed to act swiftly or acknowledge the magnitude of their loss. His son, Susheel Gupta, echoed these sentiments, describing the neglect they faced as Canadians mourning their loved ones. Many relatives emphasize that the tragedy highlighted a painful divide between immigrant communities and the broader Canadian identity. Legal proceedings dragged on for nearly two decades, culminating in a trial that ended in acquittals for two suspects and only one conviction, Inderjit Singh Reyat, who admitted to manslaughter and perjury. Investigations identified extremist Talwinder Singh Parmar, founder of Babbar Khalsa, as the mastermind, though he was never tried and was later killed by Indian police. A public inquiry launched in 2006 revealed significant failures by Canadian agencies like CSIS and the RCMP, pointing to missed warnings, inadequate intelligence sharing, and systemic oversight failures. As the 40th anniversary approaches on June 23, designated as Canada's National Day of Remembrance for Victims of Terrorism, families are once again urging the government to reflect, recognize, and act. Many are calling for greater vigilance, accountability, and education to ensure such a tragedy never repeats. .

Severe Thunderstorm Threat Grows Across Southern Ontario with Tornado Risk Tuesday

Southern Ontario is bracing for a volatile day of weather as summer-like heat sets the stage for potentially severe thunderstorms Tuesday afternoon and evening. With all hazards possible—including damaging winds, large hail, and even a risk of tornadoes—residents are urged to stay weather-aware throughout the day. expected to soar into the mid- to high-20s across much of the region, with southwestern Ontario possibly touching the 30°C mark. The combination of heat and humidity will destabilize the atmosphere, creating ideal conditions for strong thunderstorms to develop. Dew points climbing near 20°C by the afternoon—an unusually high level for April—will make it feel muggy, especially inland away from the cooler lake influences. The main window for severe weather will open between 3 p.m. and 8 p.m., when storms are expected to become more organized ahead of an approaching cold front. Some areas may see multiple rounds of thunderstorms, particularly across the Greater Toronto Area and eastern Ontario, while southwestern Ontario faces a more isolated risk. Severe thunderstorms that form could bring damaging wind gusts potentially exceeding 100 km/h, heavy downpours, and hailstones between 2-4 cm in diameter, with the strongest updrafts possibly producing hail the size of ping pong balls. While the storms will be capable of intense rainfall, their fast movement—at speeds over 60 km/h—should minimize widespread flooding risks. One of the more concerning elements for today is the potential for tornadoes. Low cloud bases combined with shifting winds aloft—a condition known as wind shear—could allow storms to develop rotation.

Peel Regional Police – Charges Laid in Human Trafficking Investigation

Region of Peel – Investigators from the Peel Regional Police Specialized Enforcement Bureau- Vice Unit have arrested and charged a 19-year-old man from Toronto in relation to human trafficking and firearm possession-related offences. In April 2025, officers began an investigation relating to victim involved in the sex trade within the Region of Peel and throughout the Greater Toronto Area (GTA). It is alleged that the accused recruited and exploited the victim into the sex trade and took her earnings. The accused moved the victim throughout the GTA during a five-month period. At the time of his arrest the accused was in possession of a loaded .45 calibre handgun and in the company of a person later identified as a second victim. On April 7, Nyah Lapierre from Toronto was arrested and held in custody pending a bail hearing on the following criminal offences:

Assault

Utter Threat to Cause Death of Bodily Harm Exercise Control, Direction or Influence Procuring Trafficking in Persons Receiving Benefit Resulting from Trafficking in Persons Material Benefit from Sexual Services Advertising Sexual Services Communicate for the Purpose of Obtaining Sexual Services for Consideration Householder Permitting Sexual Activity to a Person Between the Ages of 16-18 Unauthorized Possession of Firearm Knowledge of Unauthorized Possession of a Firearm Possession of a Loaded Prohibited or Restricted Firearm Possession of Firearm, etc. Contrary to Order Failing to Comply with a Release Order X2 On April 25, while remaining in custody, Lapierre has been charged with the following additional charges as a result of this ongoing investigation: Trafficking in Persons – Person Under 18 Years of Age Receiving Material Benefit – Person Under 18 Years of Age Material Benefit from Sexual Services Provided by Person Under 18 Years of Age Exercise Control, Direction or Influence – Person Under 18 Years Investigators believe that there may be more victims of Human Trafficking and prostitution offences and/or witnesses to this investigation and are urging anyone with information to contact them at (905) 453-2121 ext. 3555. Information may also be left anonymously by calling Peel Crime Stoppers at 1-800-222-TIPS (8477), or by visiting www.peelcrimestoppers.ca.

Mark Carney's Election Victory: What It Means for Canada's Economy, Trade War, and Political Future

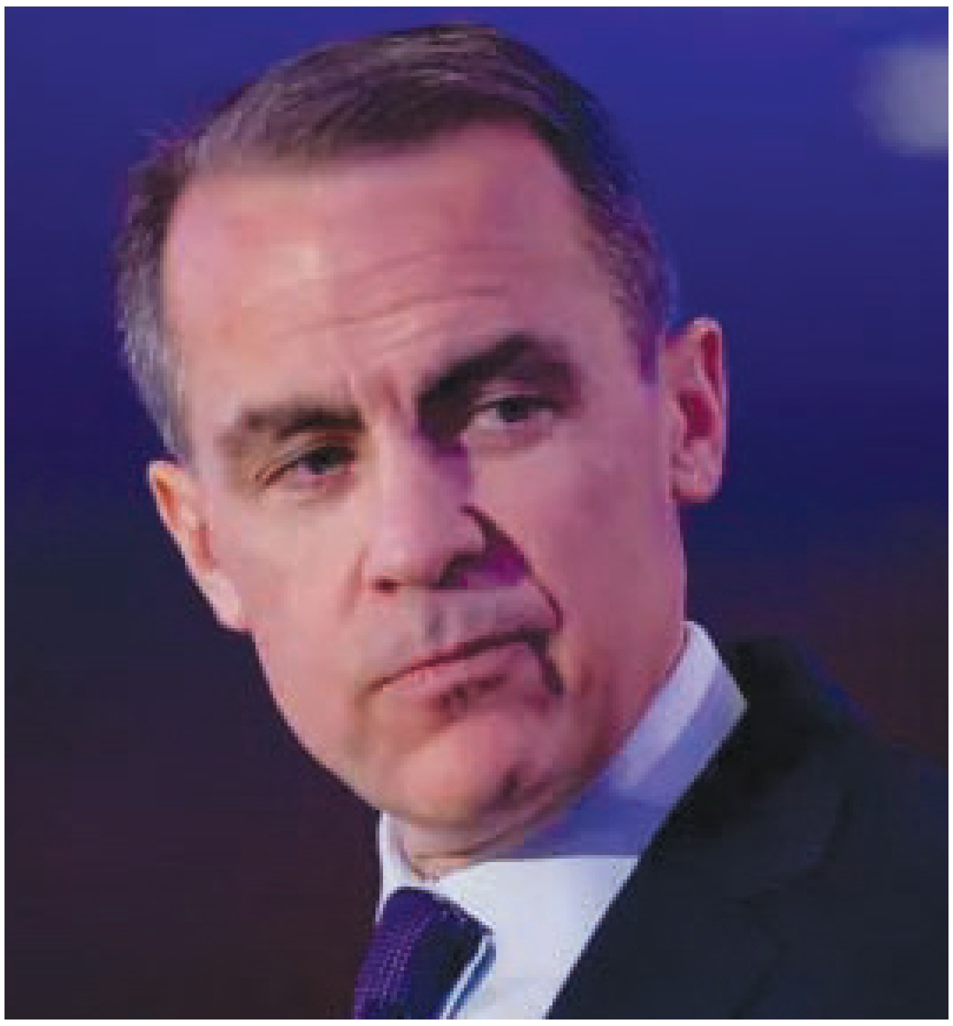

Mark Carney's election victory in Canada's 2025 federal race marks a dramatic political shift, as voters rallied behind a leader seen as best equipped to handle an intensifying trade war with the United States. U.S. President Donald Trump's aggressive imposition of tariffs on Canadian goods fueled economic anxiety across the country. Carney's background as a central banker and crisis manager convinced Canadians that he could steer the nation through one of its most volatile periods in decades. Following his victory, Carney outlined an ambitious domestic agenda focused on rapid action. One of his signature promises is to double Canada's annual home construction rate, aiming for 500,000 new homes each year to address the nationwide housing crisis. He also pledged a middle-class tax cut, reducing the lowest income bracket from 15 percent to 14 percent, while expanding access to dental care and scrapping the controversial consumer carbon levy introduced under Justin Trudeau. Carney's government will immediately focus on building a new national electricity grid to reduce dependence on American energy and strengthen Canada's clean and traditional energy sectors. He also committed to raising defense spending to meet NATO's two percent GDP target, promising $18 billion for new submarines, icebreakers, and Arctic defenses. These investments signal a broader push for Canada to assert greater independence, both economically and militarily, in response to Trump's escalating rhetoric. One of the cornerstone pillars of Carney's economic strategy is the establishment of a $2 billion strategic fund to protect Canada's auto sector from American tariffs. His government also plans to invest $5 billion to diversify international trade partnerships, reducing Canada's economic reliance on the U.S. These moves are designed not just to counter immediate tariff threats but to build long-term economic resilience by strengthening domestic manufacturing and supply chains. The 2025 election also marked a historic moment for Canada's South Asian community. A record 24 Indian-origin candidates were elected to Parliament, with strong showings from both the Liberal and Conservative parties. Prominent winners such as Anita Anand, Bardish Chagger, and Ruby Sahota secured their seats, while rising figures like Sukhman Singh Gill made headlines as one of the youngest MPs ever elected. Their success reflects the growing influence of Canada's diverse communities in shaping the nation's political future. However, the election was not kind to all. NDP leader Jagmeet Singh suffered a crushing defeat in Burnaby Central, finishing third and stepping down as party leader. The NDP's seat count dropped dramatically, leaving the party at risk of losing official status in Parliament. Singh's fall symbolizes the election's broader realignment, where voters prioritized experience and economic stability over traditional party loyalties. Pierre Poilievre and the Conservatives also faced disappointment. Despite early leads in the polls, Poilievre lost his longtime Carleton seat to Liberal challenger Bruce Fanjoy. Although the Conservatives increased their share of the popular vote, they failed to form government, raising questions about Poilievre's leadership future. Strategic voting and public fears over Trump's impact on Canada's economy likely tipped the balance in the Liberals' favor. Carney is expected to name a new, smaller cabinet within two weeks. He plans to introduce fresh faces such as former Quebec finance minister Carlos Leitao and ex-Vancouver mayor Gregor Robertson, while maintaining gender parity and regional representation. Parliament will be recalled by late May with a priority to pass the new budget, enacting promised tax cuts, internal trade reforms, and a formal end to the consumer carbon levy. Beyond domestic concerns, Carney faces urgent international challenges. He plans to immediately open trade and security negotiations with the United States. The upcoming G7 summit in Kananaskis, Alberta, will be critical, as world leaders are increasingly at odds with Trump's trade policies and posture toward Russia. Carney's invitation to Ukrainian President Volodymyr Zelensky to the summit underscores Canada's continuing commitment to support Ukraine amid ongoing conflict.

Canada Election Exit Polls Reveal Sharp Generational Divide Over Top Voting Issues

Canadians were deeply split along generational lines during Monday's federal election, with different age groups prioritizing different issues at the ballot box, exit polls conducted by Ipsos for Global News reveal.Older Canadians, particularly those aged 55 and above, overwhelmingly leaned toward Mark Carney's Liberals. Their top concern was protecting Canada's fragile relationship with the United States amid tensions with U.S. President Donald Trump. In contrast, younger voters aged 18 to 34 largely chose the Conservatives, prioritizing affordability, the cost of living, and economic issues."What we've got are two groups of people: one who remembers a Canada that worked wonderfully in the 1970s and 1980s, and another that doesn't identify with that experience today," said Darrell Bricker, CEO of Ipsos Public Affairs. Global News projects that the Liberals under Carney will form a minority government, just short of the 172 seats needed for a majority, while the

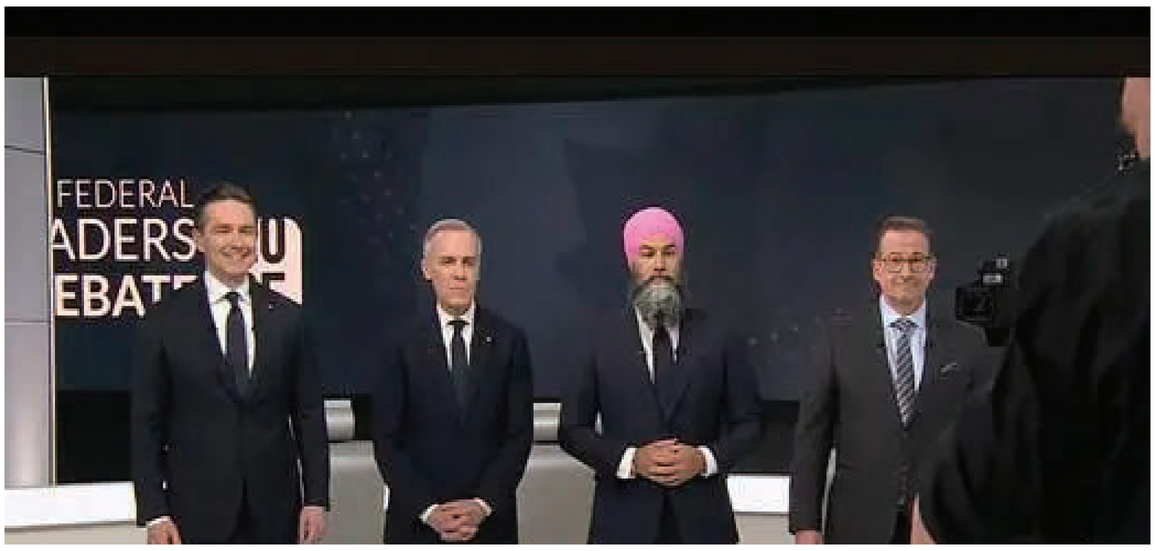

Conservatives improved their standing compared to past elections but failed to seize government. Conservative Leader Pierre Poilievre also lost his Ottawa-area riding of Carleton after holding it for 20 years, a stunning upset that reflects broader changes in voter sentiment. The Ipsos exit polling showed that for Canadians over 55, the Canada-U.S. relationship was by far the most important issue, cited by 43 percent of respondents in that age group. Among these voters, the Liberals were viewed as overwhelmingly more capable of handling cross-border relations, leading the Conservatives by a massive 65-point margin. Meanwhile, younger voters aged 18 to 34 had different priorities. For them, affordability and cost of living were the top concerns, cited by 42 percent of respondents. Housing, healthcare, and the economy closely followed. Only 18 percent of this group said Canada's relationship with the U.S. influenced their vote. Although the Conservatives had an advantage over the Liberals on economic issues, particularly related to the cost of living and household affordability, their margin was a modest five points — much narrower than the Liberal dominance on the U.S. relationship question. Darrell Bricker noted that the collision of these two major concerns — international relations for older voters and economic hardship for younger voters — explains why Canada is once again headed toward minority government territory. Overall, 38 percent of Canadians surveyed after voting said affordability and cost of living were the most important issues guiding their decision, while 23 percent pointed to the Canada-U.S. relationship. Other top concerns included the economy and housing. Interestingly, 48 percent of all voters said they believe Canada is heading in the wrong direction after a decade of Liberal rule. About one-third said they feel the country is on the right track. Additionally, one-fifth of voters strongly agreed with Pierre Poilievre's assertion that "Canada is broken," while opinions varied widely among the rest. Bricker warned that the context of widespread dissatisfaction will make it difficult for Carney's Liberals to govern on anything beyond international relations with the United States. Economic discontent, especially among younger Canadians, remains a significant challenge for the new government.

Argo and City of Brampton Announce $10.9 Million Smart Transit Partnership

Argo Corporation (TSXV: ARGH) (OTCQX: ARGHF), leader in next-generation transit solutions, today signed and announced a $10.9 million 12-month pilot with the City of Brampton to deploy its fully electric Smart Routing™ transit system. Launching this summer, Brampton residents will be able to request on-demand rides near their door – all for a standard fare – with seamless transfers into Brampton Transit and GO Transit networks. "Brampton is a city that thrives on innovation," said Mayor Patrick Brown . "This pilot with Argo represents our commitment to implementing outcomes that better serve our community. By adopting Argo's comprehensive system as a complement to our existing transit network, we're bringing Brampton to the forefront of transit innovation while creating more efficient and accessible transportation options and 'last mile' solutions for our residents."

Argo's Smart Routing™ platform expands and strengthens Brampton Transit's robust existing network – making it easier to use, more accessible for residents further from transit stops, and a true alternative to private cars. The Brampton pilot builds on Argo's successful launch in Bradford West Gwillimbury, expanding its technology and electric fleet into one of Canada's fastest-growing cities. Smart Routing™: Riders request trips through a simple app or phone call; stops are dynamically added based on real-time demand. Argo X1 Vehicle: Accessible electric vehicles by

Karsan, featuring Argo's proprietary Smart Routing™ hardware integration. Transit Integration : Seamless connections into Brampton Transit and GO Transit, with full integration into existing fare systems. "Brampton is home not only to a thriving Innovation District, but also to one of the fastest-growing and most robust public transit networks in the country," said Praveen Arichandran , CEO and co-founder of Argo. "We're proud to partner with Brampton on a global stage to develop advanced mobility systems, strengthen existing public transit infrastructure, and create a more connected, accessible, and prosperous future."

Peel Regional Police – Proactive Enforcement Leads to Multiple Arrests & Firearm Seizures

Region of Peel —Officers from the Strategic and Tactical Enforcement Policing Unit (STEP) have seized two firearms and laid multiple firearm-related charges after two separate proactive investigations in Mississauga. On Friday, April 25, 2025, at 10:25 p.m., police investigated a vehicle in the area of Shawson Drive and Atlantic Drive in Mississauga. As a result, a firearm was seized, and the following two individuals were arrested and charged with the following criminal offences: Vincent Chang, a 29-year-old man from Newmarket was charged with: Possession of Controlled Substance – Schedule I Cocaine Unauthorized Possession of a FirearmPossession of a Loaded Prohibited or Restricted Firearm Knowledge of Unauthorized Possession of Firearm Occupant of Motor Vehicle Knowing There was a Firearm Careless Storage of Firearm, Weapon, Prohibited Device or Ammunition Tampering with Serial Number Hidaya Bouzrara, a 23-year-old man from Toronto was charged with: Possession of Controlled Substance – Schedule I Cocaine Unauthorized Possession of a FirearmPossession of a Loaded Prohibited or Restricted Firearm Knowledge of Unauthorized Possession of FirearmOccupant of Motor Vehicle Knowing There was a Firearm Careless Storage of Firearm, Weapon, Prohibited Device or Ammunition Tampering with Serial Number Both parties were held pending a bail hearing. On Saturday, April 26, 2025, at 11:47 p.m., police investigated a vehicle in the area of Torbram Road and Drew Road in Mississauga. As a result, a firearm was seized, and an individual was arrested and charged with the following criminal offences: Jae-Quonne Hamilton, a 24-year-old man from Toronto was charged with: Possession of a Weapon Contrary to Order Unauthorized Possession of a Firearm Possession of a Prohibited Firearm with Ammunition. Knowledge of Unauthorized Possession of a Firearm

Food Producers of Canada Welcomes New Liberal Government

Food Producers of Canada (FPC) extends its congratulations to Prime Minister Mark Carney , Agriculture, Agri-Food and Rural Economic Development Minister Kody Blois , and the entire Liberal Party of Canada on their election victory.

"Food Producers of Canada (FPC) recognizes the determination of the Canadian business community and our industry partners who worked tirelessly to ensure our voices remained strong during the electoral process, and our vision was fixed to the long term. We are eager to engage with government at all levels to realize the growth opportunities we have outlined in the form of new investment, improved interprovincial trade, regulatory reform, and tax relief" says Denise Allen , FPC's President & CEO. FPC's Chairman, Mr. Irv Teper , added his congratulations to the Liberal Party on their successful campaign and thanked its leadership for its focus on the agri-food sector as a key contributor to Canada's economy. Allen continued, "We embrace the future with greater clarity having aligned the broader industry on our shared priorities which include expansion of our domestic economy through interprovincial trade while forging new and beneficial trade relationships throughout the free world. We will re-establish our path to prosperity and face our external threats, united, and as a sovereign nation. Canada's agri-food industry holds the potential to greatly enhance our food sovereignty and national security through food-based manufacturing jobs while we reach new markets with the commitment of Canadian quality and value in food production". FPC looks forward to meeting with government officials, and Parliamentarians to begin advancing key priorities with the urgency needed to support Canadian leaders of food-based businesses through significant global trade uncertainty and the impacts of US tariffs.

TSX Returns to Positive Territory for 2025 as Canadians Vote for Economic Stability

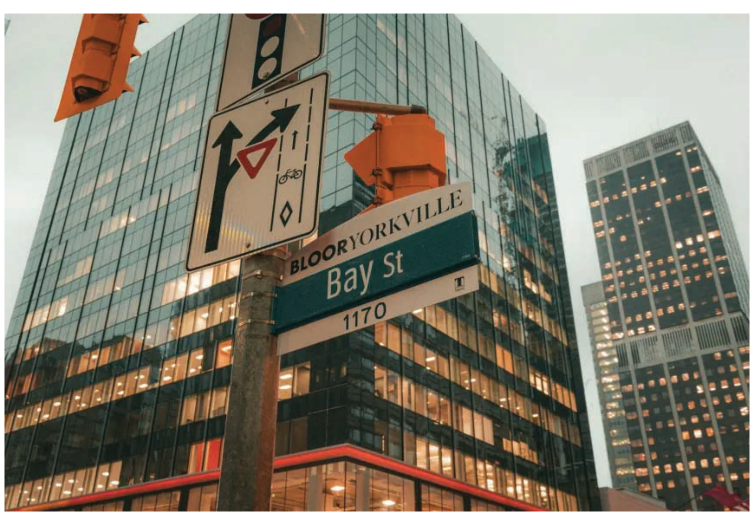

Canada's main stock index rose on Monday as voters headed to the polls, with investors optimistic that the election outcome will bring much-needed clarity to the nation's economic future. The Toronto Stock Exchange's S&P/TSX Composite Index closed up 88.08 points, or 0.4 percent, at 24,798.59. It marked the first time since early April that the index finished above its 2024 year-end level, fueled by recent hopes that global trade tensions could ease following Canada's political reset. Polling ahead of the vote indicated the ruling Liberal Party was favored to win the most seats, but the opposition Conservatives had significantly narrowed the gap. Regardless of which party ultimately formed the next government, analysts suggested that Canada is on track to elect a more business-friendly leadership than in previous years, with both major parties proposing policies aimed at boosting economic growth. "The Canadian economy craves certainty," said Shiraz Ahmed, senior portfolio manager and founder of Sartorial Wealth at Raymond James. "No matter which candidate prevails, their policies will provide the market with a clearer economic direction domestically." Several major sectors helped lift the TSX. Financials, the index's most heavily weighted group, along with technology and energy stocks, each gained 0.4 percent on the day. Energy shares rose despite a dip in oil prices, with crude settling 1.5 percent lower at $62.05 per barrel due to ongoing concerns about global demand. Meanwhile, gold prices climbed by 1 percent, giving a boost to metal mining companies. As a result, the materials sector ended the session up 0.3 percent. However, not all sectors shared in the rally. Industrials slipped by 0.5 percent, weighed down by weakness in railroad stocks, while the healthcare sector posted the sharpest decline, falling 1.4 percent. As Canada awaits the final election results, investors are positioning for a more stable and growth-oriented economic environment, signaling cautious optimism for the remainder of 2025.

Durham Region Urges Caution Around Wildlife During Rabies Awareness Month

As May marks Rabies Awareness Month, Durham Region Health Department is urging residents to take extra precautions when encountering wildlife, particularly in outdoor spaces and residential areas. The reminder comes in response to ongoing concerns about rabies exposure, especially after six bats in the region tested positive for the virus in 2024. Rabies, a viral disease spread through the saliva of infected animals, remains almost always fatal once symptoms appear. It can be transmitted to humans through bites, scratches, or even contact with infected saliva entering the body through an open wound. While preventable, the disease requires immediate action following potential exposure.

Wild animals such as bats, foxes, skunks, and raccoons are most commonly associated with rabies in Ontario. Residents are advised to avoid all contact with these species. Children, in particular, should be taught to steer clear of sick or injured animals and report any encounters to a responsible adult. If a wild animal is discovered on school grounds, the Health Department recommends safely containing it without physical contact and notifying authorities for further guidance. The Health Department has also issued a list of practical precautions.

Who Exactly Is Mark Carney? Meet Canada's New Prime Minister and Economic Crisis Manager

Mark Carney, the former Governor of the Bank of England and the Bank of Canada, has officially become Canada's new prime minister following a historic election victory. Although he had only recently been sworn in after the resignation of Justin Trudeau, Carney called a snap election to secure a public mandate — and won convincingly on Monday, positioning himself as the leader best equipped to navigate the country through turbulent economic times. Carney's background is highly unusual for a political leader. Prior to entering politics, he had never held elected office. Instead, he built his reputation as a trusted economic crisis manager, steering Canada through the 2008 global financial crash and later stabilizing the United Kingdom's economy through the Brexit referendum while leading the Bank of England. His leadership credentials and steady hand during past global crises were central to his election campaign, especially with the added pressure of dealing with U.S. President Donald Trump's escalating trade war against Canada. Born in Fort Smith, Northwest Territories, Carney's roots are deeply Canadian, although he holds Irish ancestry and previously acquired British citizenship during his years abroad. Recently, he pledged to renounce his Irish and British citizenships, affirming his complete commitment to Canada. A graduate of Harvard University and Oxford University, Carney's academic focus on competition and economic resilience has deeply influenced his approach to policymaking. After leaving the private sector in 2003, Carney quickly rose through the ranks at the Bank of Canada, becoming its governor in 2007, just before the global financial crisis hit. His proactive communication and willingness to keep interest rates low helped Canada weather the recession better than most countries. When he moved to the Bank of England, he brought modernization to the historic institution, introducing new transparency measures and making controversial but impactful interventions during both the Scottish independence and Brexit referendums. Carney's global financial career often brought him face-to-face with Donald Trump's economic policies. From 2011 to 2018, he chaired the Financial Stability Board, coordinating global regulatory responses during Trump's first presidency. More recently, Carney has spoken out forcefully against Trump's aggressive trade tactics toward Canada, even comparing Trump's annexation comments to the villain Voldemort from the Harry Potter series.Despite years of dismissing political ambitions — once joking about preferring to become a "circus clown" over a politician — Carney entered Canadian politics earlier this year after Trudeau's resignation triggered a leadership crisis within the Liberal Party. After decisively winning the Liberal leadership race against Chrystia Freeland, Carney pitched himself as the steady, experienced hand needed to stand up to Trump and guide Canada through economic instability.

Jonathan Pedneault Resigns After Green Party Collapse, Admits Failure to Deliver Breakthrough

Green Party co-leader Jonathan Pedneault announced his resignation on Wednesday, taking full responsibility for the party's devastating performance in the 2025 federal election. Pedneault, who failed to secure a seat in Parliament and led the Greens through one of their weakest national showings in recent memory, submitted his resignation effective immediately. "I recognize that we were not able to break through in a way that could shift the course of our country — and that is a responsibility I must carry," he wrote in a statement shared online. "I therefore hereby submit my resignation." - Pedneault, a seasoned human rights investigator and documentary filmmaker, joined longtime MP Elizabeth May as co-leader of the Greens in February. Despite his credentials and global advocacy background, he placed a distant fifth in the riding of Outremont on Montreal Island, gathering just over 4,500 votes while Liberal candidate Rachel Bandayan secured more than 26,000. This was Pedneault's second unsuccessful attempt at entering federal politics. He had previously run in the 2023 byelection for the neighbouring Notre-Dame-de-Grâce—Westmount riding and was similarly defeated. In his resignation letter, he reflected on both losses, writing, "Twice now, I have failed to convince my fellow citizens to send me to Ottawa." Election night delivered a stark outcome for the Greens.

Ontario Taking Action to Protect Parks and Public Spaces

The Ontario government is protecting communities by re-introducing legislation that will provide municipalities and police with the enhanced tools they need to end encampments and clean up our parks and public spaces. The Safer Municipalities Act will, if passed, put protecting the safety of all residents first by helping clear public spaces and end the public use of illegal drugs."We have heard loud and clear from the people of Ontario: They want their parks and public spaces to be protected and safe for everyone to enjoy," said Rob Flack, Minister of Municipal Affairs and Housing. "Municipal leaders have asked for more tools and support to end encampments and public illegal drug use, and we will do whatever is necessary to help municipalities get the job done and help those facing addiction and mental health challenges."Ontario is investing $75.5 million to further support homelessness prevention and provide people living in encampments with access to reasonable alternative accommodation. This includes: $50 million to help create 1,239 additional housing units, including 815 long-term affordable and supportive housing units across the province. $20 million to create 971 additional shelter and temporary accommodation spaces, including modular units, which provide people living in encampments with accessible alternative options. $5.5 million to top up the Canada-Ontario Housing Benefit (COHB) to immediately free-up emergency shelter spaces for people living in encampments by helping approximately 1,000 people living in shelters move into longer-term housing. These funds build on the nearly $400 million Ontario and the federal government invested in COHB between 2023 and 2024. These investments are in addition to the province's annual investment of nearly $700 million in homelessness prevention programs, as well as investing nearly $550 million to create 28 Homelessness and Addiction Recovery Treatment (HART) Hubs, nine of which have already opened as of April 1, 2025. To protect community safety in parks and public spaces, the legislation introduced today includes amendments to the Trespass to Property Act, which, if passed, would help clear encampments by enhancing penalties for people who deliberately and continually break the law by adding the new aggravating factors of continuous trespassing and the likelihood to reoffend. The government is further protecting communities by also re-introducing the Restricting Public Consumption of Illegal Substances Act that will, if passed, allow police officers and other provincial offences officers to direct individuals to stop using illegal substances or to leave the public space. This will allow them to issue a ticket or arrest someone who does not comply, providing an important additional tool to stop the consumption of illegal drugs in public spaces. People found guilty of violating this legislation, including those doing so in encampments, could face fines of up to $10,000 or up to six months in prison. As part of the province's focus on long-term treatment and recovery, the government is exploring new judicial approaches that provide the option of rehabilitation as an alternative to incarceration in the event of minor or non-violent drug crimes.

Liberals Win Fourth Term but Stumble in Ontario, Here's Why

The Liberals captured 69 Ontario seats with 49.6% of the vote, but the Conservatives followed closely with 53 seats and 44% of the popular vote—a net gain of 16 seats for them and a loss of nine for the Liberals. The NDP, meanwhile, was completely wiped out in Ontario, losing all five of its seats. Dan Arnold, a former strategist for Justin Trudeau and now with Pollara, noted that while the result may seem strong relative to earlier projections, losing key ridings in Ontario ultimately cost the Liberals their majority. "Their inability to hold ground in Ontario is probably the reason it's a minority, not a majority," Arnold said. Conservatives made unexpected gains in areas like Brampton West, Vaughan-Woodbridge, Cambridge, and Markham-Unionville. High-profile Liberals like Kamal Khera, who once won Brampton West by over 20 points, were defeated by wide margins. Conversely, the Liberals did see stronger performances in Ottawa and downtown Toronto, even managing to flip Conservative Leader Pierre Poilievre's seat in Carleton. Analysts say the shift in Ontario came down to pressing local concerns. Affordability, housing costs, and rising crime—particularly in the 905 region—drove voters toward the Conservatives. David Coletto of Abacus Data noted that Gen X and millennial homeowners disillusioned by higher mortgage payments during the Trudeau era were particularly swayed by Poilievre's message. he collapse of the NDP in the province also played a role. While the Liberals benefitted from former NDP support in some areas like Peterborough, other regions saw left-leaning votes split between Liberals and NDP incumbents, allowing Conservative candidates to win ridings like London Fanshawe and Windsor West.

Ontario and Quebec ice storm causes $342 million in insured damage

A severe ice storm that hit parts of Ontario and Quebec one month ago caused $342 million in insured damage, according to initial estimates from Catastrophe Indices and Quantification Inc. (CatIQ). This storm resulted in many downed trees and power lines, flooded basements and damaged vehicles. In total, more than one million homes and businesses in Ontario and around 70,000 properties in Quebec experienced power outages. In some instances, properties were without power for over a week due to strong winds and heavy rainfall that prevented hydro crews from completing necessary restoration work. "Many people had their lives disrupted and property damaged from this event. Insurers are here to help residents and businesses recover and rebuild from this storm," said Amanda Dean , Vice-President, Ontario and Atlantic, Insurance Bureau of Canada (IBC). "First responders deserve our appreciation as they worked so diligently to protect lives and properties following this event. Our member insurers are the second responders and have been on the ground since day one. They will continue to work with policyholders whose property was damaged. If you were impacted by the ice storm, it is important to call your insurance provider as soon as possible to start the claims process." The frequency and severity of flooding and extreme weather in Ontario , Quebec and across Canada continue to increase each year. IBC is collaborating with the provincial and federal governments to help find solutions to mitigate the risks of severe weather and outline what governments can do to help build more resilient communities. "Storms of this magnitude can take significant emotional and financial tolls on those affected," added Dean. "As the recovery and rebuilding process moves forward, residents should stay in close contact with their insurance representatives and adjusters. This includes checking in on contractor availability and understanding how it may influence the timing of your claim. Anyone with general auto, home or business insurance questions can also contact IBC's Consumer Information Centre at 1-844-2ASK-IBC or by email at ONCIC@ibc.ca ." Severe weather is getting worse. And we are all paying the price. To protect Canadians from ever-escalating natural catastrophes, there are meaningful steps that governments can take to adapt to extreme weather.

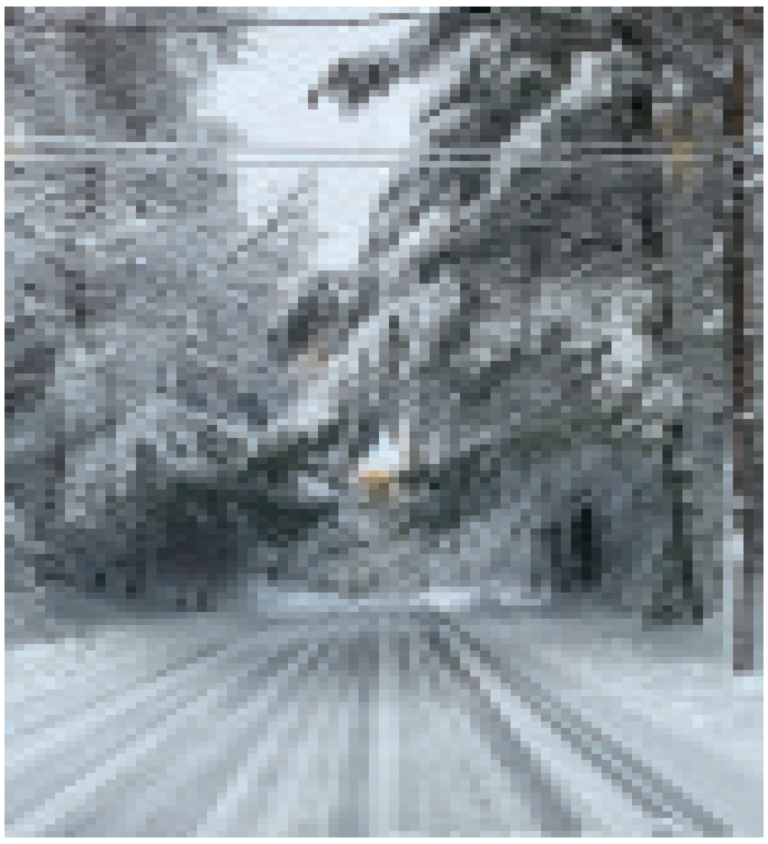

What Mark Carney's Election Win Means for Canada's Trade War with Trump

With his decisive election victory, Prime Minister Mark Carney is preparing to confront one of the most daunting economic challenges facing Canada in recent memory: an escalating trade war triggered by U.S. President Donald Trump. Carney, a former central banker and financial executive, is now tasked with leading a nation grappling with steep tariffs, economic uncertainty, and a global shift in trade alliances. Trump's Tariffs Spark Economic Tensions Earlier this year, President Trump introduced sweeping tariffs targeting nearly every major trade partner. Canada was hit particularly hard, with 25% duties on key exports—autos, steel, aluminum—and an additional 10% tariff on energy imports. These measures have already strained cross-border trade and created ripple effects throughout the Canadian economy. In response, Canada implemented counter-tariffs on $60 billion worth of American goods. But with economic pain rising, Carney has promised to go further. Carney's Strategy: Counterforce and Economic Resilience At a recent press conference, Carney accused Trump of attempting to "divide and weaken" Canada and announced a $2 billion strategic response fund aimed at protecting workers and stabilizing the automotive supply chain. His broader plan focuses on: Strengthening domestic auto and mineral production Delivering financial relief to industries affected by tariffs Accelerating approval of energy projects Investing $5 billion in trade diversification to reduce reliance on U.S. markets Bolstering agriculture and food security through new funding initiatives Carney's campaign leaned heavily into economic nationalism, offering a sharp contrast to Trump's aggressive stance and vowing to protect Canadian sovereignty. Global Impact: Tariffs Reshape Trade Relationships The global reaction to the trade war has been swift. Businesses and consumers alike are adjusting to higher costs, while stock markets have grown volatile amid uncertainty. Countries around the world are reassessing their trade strategies—many, like Canada, seeking to reduce dependence on U.S. trade. Governments from Europe to Asia are now eyeing Canada as a potential alternative partner, creating opportunities for Carney's international trade push to gain traction. A Trusted Crisis Manager in Unstable Times Carney's credentials—Governor of the Bank of Canada during the 2008 financial crisis and head of the Bank of England through Brexit—played a key role in securing voter trust. His private-sector experience, including leading ESG strategy at Brookfield Asset Management, further cemented his reputation as a steady hand during turbulent times. In his victory speech, Carney acknowledged the gravity of the moment: `"Trump is trying to break us so that America can own us. That will never, ever happen. But we must also recognize that our world has fundamentally changed." What Lies Ahead Political experts agree: this election was as much about economic competence as policy promises. Carney's background may have been the deciding factor for voters anxious about inflation, global instability, and Canada's economic future. Yet the pressure is on. As University of Toronto political scientist Christopher Cochrane put it, "What you want is a leader who can respond effectively to the conditions they're confronted with and make the right choice." With the U.S. trade relationship on a knife's edge and the global economy in flux, Carney's leadership in the coming months will shape Canada's future not only in Parliament—but on the world stage.

Ontario Plans New Law Allowing Police to Seize Devices Used in Car Thefts

The Ontario government announced plans Tuesday to introduce new legislation that would empower police to search for and seize electronic devices used in auto thefts, as part of a broader effort to combat organized crime and violent carjackings across the province. Transportation Minister Prabmeet Sarkaria said at a news conference in Brampton that the new legislation will amend the Highway Traffic Act, allowing authorities to confiscate FOB programming devices, scanners, and smartphones equipped with apps capable of stealing vehicles. The law would provide exemptions for licensed auto dealers, repair shops, and roadside assistance personnel using such devices for legitimate purposes."For far too long, organized criminals have been wreaking havoc across our province, targeting innocent vehicle owners," Sarkaria said. "Every family in this province deserves peace of mind knowing their homes and their vehicles are safe." Sarkaria emphasized that individuals caught using these devices illegally would face serious legal consequences. The Ford government's push comes as Ontario reports a 16 per cent decrease in auto thefts in 2024 compared to the previous year, following several crime-fighting initiatives.Despite this progress, Sarkaria noted that more work remains. The government will also make its auto theft prosecution response team permanent, focusing on "hot spot" regions including Toronto, Ottawa, London, Brampton, Newmarket, Durham, and Windsor. Since its launch in April 2024, the team has assisted with over 80 prosecutions and advised on more than 20 major investigations involving 1,700 stolen or targeted vehicles.

Ontario Plans New Law Allowing Police to Seize Devices Used in Car Thefts

WeeklyVoice News Service
Toronto 02 May

The Ontario government announced plans Tuesday to introduce new legislation that would empower police to search for and seize electronic devices used in auto thefts, as part of a broader effort to combat organized crime and violent carjackings across the province.
Transportation Minister Prabmeet Sarkaria said at a news conference in Brampton that the new legislation will amend the Highway Traffic Act, allowing authorities to confiscate FOB programming devices, scanners, and smartphones equipped with apps capable of stealing vehicles. The law would provide exemptions for licensed auto dealers, repair shops, and roadside assistance personnel using such devices for legitimate purposes.
“For far too long, organized criminals have been wreaking havoc across our province, targeting innocent vehicle owners,” Sarkaria said. “Every family in this province deserves peace of mind knowing their homes and their vehicles are safe.”
Sarkaria emphasized that individuals caught using these devices illegally would face serious legal consequences. The Ford government’s push comes as Ontario reports a 16 per cent decrease in auto thefts in 2024 compared to the previous year, following several crime-fighting initiatives. Despite this progress, Sarkaria noted that more work remains. The government will also make its auto theft prosecution response team permanent, focusing on “hot spot” regions including Toronto, Ottawa, London, Brampton, Newmarket, Durham, and Windsor. Since its launch in April 2024, the team has assisted with over 80 prosecutions and advised on more than 20 major investigations involving 1,700 stolen or targeted vehicles.Associate Solicitor General for Auto Theft and Bail Reform Zee Hamid highlighted that auto theft is more than just a financial loss—it deeply affects people’s sense of safety and emotional wellbeing. “Auto theft attacks safety and security and takes a drastic toll on emotional well-being,” he said. Peel Regional Police Deputy Chief Nick Milinovich praised the proposed legislation, noting that efforts to combat keyless-entry device thefts have already yielded success. Peel Region saw a 14 per cent drop in auto thefts in 2024, and a dramatic 45 per cent decline in the first quarter of 2025, equating to roughly $60 million worth of vehicles not stolen.Milinovich called the move “another step forward” in dismantling organized crime networks and protecting communities across Ontario.

GTA Gas Prices Climb Again as Carbon Tax Debate Heats Up

That brief drop followed Prime Minister Mark Carney’s decision to scrap the consumer carbon tax as the federal election campaign began, offering Canadians some welcome relief at the pumps. But energy expert Dan McTeague warned at the time that the savings wouldn’t last, predicting a 40-cent spike once a new industrial carbon tax replaces the old system. McTeague, president of Canadians for Affordable Energy and a former Liberal MP, now says the climb back to pre-election prices is already underway. He believes it’s only a matter of time before Canadians are paying $1.60 or more per litre, especially once the government introduces its promised industrial pricing model for emissions. Carney, a longtime advocate for net-zero policies and former UN climate envoy, has made it clear that ending reliance on fossil fuels remains a top priority. Though the new tax system isn’t in place yet, market patterns and seasonal fuel adjustments are already driving prices up—and more increases are likely once new climate policies are formally enacted. McTeague argues that whether the carbon cost is levied directly at consumers or through industry credits, the end result is the same: higher prices passed down to the public. He also fears broader economic effects, warning of a weaker Canadian dollar, reduced energy exports, and the potential for recession. For now, GTA drivers are bracing for the return of high fuel prices, with McTeague quipping that the brief “gas price holiday” is over and Canadians should be prepared to open their wallets once again.

Jagmeet Singh’s Leadership Leaves NDP in Ruins After Historic Collapse

The federal NDP has been left in political ruins after a crushing election loss that saw the party reduced to just seven seats across the country, marking one of the worst performances in its history. Jagmeet Singh, who led the party for nearly a decade, resigned in disgrace Monday night after not only losing the national campaign—but also his own Burnaby Central riding. What was once a powerful voice for Canada’s working class has been hollowed out under Singh’s watch. In British Columbia, a province that helped build the NDP’s national reputation, the party collapsed from holding 13 seats to just three. Across rural areas and longtime NDP ridings, voters turned away in droves, rejecting what many saw as a platform disconnected from their priorities. Singh’s campaign leaned heavily into issues of international politics, climate rhetoric, and identity politics, while ignoring everyday concerns like food inflation, housing costs, and job security. Party strategist Jeff Ferrier said the NDP under Singh had “forgotten its whole reason for being” and lost sight of its working-class roots. “It was farmers and workers who built this party. Instead, the message became about criminalizing oil and gas ads and banning hockey rinks,” he said. The results were catastrophic. Singh finished third in his own riding, and his loss marked the first time in decades that a federal NDP leader failed to secure a seat. Only three NDP MPs survived in British Columbia: Jenny Kwan in Vancouver East, Don Davies in Vancouver Kingsway, and Gord Johns in Courtenay-Alberni. All other island and mainland ridings turned red or blue.

Canada Bracing for Economic Slowdown as Trade Uncertainty Looms

Canada’s economy is expected to weaken over the next two quarters, with new analysis from Deloitte projecting a slowdown driven by trade uncertainty, consumer hesitation, and weakening business investment. The firm’s latest economic outlook, released this week, warns that growth will slip into negative territory during the second and third quarters of 2025, with real gross domestic product forecast to contract by 1.1 percent and 0.9 percent respectively. Despite this mid-year downturn, earlier strength in the economy is expected to cushion the overall impact, keeping annual growth in the positive at 1.2 percent. But Deloitte’s chief economist Dawn Desjardins cautions that rising global uncertainty—particularly regarding U.S. tariffs—could create a more difficult environment for both consumers and businesses across Canada. In an interview with BNN Bloomberg, Desjardins emphasized that the real danger lies in the unpredictability of trade relations. Although Canadian goods currently benefit from exemptions under the United States-Mexico-Canada Agreement (USMCA), that protection could vanish if U.S. policy changes. If Canada loses its USMCA carve-outs, the report projects a long-term impact with real GDP permanently dropping by around three percent by 2030. “If those exemptions are removed, it would significantly limit our access to the U.S. market,” Desjardins said. “That would ripple through our entire economy, from trade and investment to jobs and household spending.” The report also forecasts that business investment will retreat this year, with non-residential investment falling by nearly one percent. Inflation, meanwhile, is expected to rise toward the upper end of the Bank of Canada’s target range before gradually returning to two percent by the end of the year. While companies may be able to absorb short-term cost pressures, shrinking profit margins are likely to push consumer prices higher over time. According to Deloitte, even in the absence of worsening trade conditions, Canadian households and businesses are already growing more cautious. A slowdown in consumer spending is projected to accompany the drop in investment, reflecting broader concerns about job security and cost of living. The report adds that although the recent federal election has provided some clarity, many are still choosing to hold off on major purchases or investments. In light of these vulnerabilities, Deloitte’s analysts argue that Canada should take this moment to rethink long-term strategy. The report encourages a focus on productivity improvements, reducing reliance on U.S. trade, cutting through regulatory red tape, and addressing interprovincial trade barriers. While the economic outlook is not catastrophic, it signals a critical period ahead—one that could either deepen Canada’s dependence on a fragile trade relationship or spark a push for structural reform and resilience.

Carney to Meet Trump in Washington Amid Trade Tensions and Security Talks

Prime Minister Mark Carney will travel to Washington on Tuesday for his first face-to-face meeting with U.S. President Donald Trump, just weeks after leading the Liberals to a minority government. The high-stakes meeting will focus on resolving escalating trade tensions, particularly U.S. tariffs imposed on Canada under the pretext of curbing fentanyl imports and addressing trade imbalances. Carney made the announcement Friday during his first press conference since the federal election. The meeting, he said, is expected to be “difficult but constructive,” and will aim to lay the groundwork for a potential new trade and security agreement with the United States. The timing of the meeting is notable—Carney has yet to name his full cabinet—but it underscores the urgency of addressing U.S. tariffs that Canadian officials argue are unjustified. The White House has cited the northern flow of fentanyl as a reason for imposing the levies, though data shows only small quantities of the drug have been intercepted at the Canada-U.S. border. Carney, speaking in both English and French, said Canada does not understand the rationale for those tariffs and intends to press the issue. When asked by a reporter whether he fears being blindsided in Washington—as Ukrainian President Volodymyr Zelenskyy reportedly was earlier this year—Carney said he will arrive well-prepared. “You go to these meetings understanding the objectives of your counterpart and always acting in the best interests of Canada,” he said, adding that he is ready to navigate the “zigs and zags” of negotiations. President Trump has repeatedly mischaracterized the U.S.-Canada economic relationship, falsely claiming the U.S. subsidizes Canada by $200 billion annually. In reality, the U.S. had a $63.3 billion trade deficit with Canada in 2024—a figure that has decreased slightly since 2023 and does not constitute a subsidy. Carney campaigned on his ability to manage Canada’s complex relationship with Trump, who has pushed aggressive trade policies and floated provocative statements—including, at times, the suggestion of making Canada a U.S. state. While Trump softened his tone during Canada’s election campaign and recently referred to Carney as a “very nice gentleman,” he revived annexation talk just days before the vote. Carney confirmed that annexation was not discussed during his post-election call with Trump, and reiterated that Canadians overwhelmingly reject any such notion. “We’re meeting as heads of government to discuss our partnership,” Carney said. “I will fight for the best deal for Canada and only accept what’s best for Canada, taking as much time as necessary.”The upcoming meeting marks a key test for Carney as he prepares to navigate a volatile bilateral relationship that will be closely watched both domestically and abroad.

Canadian Tire Joins Bidding War for Hudson’s Bay Assets Amid Creditor Protection Sale

Canadian Tire has reportedly entered the race to acquire assets from Hudson’s Bay, the iconic Canadian department store chain currently under creditor protection. According to sources familiar with the proceedings, the retailer has submitted a bid focused on acquiring portions of Hudson’s Bay’s valuable intellectual property portfolio.

The bid from Canadian Tire—best known for its vast network of 1,700 stores across banners like SportChek, Mark’s, and Party City—adds significant weight to a competitive field. While Canadian Tire has not officially commented, insiders say its interest centers around brands like Zellers, GlucksteinHome, Hudson North, and the heritage Stripes label. Hudson’s Bay began liquidating its 80 Bay locations and 16 Saks-branded stores earlier this year after filing for creditor protection. The company’s extensive intellectual property and real estate leases are now up for grabs, with a formal bid deadline passing at 5 p.m. on April 30. Joining Canadian Tire in the bidding is Toronto-based investment manager Urbana Corp., which has publicly confirmed its offer for the company’s intellectual assets. CEO Thomas Caldwell emphasized a long-term investment approach, asserting that this move reflects a desire to support and preserve Canadian legacy brands.

Another potential contender is B.C. billionaire mall owner Weihong Liu. Through her firm Central Walk, Liu has expressed interest in acquiring and operating several Bay store locations, pledging to restore the retailer to its former prominence. Court documents also reveal that 18 unnamed parties have expressed interest in 65 of the company’s store leases, with several expected to participate in the asset auction as well. The final wave of bids is now under evaluation, as Hudson’s Bay’s advisors consider offers that could shape the future of one of Canada’s oldest brands. The outcome will likely hinge on a mix of strategic vision, financial strength, and national sentiment tied to preserving a company founded more than 350 years ago.

Pakistan Shuts Schools, Builds Bunkers as Fears of Indian Strike Mount in Kashmir

Tensions between India and Pakistan have surged again, prompting widespread precautionary measures in Pakistan-administered Kashmir, where authorities have closed over 1,000 religious schools and residents are preparing underground bunkers amid fears of an imminent Indian military strike. The escalation follows a deadly gun attack in Indian-administered Pahalgam on April 22 that claimed 26 lives. India has blamed Pakistan-based militants for the assault, with Prime Minister Narendra Modi granting his military “complete operational freedom” to respond. Pakistan has denied any involvement but claims it has “credible evidence” of a potential retaliatory strike from India within 24 to 36 hours. Pakistan’s Information Minister Attaullah Tarar announced the intelligence warning in a televised address, saying the government has begun taking defensive measures. Among them is the closure of madrassas across the region for a 10-day period, a decision confirmed by local religious officials and tied directly to fears of cross-border escalation.

Roughly 1.5 million residents live near the Line of Control (LoC), the de facto border dividing Indian and Pakistani-administered Kashmir. In areas like Chakothi, locals are reinforcing mud-walled bunkers or building new ones where possible. “For one week we have been living in constant fear, particularly concerning the safety of our children,” said Iftikhar Ahmad Mir, a local shopkeeper. Emergency services in Muzaffarabad have begun conducting safety drills with schoolchildren, training them in basic first aid and fire response in the event of an attack. Eleven-year-old Ali Raza told AFP he had learned how to carry the wounded and extinguish fires, reflecting the growing unease in the region. In India, Prime Minister Narendra Modi chaired a second high-level Cabinet Committee on Security meeting this week to review the situation and weigh military options. While no official course of action has been announced, India has a range of precedent options, including covert ground operations, airstrikes, and precision surgical strikes—tactics it has employed in past retaliatory efforts such as the 2016 Uri attack response and the 2019 Balakot airstrikes following the Pulwama bombing. India has also responded diplomatically and economically. On Wednesday, it closed its airspace to Pakistani aircraft, days after Islamabad implemented a reciprocal ban on Indian airlines.

Meanwhile, cross-border skirmishes have continued, with Indian and Pakistani forces exchanging fire along the LoC for several consecutive nights. No casualties have been confirmed, but the sustained gunfire reflects heightened military readiness on both sides. Internationally, diplomatic efforts to ease tensions are underway. U.S. Secretary of State Marco Rubio urged both countries to de-escalate during calls with Pakistani Prime Minister Shehbaz Sharif and Indian Foreign Minister Subrahmanyam Jaishankar. Rubio also encouraged Pakistan to cooperate in the investigation into the Kashmir attack, which India views as an act of cross-border terrorism. UN Secretary-General Antonio Guterres has offered his assistance to both parties, expressing concern about the possibility of further conflict and emphasizing the need to prevent a wider confrontation.

GP SINGH Immigration
GP SINGH IMMIGRATION INC.
ਹਰ ਤਰਾਂ ਦੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
Licenced Immigration Consultant
Refugee Cases | Case Appeal
Family PR | Citizenship
Study Permit | Passport
Super Visa | PR Card renew
Visitor Visa | Hearing Practice
5145597525 | 5146131608
Gaganpreet Singh (MEngg, RCIC-IRB) Commissioner of Oath
7914 Rue Lefebvre, LaSalle, QC H8N 2A8

Real INTERNATIONAL EDITION
Desi Times ਦੇਸੀ ਟਾਈਮਜ਼ Weekly
www.desitimes.ca
QCNA

Matrimonial

Canadian Well settled Sikh khatri ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ Canadian Born 1993 Born ਲੜਕੀ ਕੱਦ 5 ਫ਼ੁੱਟ 9 ਇੰਚ, Accounting ਦੀ Degree Holder Air Canada ਦੇ Head Quater Finance department ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਲਈ ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕਾ Canadian Born ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ well settled ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾ ਅੱਛੀ ਜਾਬ ਜਾਂ ਚੰਗਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਕੱਦ 6 ਫੁੱਟ ਤੇ ਦਾੜ੍ਹੀ Trim ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ।

Please Send Biodata and Pictures. Contact : Cell 514-465-8920, Whatsapp 514-465-8920

DESI TIMES WEEKLY VOLUME 7 ISSUE #516 FRIDAY, 13 JUNE 2025

Poilievre to Run in Alberta Byelection After Losing Seat; Carney Promises Quick Vote

Poilievre expressed gratitude to Kurek on social media, writing, "It is with humility and appreciation that I have accepted Damien Kurek's offer to resign his seat." He pledged to "earn the trust of the good people of Battle River–Crowfoot" and continue holding the Liberal minority government to account. Kurek, who first won the riding in 2019, was re-elected with nearly 82% of the vote, one of the safest Conservative seats in the country. Prime Minister Mark Carney said Friday he would call the byelection "as soon as possible" once the resignation is formalized. "No games, nothing. Straight," Carney stated at his first press conference since winning the election. Poilievre's loss in Carleton—by more than 4,300 votes to Liberal candidate Bruce Fanjoy—was a significant upset, ending a 20-year tenure in the riding. Despite leading his party to its fourth consecutive defeat against the Liberals, Poilievre remains Conservative leader for now, though he temporarily loses his role as Leader of the Official Opposition. The Conservative caucus is expected to meet Tuesday to invoke provisions of the Reform Act, allowing MPs to decide whether to initiate a leadership review or appoint an interim leader until Poilievre wins a new seat. While there is no formal challenge yet, the process used to oust Erin O'Toole in 2022 remains available. Meanwhile, Carney confirmed he will not pursue a formal agreement with the NDP to secure a working majority. While the Liberals are four seats short of a majority, Carney insisted the party's election results—including the highest number of votes in Canadian history—give them a strong mandate. "We campaigned on clear objectives, and we're going to deliver on those," he said.The NDP, reduced to just seven seats in the election and losing official party status, is unlikely to hold significant sway in the new Parliament. NDP National Campaign Director Jennifer Howard dismissed speculation about possible defections, saying the remaining MPs are committed to their party.Carney is expected to announce his gender-balanced cabinet during the week of May 12. Parliament will resume on May 26, with King Charles III delivering the Speech from the Throne on May 27—the first such royal address in Canada since 1957.

Trump Signals Openness to Carney, Says 'Great Relationship' With Canada Possible

U.S. President Donald Trump expressed optimism on Wednesday about building a "great relationship" with newly elected Canadian Prime Minister Mark Carney, signaling a possible reset in cross-border ties despite Carney's past criticisms and a campaign shaped by tensions with Washington. Speaking during a White House cabinet meeting, Trump downplayed the rhetoric from Carney's campaign and said the Liberal leader had already reached out with an offer to "make a deal." The two leaders spoke by phone Tuesday, shortly after Carney's Liberals secured a minority government in an election defined by Trump's influence on Canada's economy and sovereignty "He couldn't have been nicer," Trump told reporters. "I think we're going to have a great relationship." The Prime Minister's Office confirmed the call, stating that both leaders "agreed on the importance of Canada and the United States working together – as independent, sovereign nations – for their mutual betterment." A face-to-face meeting is expected "within the next week or less," according to Trump, though Canadian officials have yet to confirm a date. In an interview with the BBC aired Wednesday, Carney emphasized that he would not visit Washington "as a tourist," but only for serious negotiations. "We deserve respect, we expect respect, and I'm sure we'll get it in due course," he said, referencing what he called the "American betrayal" of Canada. Despite Carney's sharp campaign tone, which included warnings about Trump's economic policies and his past suggestion that Canada should be absorbed into the U.S., Trump claimed Carney harbored less animosity toward him than Conservative Leader Pierre Poilievre. "They both hated Trump," he said. "I actually think the Conservative hated me much more." While Carney focused on defending Canadian sovereignty and preparing for tough negotiations with the U.S., Poilievre pushed a "Canada First" agenda that mirrored Trump's protectionist stance, especially in response to trade threats and tariffs. In his victory speech, Carney struck a firm but forward-looking tone: "We are over the shock of the American betrayal, but we should never forget the lessons."

20th Edition of SAWID Business Directory.
2025

To publish your advertisement as low as $100 contact:
COMING SOON
singhatthwal@gmail.com
manjeetatthwal@gmail.com
Mobile No. +1 (438) 500-6024
Office number: 514-798-1794
www.sawidcanada.com